

OTROK PRI SVETI MAŠI

KAM V NEDELJO IN NA PRAZNIK?

Zdaj, ko ste že tako veliki, da morete in smete sami, brez varstva v šolo in trgovino, k znancem in na igrišče, pojdete tudi v c e r k e v.

Tudi v cerkev? — Seveda! Saj imamo vendar dva dóma! V enem smo se rodili, to je naša rojstna hiša, v drugem pa smo bili krščeni in postali kristjani, to je pa cerkev ali božji hram. Zares čudno bi bilo, če bi vedeli le za kraj rojstva, za kraj prerodenja v božje otroke pa ne! Zato vam mora božji hram biti prav tako ljub in pri srcu kot rojstni dom! Pa če že ne bivate več v rojstni hiši (mestni otroci večkrat menjajo bivališče) in tudi v cerkev, v kateri ste bili krščeni, ne morete, boste pa svojo župno cerkev ali katero bližnjo imeli radi. Z veseljem in navdušenjem jo boste obiskovali, vsaj ob nedeljah in praznikih!

Oh, te nedelje in prazniki, pouka prosti dnevi! Kako živo je tedaj! Doma v družini in tudi med vami je kakšen načrt. Celó več jih je. Sem bi radi, tja bi morali, znanci vas vabijo, prijatelji pričakujejo. Tudi sami čakate na goste in družbo.

A še nekdo vas vsako nedeljo in praznik vabi in pričakuje. Veste, kdo? Vaš Bog, vaš Stvarnik, vaš Odrešenik — Gospod Jezus! Ta vas vabi v svoj božji hram, k svoji sveti pojedini, ko se pri sv. maši na božjem oltarju daruje in vernikom v svetem obhajilu daje v nebeško hrano.

Čeprav vsako nedeljo in praznik, dragi deček in vrla deklica, za sv. obhajilo bržčas ne bosta pripravljena, k sv. maši pa bosta le šla! To je krščanska dolžnost! O, tudi mladi ljudje imajo dolžnosti! V šolo morajo, sem in tja jih pošiljajo zdaj starši, zdaj predstojniki, to in to jim nalagajo. So dolžnosti, so. Najvažnejša pa je zapoved, ko ti ljubi Bog po sv. Cerkvi

Nedeljsko jutro je — v cerkev pojdem!

naroča in veleva: **V nedeljo in zapovedan praznik pojdi v cerkev k sv. maši!**

Pa se nič ne bojte, da boste zaradi sv. maše kaj prikrajšani! Tiste dobre pol ure dopoldne ali tudi popoldne, kjer je večerna sv. maša, si boste že odtrgali! Povsod drugod so predstave dokaj daljše! In kaj je tisto v primeru s sv. mašo, ki je predstava vseh predstav! Tu nastopa Bog in vsi nebeški angeli ga obdajajo! In še to! Če boste ustregli Jezusu, se udeležili sv. maše, boste imeli mirno vest! Tedaj boste zares uživali nedeljo in praznik. Tista nedelja bo zares božja, a tudi vaša!

Pa na svidenje v nedeljo oziroma na praznik!

Ali hočete spotoma pogledati v zakristijo? Vstop je dovoljen.

V ZAKRISTIJI PRI CERKOVNIKU IN STREŽNIKI

Kaj vse imajo v zakristiji! Tam na mizi je poleg za mašo pripravljene obleke zlat **kelih** in na njem nekoliko vdolben,

Kelih

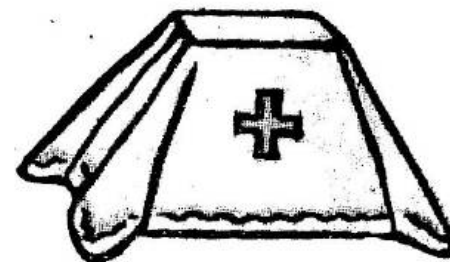
Patena

Monštranca

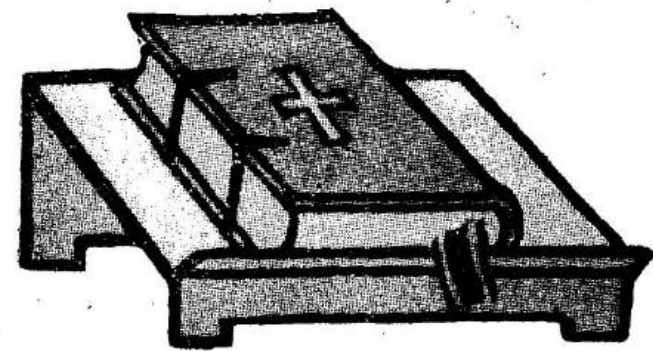
Burza

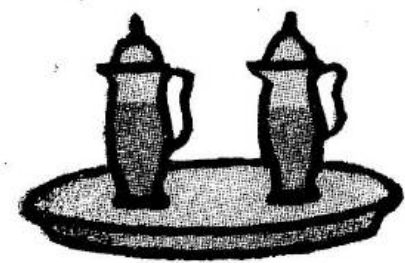
Pognjeni kelih

okrogel zlat krožnik. Na ta zlati ali vsaj pozlačeni krožnik, ki se imenuje **paténa**, se polaga bela hostija za sv. mašno daritev, v kelih se pa šele pri darovanju vliva vino, ki se mu primeša še nekaj kapljic vode. Zato sta tam v bližini, na drugi mizici, v stekleni skledici že pripravljena dva vrčka, eden z vinom, drugi z vodo.

Na mizici sta tudi **kadilnica** in **čolniček** s **kadilom**, če sevé nimajo že strežniki opravka z njima. V kadilnici žanetijo oglje, v čolničku pa mora biti dovolj kadila in v njem žlička. To je skrb strežnikov. Kajpak prinese kadilnico in kadilo k oltarju cerkovnik (tudi strežnik) le tedaj, kadar mašnik Najsvetejše (Jezusa v hostiji) izpostavi v **monštranci** in dá ljudstvu blagoslov. Zato tudi prazna monštranca že stoji pripravljena na mizi poleg keliha. - A ni nujno, da mora mašnik blagoslov z Najsvetejšim vedno dati z monštranco, lahko ga podeli tudi s **cibórijem**, to je s tistim kelihom, ki je v tabernaklju in je poln svetih hostij.

Mašna knjiga

Vrčka za vino in vodo

Kadilnica

Oltarni zvončki

Čolniček (s kadilom)

Prav zaradi tega, ker je Jezus v hostijah, je ciborij zagrnjen oziroma pokrit z lepim svilenim plaščkom ali **vélumom**.

+

Zdaj se pa cerkovnik že vrti tam pri mašni opravi. Razgrne bel prtič, **amíkt** ali **humerále** imenovan, da si ga bo mašnik, ko si bo umil roke, dal čez ramena in okrog vratu. Nato vzame dolgo belo srajco, ki se ji pravi **alba**, in jo tako prime oziroma zloži na rokah, da jo bo laže in hitreje dal na mašnika. Za albo je potrebna dolga bela vrvica, **cíngulum** imenovana, da si bo mašnik albo podvezal.

Ko vzame cerkovnik iz predalnika ali omare dragoceno mašno obleko, postanete še bolj pozorni. Trije kosi so. Najmanjši je kot kakšna lopatica in odprtino ima. Cerkovnik vam pove, da je to tako imenovani **manípelj**, svojevrsten trak za na levo roko. Takšne barve je kot druga mašna obleka, kot **štola**, dolg trak, ki si ga za manipljem dene mašnik okrog vratu ter na prsih poševno prekriža, in kot sam mašni plašč (**planéta** ali

Mašnik
pri pridigi

pri maši

Škof pri birmi

Mašnik kropi vernike

kázula imenovan), ki ga nazadnje dene nase.

B a r v a vseh teh svilenih oblačil se glede na cerkveno dobo in razne praznike menja. A naj so mašni plašči že v tej ali oni barvi, vedno so zelo lepi, ker se za tako imenitno opravilo, kot je sv. maša, spodobijo najdražja, najlepša oblačila. Saj tudi vi prihajate v cerkev umiti, počesani in snažni; če možno, tudi kar najbolj čedno oblečeni.

+

Vaše oči budno sledé cerkovniku. Glejte ga, sedaj seže še v omaro po veliko **mašno knjigo**, ki jo položi na posebno leseno stojalce ali tudi na svileno blazino, kakor je pač v tisti cerkvi navada. Mašne knjige cerkovnik navadno ne odpira, ker si nedeljsko ali prazniško mašo poišče duhovnik sam s tistimi široki mi trakovi, ki so v mašni knjigi. Pač pa cerkovnik večkrat že sam pripravi gospodu kelih. Ali ga vidite, pravkar je dvignil s keliha tisti zlati krožnik (pateno) in položil podenj čist bel prtič, **purifika-**

tórij imenovan. Tudi belo hostijo (neposvečeno) je vzel iz škatlice in jo položil na onile zlati krožnik na kelihu, hostijo pa je pokril z belim, trdim, štirioglatim prtom ali s **palo**. Čez vse to pa pravkar polaga širok svilen prt s križem v sredi. Ta prt, ki se tudi imenuje **vélum**, je prav takšne barve kot mašni plašč, ki ga bo duhovnik imel na sebi pri sv. maši.

Pa ni še vse pripravljeno. Na ta barvni plašček položi cerkovnik še neko svileno „torbico“ iste barve. V to „torbico“, ki se zgoraj odpira in se imenuje **burza**, je cerkovnik del zganjen, oškrobljen in svetlo zlikan, snežno bel prt za pod kelih in hostijo. Po povzdigovanju namreč kelih s sv. Rešnjo Krvjo in hostija z Jezusovim božjim Telesom ne smeta stati na navadnem prtiču, marveč na blagoslovljenem. Ta blagoslovljeni prtič, **korporál** imenovan, se shranjuje v burzo. — Kadar izven maše duhovnik obhaja, vselej prinese k oltarju korporal v burzi. Kajpak ga na oltarju razgrne, da lahko postavi nanj ciborij s sv. hostijami. —

Tudi velika monštranca se mora, kadar je v njej Najsvetejše (Jezus), postavljati na blagoslovljeni prtič ali korporal.

+

Koliko skrivnosti ste zvedeli! Mogli bi že nadomestiti cerkovnika, če bi izostal. No, pa ste prišli v zakristijo le spotoma, razen če ne boste imeli v njej verskega sestanka ali verouka. Morda vam je dušni pastir naročil, da ga počakajte v zakristiji. Vidite, že prihaja! Ali ste pripravljani, da ga pozdravite?

POGOVOR Z DUHOVNIKOM

Jezus in Marija z vami, otroci! Zares lepo od vas, da ste prišli k službi božji! Do sv. maše imamo še dovolj časa. Bomo pa naš verski razgovor imeli že prej. Po maši, ko verniki odhajajo, ste itak preveč nestrpni in tudi raztreseni! Ste zadovoljni? Sevé, saj se vam že na licih vidi! Ali naj danes snov od zadnje ure ponovimo ali jo pa vzamemo naprej?

„Naprej, naprej!”

Pa bodi vam ustrezno. Torej poslušajte! Danes bomo obravnavali o Bogu Sinu, o našem Odrešeniku. Že v rajju je bil obljubljen. Kot veste, prva dva človeka nista ostala dobra. Hudo sta grešila in Bog ju je kaznoval. Njun greh, prvi greh, izvirni greh je bil usoden. Od Adama in Eve je prešel na njuno potomstvo. Vsi ljudje so ga podedovali, tudi mi. Z njim pa tudi kazni za greh. Edino Marija je bila obvarovana izvirnega greha.

Da bi se ljudje tudi po grehu mogli še zveličati, je Bog obljubil že prvima človekoma, da bo poslal Odrešenika. Obljubljeni Odrešenik pa je — Jezus Kristus. On je v sveti Trojici druga Oseba, Sin nebeškega Očeta. Nebeški Oče je človeški rod tako ljubil, da je svojega Sina dal za nas.

Kako pa se je to zgodilo? Druga božja Oseba v sv. Trojici je postala človek. Jezus je v vsem postal nam enak, samo greha ni imel na sebi. Po Svetem Duhu si je Marijo izbral za mater, z rojstvom v

Betlehemu pa je vidno stopil med nas zemljane. Jezus je torej Bog in človek hkrati. Njegov oče je Bog Oče v nebesih, njegova mati pa preblažena Devica Marija iz judovske kraljevske rodovine.

Čudite se in sprašujete, zakaj je postal človek on, ki je Bog. To je storil iz ljubezni do nas, da bi nas opral izvirnega greha, rešil suženjstva satanovega in večnega pogubljenja, nas spet spravil z Bogom Očetom ter privedel k njemu v nebesa.

Kakor nas je ljubil in nas ljubi Bog Oče, ki je dal za nas svojega Sina, enako nas je ljubil in nas ljubi tudi Jezus. Šel je za nas na križ, v smrt. Večer prej pa je svoje apostole zbral v dvorani zadnje večerje. Čudovita je bila ta večerja. V smrtni senci njegovega križa se je vršila. Naslednji dan, na veliki petek, se je Jezus, kot veste, daroval za nas na križu do smrti. Kri in voda sta pritekli iz njegove prebodene srčne strani. Pri zadnji večerji pa je Jezus tudi pred apostoli skrivnostno ponavzočil svojo križevo da-

ritev. Saj vam je znano, kako je vzel v roke kruh, ga blagoslovil in rekel zbranim apostolom: „To je moje telo, ki se za vas daje!” Prav tako je vzel tudi kelih z vinom, ga blagoslovil in rekel apostolom: „To je moja kri, ki se za mnoge preliva v odpuščanje grehov!” Pred apostoli je bilo ločeno (vsako zase) Jezusovo Telo in Kri. Apostoli so iz Jezusovih rok prejeli njega samega v podobi kruha in podobi vina. Prejeli so prvo sv. obhajilo.

+

Ker je pa pri zadnji večerji Gospod Jezus apostolom naročil: „To delajte v moj spomin!”, jih je takrat posvetil v duhovnike in jim izročil oblast, da tudi oni in njihovi nasledniki, škofje in duhovniki, smejo izrekati nad kruhom in vinom njegove posvetilne besede, darovati sv. mašo, obnavljati njegovo daritev.

Na Kalvariji se je Jezus na križu daroval do smrti, pri sv. maši pa se na oltarju prav tako daruje. Toda ni mrtev, marveč živ: v najmanjšem drobcu sv. Ho-

stije in v najmanjši kapljici Rešnje Krvi v kelihu je ves Jezus skrivnostno pričujoč, z dušo in telesom, krvjo in mesom, je pravi, živi Jezus. Zunanji podobi, podoba kruha (hostije) in podoba vina tudi po spremenjenju ostaneta in ohranita svoj okus, vendar nas to ne sme motiti. — Po spremenjenju (povzdigovanju) je v teh vidnih podobah Jezus, živi Jezus, ki ga mašnik v malih hostijah v ciboriju shrani v tabernakelj, da more obhajati tudi izven maše tako vernike kot bolnike ter dati ljudstvu blagoslov z Najsvetejšim.

Zato tudi „večna luč“ (brleča svetilka) gori pri glavnem oltarju in naznanja, da je v tabernaklju živi Bog, ki mu gre najvišje spoštovanje. Pred tabernakljem pokleknemo zato, da Jezusu izkazujemo dolžno čast, zahvalo in ljubezen.

+

Zvonovi v stolpu slovesno vabijo k sv. maši. Cerkovnik tam pri mizi že čaka, da obleče duhovnika. Vaš dušni pastir pa bi vam rad povedal še dve, tri besede, da

bi pri sv. maši bili bolj pozorni in zbrani.

Otroci, pomnite: sv. maša je duhovnikova in tudi vaša!

Spogledujete se, kako neki naj bo tudi vaša. In vendar je! Da sme duhovnik darovati sv. mašo, je moral biti zato od škofa posvečen, vi pa ste pri sv. krstu bili od duhovnika maziljeni za „kraljevo duhovstvo“, za častne duhovnike s pravico, da smete pri sv. maši biti navzočni in pri njej sodarovati!

Pri sveti maši je Jezus **daritelj** in **hkra**ti **dar**. Toda na zunaj ga predstavlja mašnik, ki edini sme ponoviti nad kruhom in vinom Jezusove posvetilne besede. Vi pa smete k sv. maši prinesiti svoje darove. Celó lastno malo hostijo bi smeli izbrati in jo priložiti k duhovnikovi veliki hostiji na zlat krožnik (pateno). Pri zborni maši tudi smete mašniku odgovorjati kar sami (seveda v latinščini). Med vami si duhovnik izbira vzorne dečke za strežnike in cerkovnike, ki vas pri sv. maši zastopajo pri mašnih odgovorih.

In tolikernih milosti sv. maše ste deležni! Največ jih prejme pač mašnik, ki sv. mašo daruje, potem tisti, za katere se sv. maša daruje, in še drugi so deležni sadov sv. maše, predvsem tisti, ki so pri sv. daritvi pobožno navzočni. Pazite torej, otroci, pri sv. maši na glavne dele. Ti so:

- 1.) evangelij,
- 2.) darovanje,
- 3.) spremenjenje in povzdigovanje,
- 4.) sveto obhajilo.

Mirni, zbrani in pobožni bodite tiste svete trenutke, ko nam Jezus skazuje svojo najvišjo ljubezen, da za nas obnavlja spet, čeprav nekrvavo, svojo križevno daritev in se nam v sv. obhajilu daje v dušno hrano!

Pozdravljeni pred božjim oltarjem!

PRED OLTARJEM

Lepo pogrnjena kamnita miza s križem (navadno je križ na vratih tabernaklja ali nad njim) in z vrsto svečnikov ob straneh — to je božji oltar, druga

Kalvarija. Sveče na oltarju, ki goré med sv. mašo, izpričujejo, da se na oltarju godi nekaj svetega. Dà, svetega, najsvejšega! Jezus obnavlja na oltarju svojo daritev na križu. Ne preлива sicer vidno svoje krvi, vendar resnično obnavlja svojo sveto daritev, svoje trpljenje in svojo smrt, le da je po povzdigovanju na oltarju ne mrtvi, marveč živi, poveličani Kristus, skrit pod sv. podobama kruha in vina. Svetemu Bogu na oltarju se vsakakor spodobijo goreče sveče in tudi cvetlice.

Verniki v cerkvi so po klopeh in drugod tihi in zbrani, prav spodobni. Kako vdano in pobožno zro naprej na oltar, kjer se bo vršila sv. daritev!

+

Pri zakristijskih vratih je zacingljajal zvonček. Glejte, kako duhovnik v lepi mašni opravi pravkar prihaja iz zakristije! Pred njim gresta dva čedno oblečena strežnika (no, tudi eden bi zadoščal!). Za vzvišeno, sveto opravilo se pač spodobi

dostojna, svečana oprava. (Ako pa cerkev nima posebne obleke za strežnike, smejo — zlasti pri navadnih mašah — streči tudi v svoji obleki.)

Mašnik nese s seboj kelih. Odloži ga gori sredi oltarja. Nato gre na desno stran in si odpre in zaznamuje mašno knjigo. Vrne se spet dol pred oltar. Pred prvo stopnico poklekne in se pokriža z velikim latinskim križem od čela do prsi ter od leve in desne rame. Sveta maša se začne. Ko mašnik moli pristopne molitve, mu strežnika odgovarjata. Strežnika sta, veste, naša zastopnika! Pravzaprav bi mi morali odgovarjati mašniku. Tudi bi, ko bi znali latinsko. Pri zborni maši je večkrat že tako. No, bomo pa spremljali mašnika z molitvijo v domačem jeziku! Pokrižajmo se torej tudi mi in molimo!

PRI PRAVA NA SV. DARITEV

ZAČETEK SVETE MAŠE

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

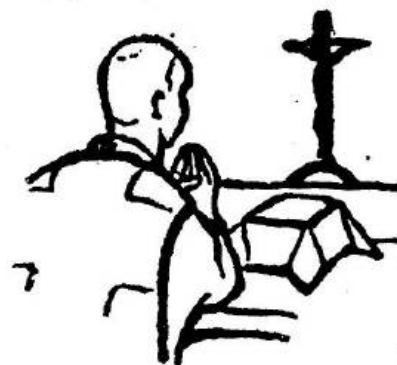
Nebeški Oče, glej, z mašnikom stojimo pred oltarjem Tvojega božjega Sina, da Te z daritvijo svete maše počastimo in Ti zadostimo. Vidiš v naše srce in veš, da so v njem grehi. To Ti ni všeč. Zato nam je žal, da smo grešili. Z mašnikom vred se tudi mi trkamo na prsi in Te prosimo: Odpusti nam! Odpusti po priprošnji preblazene Device Marije, svetega Mihaela in Janez Krstnika, Petra in Pavla in vseh Tvojih svetnikov! Odslej hočemo biti Tvoji zvesti otroci!

KYRIE IN GLORIA

Mašnik začne
s križem
VSTOPNI
SPEV

Mašnik se počasi dvigne k oltarju, ga poljubi, krene na desno stran ter ondi iz mašne knjige zmoli vstopni spev.

Boga prosi
odpuščanja:
„GOSPOD,
USMILI SE!“

Vrne se v sredo oltarja in s sklenjenimi rokami zaprosi božjega usmiljenja z deveternim vzklikom. Mi se mu pridru-

žimo in prav tako kličemo usmiljenja zase in svoje drage, za vso domovino in ves svet:

**Gospod, usmili se!
Kristus, usmili se!
Gospod, usmili se!**

Boga poveličuje:
„SLAVA
BOGU
NA
VIŠAVAH!“

Ko mašnik dvigne roke proti nebu in zapoje ali začne moliti *slavo*, tudi mi povzdignemo svoje srce in svoj glas, rekoč:

Tudi mi Te hočemo slaviti, ljubi Bog, kakor so Te slavili angeli v Betlehemu, pojoč: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem. Slavimo Te, mólimo Te, poveličujemo Te, zahvaljujemo se Ti, zakaj edino Ti si svet, edino Ti naš Go-

spod, edino Ti najvišji, Jezus Kristus. S Svetim Duhom kraljuješ v slavi nebeskega Očeta. Amen.

PROŠNJA

Mašnik moli
za vernike
PROŠNJO

Mašnik poljubi oltar in pozdravi ljudstvo s svetim pozdravom: „Gospod z vami“. Mi mu po strežnikih odzdravimo, naj bo Gospod tudi z njim. Ko z razprostrtimi rokami moli prošnjo, prosimo tudi mi:

Nebeški Oče, ozri se na prošnjo mašnikovo in tudi našo! Blagoslôvi vse ljudi! Vsem pomagaj v potrebah in jih podpiraj v nadlogah! Prosimo Te po našem Gospodu, Tvojem ljubem Sinu Jezusu Kristusu. Amen.

BERILO

Mašnik nam
bere
BERILO
(list ali pismo
apostolov)

Mašnik že položi roke na mašno knjigo in bere iz nje pismo apostola Pavla ali kakšen drug primeren odstavek iz sv. pisma. Apostoli so po Jezusovem vnebohodu šli po širnem svetu in ustanovili cerkvene občine. Ko so se od njih ločili in šli drugam, so jim od drugod pisali očetovska pisma. Tako zlasti apostol sv. Pavel. Očetovo ali materino pismo s potovanja ali iz tujega kraja ali tudi od doma vselej preberemo z zanimanjem in ljubeznijo. Prisluhnjimo s srcem tudi besedam apostolovim v sv. pismu!

„Glejte, s kolikšnimi črkami sem vam napisal z lastno roko. Neprenehoma se

vas spominjam v svojih molitvah, naj vam Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče veličastva, dá duha modrosti in razodetja, da bi ga spoznali, in vašemu srcu razsvetljene oči, da bi vedeli, kakšno je delo silne njegove moči, ki ga je storil v Jezusu Kristusu, ko ga je obudil od mrtvih in ga posadil na svojo desnico v nebesih; vse je podvrgel njegovim nogam in njega samega je kot glavo čez vse dal Cerkvi, ki je njegovo telo... Živite v ljubezni, kakor je tudi Kristus ljubil nas in se za naš dal v daritev in krvavo žrtev!” (Ef 1, 16–23).

EVANGELIJ

Mašnik nam
oznanja sveto
blagovest ali
EVANGELIJ

Strežnik prenese mašno knjigo na drugo, levo stran. Mašnik pa se za hip globoko sklonjen pomudi z molitvijo sredi oltarja. Ko pristopi k mašni knjigi, najprej pokriža na čelu, ustih in prsih sebe, nato pa še mašno knjigo. Medtem verniki vstanejo in se tudi z mašnikom pokrižajo. To pomeni, da verujejo v Jezusa, ki nas je s križem odrešil, in da hočejo živeti po njegovih nebeških naukih. Skrbno poslušajo evangeljsko blagovest, ki jo je oznanjal Jezus, zapisali so jo pa štirje sveti evangelisti: Matej, Marko, Luka in Janez.

Sv. Matej (4, 23–5, 12) je zapisal:

„Tisti čas je Jezus hodil po vsej Galileji, učil po njih shodnicah in oznanjal evangelij kraljestva in ozdravljajal je vsakršno bolezen in vsakršno slabost med ljudstvom. In spremljale so ga velike množice. Ko jih je videl, je šel na goro. Pristopili so k njemu njegovi učenci in odprl je usta in jih učil: Blagor ubogim v duhu, blagor krotkim, blagor žalostnim, blagor lačnim in žejnim pra-

vice, blagor usmiljenim, blagor čistim v srcu, blagor miroljubnim, blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani. Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite se in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih!”

VERA

Mašnik
moli
APOSTOLSKO
VERO

Po evangeliju poljubi mašnik našno knjigo. Ta poljub velja božjemu Zveličarju in njegovi ljubezni do nas. Nato krène v sredo oltarja, dvigne roke in začne moliti vero. Tudi verniki in otroci molijo z njm ali apostolsko vero, saj jo

znajo na pamet, ali pa naslednje krajše besedilo:

O dobri Bog, verujem v Tebe! Ti si moj Stvarnik in moj nebeški Oče.

O ljubi Jezus, verujem v Tebe. Ti si zaradi nas postal človek, umrl na križu, vstal od mrtvih in šel v nebesa, kjer slavno kraljuješ.

O sveti Duh, verujem v Tebe. Tebe je na binkoštni praznik v Jezusovem imenu poslal Bog Oče, da si nam Tolažnik in posvečuješ naše duše v sv. zakramentih.

Verujem, da bomo po smrti vstali in pri našem Bogu uživali v raj. Amen.

DAROVANJE

Darovanje kruha

Mašnik spet poljubi oltar, se obrne k vernikom in jih pozdravi z „Gospod z vami“. Nato pa jih povabi z glasnim: „Molimo!“ Začne se že daritev.

Mašnik
daruje
DAROVE:
kruh in vino

Po kratkem darilnem spevu, ki ga mašnik zmoli iz mašne knjige, odkrije s kelih svileni plašček (vélum), vzame v roke zlat krožnik (paténo) s hostijo in jo visoko držeč daruje Bogu. Verniki se pridružijo tej daritvi in molijo:

Nebeški Oče, sprejmi ta brezmadežni dar kruha, ki ga Tvoji nevredni služabniki darujemo za svoje grehe. Spomni se vseh živih in umrlih kristjanov, da nam bo vsem v zveličanje. Amen.

Darovanje vina

Na desni strani oltarja vlije mašnik v kelih vino in prilije še nekaj kapljic

vode, nato pa v sredi oltarja dvigne kelih in daruje. Pri tem ga spremljamo:

Darujemo Ti, Gospod, kelih vina in prosimo Tvoje usmiljenje, sprejmi ga za naše in vsega svetá zveličanje. Amen.

Globoko sklonjen k darovom na oltarju prosi mašnik za njih sprejem pri Bogu. Dvigne roke in pokliče Posvečevalca, vsemogočnega Boga, naj jih blagoslovi. Zatem odide na desno stran in si ondi umije roke. Med umivanjem molli psalm. Verniki in otroci tudi molijo:

Nedolžni, čisti hočemo biti in Tvoj sveti kraj, o Jezus, ljubiti. Ne daj, da bi zabredli na pota hudobije in greha! Varuj nas in vodi nas k dobremu! Amen.

Sredi oltarja se mašnik spet globoko skloni. Poprosi sv. Trojico, naj sprejme našo daritev, s katero se spominjamo Jezusovega trpljenja, vstajenja in vnebohoda. Priporoči se tudi Materi božji, sv. Janezu Krstniku, svetima apostoloma Petru in Pavlu in vsem svetnikom, zlasti tistim, katerih god praznujemo ti-

sti dan. Ko vnovič poljubi oltar, se obrne k vernikom in jih povabi, naj še oni molijo z njim, da bi Bog sprejel skupno daritev.

Strežnika odgovorita v našem imenu z molitvijo h Gospodu Bogu, naj bi sveta daritev koristila nam in vsej sv. Cerkvi.

Mašnik že moli iz mašne knjige prošnjo nad darovi. Nato začne s posebnim hvalospevom. Višek sv. daritve se približuje.

POSVETITEV DAROV

HVALOSPEV

Mašnik
se Bogu
zahvaljuje:
moli ali poje
HVALOSPEV

S povzdignjenimi rokami nas mašnik povabi, naj se z njim zahvalimo Gospodu, našemu Bogu, ker se tako spodobi in je pravično, zakaj od Boga imamo vse dobrote, tudi največjo dobroto — sv. mašo. Zahvala pa velja vsemogočnemu Očetu v nebesih po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Po njem hvalijo božje veličastvo tudi vsi nebeški angeli. Njegovemu hvalospevu se pridruži tudi mašnik in in mi verniki ter v vsej ponižnosti, ko zvonček trikrat pozvoni, izpovemo:

SVET, SVET, SVET...

Svet, svet, svet si Ti, Gospod, Bog nebesnih čet. Polna so nebesa in zemlja Tvoje slave. Hozana na višavah. Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na višavah.

Ob zadnjih besedah se z mašnikom tudi mi prekrižamo. Ta hvalospev je že duhovnikov in naš pozdrav Jezusu, ki bo prišel na oltar prebivat v podobo kruha in vina.

Poslej moli mašnik tiho. Najprej globoko sklonjen prosi po Jezusu Kristusu usmiljenega Boga Očeta, naj sprejme in blagoslovi darove na oltarju. Trikrat jih pobožno prekriža. Ko molitev nadaljuje, prosi za sv. Cerkev, sv. očeta, škofa in vse vernike. Zatem se spomni tistih, za katere daruje sv. mašo. Držeč roke sklenjene na prsih z molitvijo nekoliko preneha.

SPOMIN ŽIVIH

Mašnik
se spominja
VSEH ŽIVIH
in jih priporoča
Bogu

Tudi verniki se spomnijo sv. Cerkve in njenih predstojnikov. Zato molijo:

Spomni se, **Gospod Jezus**, našega sv. očeta, svojega vidnega namestnika na

zemlji, našega škofa in vseh duhovnikov, redovnikov in redovnic ter drugih, ki so v Tvoji službi! Priporočamo Ti naše starše, brate in sestre, sorodnike, učitelje, sošolce, sošolke in vse, kateri so z nami pri sv. maši in za katere Ti darujemo to sv. daritev. Vsem naj koristi za zveličanje duš!

Mašnik spet nadaljuje z molitvijo. Počasti Devico Marijo in vse sv. apostole imenoma in tudi nekatere sv. mučence. Po njih zasluženju in priprošnji prosi božjega varstva in pomoči. Ponovno se z rokami nad darovi obrne k Bogu, naj sprejme daritev, ki jo daruje s svojo družino vernikov, ter naj nam nakloni mirne dni, nas obvaruje pogubljenja in prišesteje kdaj k svojim izvoljenim v nebesih.

SPREMENJENJE DAROV

Strežnik nas z zvončkom opozori, da se je približal višek sv. daritve. Mašnik že prekrižuje darove. Čez hostijo in vino v kelihu naredi še poseben križ in prosi

Boga, naj postaneta Telo in Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Kot Kristusov namestnik in služabnik vzame v roke hostijo, se ozre gor na križ, hostijo blagoslovi in se v molitvi spominja, kako je Jezus pri zadnji večerji vzel v roke kruh, ga blagoslovil in izrekel svete besede, tiste, ki jih bo sedaj tudi mašnik ponovil. Globoko sklonjen nad hostijo izreče torej Jezusove besede:

TO JE NAMREČ MOJE TELO.

Ta trenutek je v podobi kruha (hostije) pričujoč poveljani Gospod Jezus. Zato mašnik tudi poklekne in sv. Hostijo počasti. Nato jo dvigne (ob zvončkanju strežnika), da jo vidijo tudi verniki, da tudi oni počasté Jezusa z besedami:

Moj Gospod in moj Bog! Molim Te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu. Jezus, verujem v Te, Jezus, upam v Te, Jezus, ljubim Te nad vse. Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Zatem se mašnik skloni še nad kelih in se v molitvi spomni Gosподove zadnje večerje, ko je Jezus tudi vino v kelihu blagoslovil (blagoslovi ga tudi mašnik) in ga dal učencem, potem ko je bil izrekel nad njim posvetilne besede, tiste, ki jih ponovi tudi mašnik:

TO JE KELIH MOJE KRVI, NOVE IN VEČNE ZAVEZE, SKRIVNOST VERE, KI BO ZA VAS IN ZA MNOGE PRELITA V ODPUSČENJE GREHOV.

Ta hip tudi v vinu postane navzoč Jezus Kristus. Zato mašnik spet poklekne in počasti tudi Jezusovo sv. Rešnjo Kri. Nato dvigne sv. kelih, da ga vidijo tudi verniki. Strežnik medtem zvonklja, da opozori vernike, naj se ožró na sv. kelih in naj molijo:

Molim Te, presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu.

**Jezus, Tebi živim,
Jezus, Tebi umrjem,**

Jezus, Tvoj sem živ in mrtev.

**Očisti me, Gospod, s svojo Krvjo in
usmili se vernih duš v vicah. Amen.**

PO POVZDIGOVANJU

Zvonček umolkne. Duhovnik razprostre in dvigne roke. V šepetajoči molitvi se s svojo družino navzočih vernikov ob živem Jezusu na oltarju spominja njegovega zveličavnega trpljenja, vstajenja od mrtvih in častitljivega vnebohoda ter daruje nebeškemu Očetu čisti, sveti, brezmadežni dar, samega Jezusa v svetem kruhu (Hostiji) in sv. vinu pričujočega. Trikrat prekriža hkrati sv. Hostijo in kelih in nato še vsako posebej.

Prosi tudi Boga, naj bi se, kot na daritev Abelovo, Abrahamovo in Melkizedekovo, ozrl tudi na naše darove.

V tretji molitvi sklene roke, jih položi na oltar in sklonjen prosi v imenu vseh navzočih, naj sveti angel naše darove prinese pred božje veličastvo, da bo-

do vsi, kateri jih bodo v sv. obhajilu zaužili, napolnjeni z nebeškim blagoslovom in nebeško milostjo. Pobožen je mašnikov poljub oltarja in pomeni isto, kot če bi poljubil Jezusa.

Med temi molitvami tudi verniki zmolijo kratko molitev:

O Jezus, zdaj si na oltarju med nami navzoč! Pozdravljamo Te z ljubečim in hvaležnim srcem!

Z duhovnikom Te darujemo nebeškemu Očetu kot najčistejši in najsvetejši dar. Pridružujemo temu daru tudi svojo dušo in svoje telo, vse naše življenje. Radi bi Te, Gospod Jezus, v sv. obhajilu prejeli in se napolnili s Tvojo milostjo. Usliši nas!

SPOMIN RAJNIH

Mašnik
se spominja
**VSEH
RAJNIH**
in jih priporoča
Bogu

Mašnik razprostre roke v molitev, a jih spet kmalu sklene ter za kratko z molitvijo preneha: spomni se rajnih, zlasti tistih, za katere daruje sv. mašo, ter vseh drugih umrlih. Tudi verniki se spominjajo rajnih in molijo:

Spomni se, Gospod, naših dragih rajnih v sorodstvu in župniji. Te in vse, ki so v živi veri v Tebe odšli v večnost, privedi v sveti raj, kjer naj jim sveti Tvoja večna luč in Te bodo na kraju hladila in miru v sreči večno gledali. Amen.

Še za nas poprosi mašnik Boga, da bi nas sprejel v družbo svojih svetih apostolov in mučencev v nebesih.

Ko znova prekrižuje svete darove, nas s tem spominja, da imamo vse dobrine od Boga, tako tvarne kot duhovne.

Slavospev
presveti Trojici -
MALO
POVZDIGO-
VANJE

Kelih odkrije in nad sv. Rešnjo Krvjo v njem naredi s sv. Hostijo petkrat znamenje sv. križa. Kelih in sv. Hostijo celó nekoliko privzdigne. To je tako imenovano **malo povzdigovanje**. Križanje in povzdigovanje pomeni, da smo po Jezusu, z Jezusom in v Jezusu rešeni in je Jezus proslavil sv. Trojico.

DARITVENI OBED OČENAŠ

Mašnik moli
Gospodovo
molitev ali
OČENAŠ

Zdaj povabi mašnik vernike k molitvi, ki nas jo je naučil sam Jezus. Ta molitev je očenaš. Kot molimo očenaš doma pred jedjo, enako naj bi ga molili tudi pred prejemom božje jedi, pred sv. obhajilom. Očenaš moli mašnik z razprostrtimi rokami, mi ga pa molimo s sklenjenimi in z vso zbranostjo:

Oče naš, | kateri si v nebesih! | Posvečeno bodi Tvoje ime! | Pridi k nam Tvoje kraljestvo; | zgodi se Tvoja volja, | kakor v nebesih tako na zemlji. |

Daj nam danes naš vsakdanji kruh;
in odpusti nam naše dolgé, kakor tudi
mi odpuščamo svojim dolžnikom; | in
ne vpelji nas v skušnjava, | temveč reši
nas hudega. Amen.

Po očenašu razlomi mašnik sv. Hosti-
jo na tri neenake dele. Tudi pri zadnji
večerji je Jezus kruh razlomil. Z naj-
manjšim delčkom naredi mašnik nad ke-
lihom tri križe in hkrati prosi, naj bo
mir Gospodov vedno z nami. Zatem ko-
šček sv. Hostije spusti v sv. Rešnjo Kri
v kelihu.

JAGNJE BOŽJE

Z mašnikom se tudi verniki pred Od-
rešenikom na oltarju trikrat udarijo na
prsi in molijo:

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
sveta, podari nam mir!

S tremi molitvami se mašnik sklonjen
k božjemu Sinu pripravi na sv. obhajilo.
Verniki prav tako obudijo željo po pre-
jemu evharističnega Jezusa. Zato molijo:

Gospod Jezus, Sin živega Boga, ki si
za nas umrl in vstal od mrtvih in živiš
v sv. Hostiji, pridi k nam in nas reši s
svojim Rešnjim Telesom in Rešnjo
Krvjo vseh pregreh in vsega hudega!
Daj, da se bomo poslej zvesto držali Tvo-
jih svetih zapovedi. To sv. obhajilo, ki
ga želimo prejeti, naj nam bo v varstvo
pred vsem hudim in zdravilo za dušo in
telo. Amen.

OBHAJILO

Mašnikov
sveti obed
ali
SVETO
OBHAJILO

Držeč v levici sv. Hostijo, se mašnik z desnico trikrat udari na prsi. Z njim se takrat (ob zvonkljanju zvončka) trkajo na prsi tudi verniki in molijo:

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat).

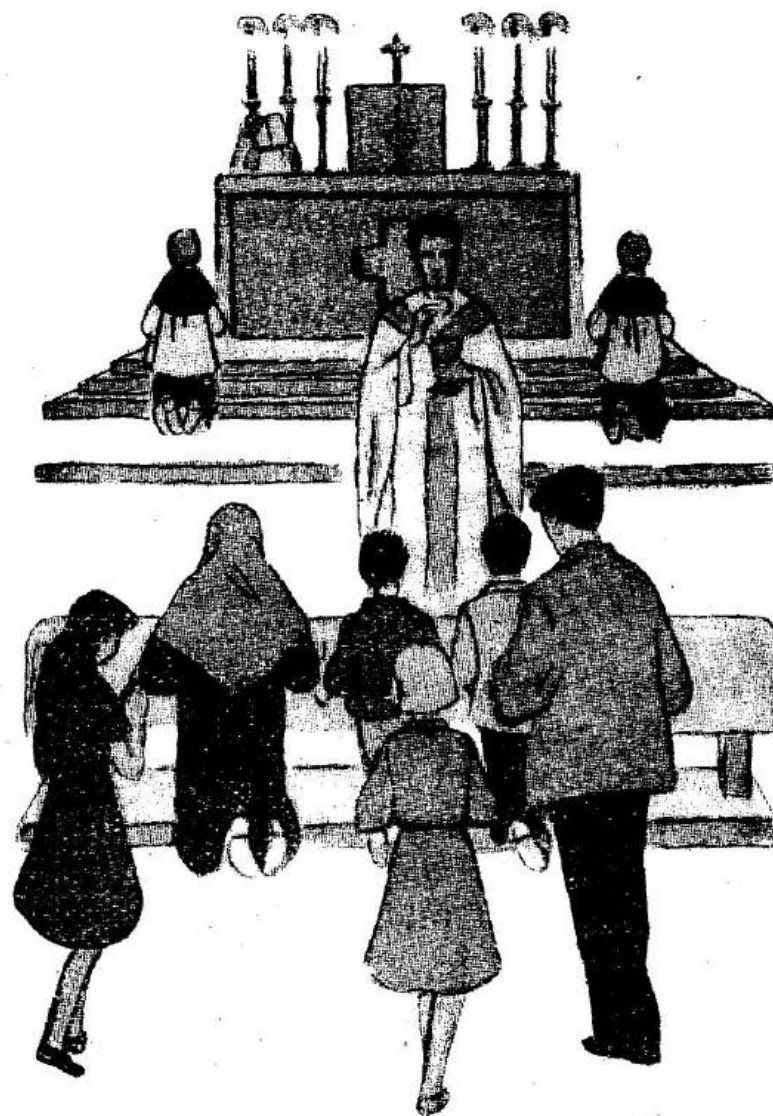
Mašnik se obhaja najprej s sv. Rešnjim Telesom (hostijo), nato pa še s sv. Rešnjo Krvjo (vinom v kelihu).

+

Pred obhajilom vernikov moli strežnik očitno spoved ali „Spovem se Bogu“, kar naj z njim molijo na glas tudi verniki.

Ob odprtem ciboriju s sv. hostijami podeli mašnik z roko vernikom sv. odvezo. Ko jim pokaže sv. Hostijo, naj z njim molijo prejšnji vzdih „Gospod, nisem vreden“!

Po sv. obhajilu se zatopite v srečo, da pri vas prebiva Jezus, ki ima vse milosti! Zahvalite se mu za to srečo, da je prišel k vam, in se mu priporočite za pomoč in varstvo! Pogovarjajte se z njim:

O Jezus, zdaj si pri meni Ti, moj Bog!

Ti si ves moj in jaz sem ves Tvoj!

Zdaj si v mojem srcu Ti, ki me ljubiš!

Mojo dušo hočeš privedi v nebesa!

O Jezus, daj, da Te bom vedno ljubil in Ti zvesto služil!

Naj Te ljubim tako, kakor Te ljubi Marija, Tvoja Mati, in kakor Te ljubijo angeli in svetniki v nebesih!

Sladko Srce Jezusovo, daj, da Te bom ljubil vedno bolj in bolj. Amen.

PO OBHAJILU

Po obhajilu vernikov si mašnik izplakne kelih najprej s samim vinom, potem še enkrat z vinom in vodo. Pri tem moli in prosi Boga, naj bi nam sv. obhajilo bilo zdravilo za večnost in naj bi v nas ne ostal noben madež greha. Ko kelih izbrše in pokrije, gre na desno stran k mašni knjigi. Tu zmoli obhajilni spev. Nato se vrne v sredo oltarja, ga poljubi, se obrne k vernikom in jih pozdravi z

„Gospod z vami“. Pri mašni knjigi zmoli iz nje prošnjo po obhajilu.

SKLEP SV. MAŠE

Sv. maša je pri kraju. Mašnik poljubi sv. oltar, se okrene k vernikom in jih pozdravi. Pa ne samo z „Gospod z vami“, marveč se od njih poslovil z besedami:

„Pojdite, odposlani ste!“

Strežnika v imenu vernikov odgovorita z „Bogu hvala“, namreč za sv. daritev. Vernikom v cerkvi je skoraj tesno pri srcu, da jih sedaj zapusti mašnik, Jezusov namestnik. Tudi sami bodo zapustili sv. kraj.

Mašnik
odpošilja
vernike domov
Z BLAGO-
SLOVOM

Preden pojdemo iz cerkve, še prejmemo blagoslov. Ali vidite, kako mašnik globoko sklonjen sredi oltarja moli k sv. Trojici, naj bi sveta daritev, ki jo je daroval njenemu veličastvu, bila zanj in za vse, za katere jo je opravil, spravna in zadostilna! Zadnjič poljubi sv. oltar, dvigne roké proti nebu, se obrne in vernike z znamenjem sv. križa blagoslovi. Verniki na glas ali vsaj v srcu vzdihnejo:

Blagoslovi nas vsemogočni Bog, Oče in Sin in Sv. Duh. Amen.

+

Zadnji evangelij na levi strani oltarja se začne prav tako kot v prvem delu sv. maše. Pobožno se pokrižamo na čelo, usta in prsi. Vnovič izpovemo vero v Jezusa, drugo božjo Osebo, ki je za nas postal človek in prevzel nase trpljenje in smrt, da bi se mi greha oteli in v milosti živeli. Vsi, kateri v Jezusa verujejo in ga sprejmejo, so deležni velike časti, da so otroci božji.

Med zadnjim evangelijem lahko opravimo zahvalno molitev:

Hvala Tebi, nebeški Oče, za vse milosti sv. maše! Sprejmi jo v svojo čast in v naše zveličanje. Tvoj sveti blagoslov naj nas spremlja na vseh naših potih in nas vodi v nebeško življenje. Amen.

DRUGA SVETA MAŠA

(LJUDSKA MAŠA)

Pri maši verniki večkrat glasno molijo sv. rožni venec ali pojo ljudske pesmi. To je *ljudska maša*. Tudi pri tej maši moramo paziti na glavne dele. Navadno pri teh delih zmolimo kratke mašne molitve.

MED PRISTOPNIMI MOLITVAMI

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. | Usmiljeni Bog, nebeški Oče, | ljubim te nadvse. | Iz srca obžalujem svoje grehe | in trdno sklenem, | ne več grešiti. | Tvojemu veličastvu hočem darovati nedolžno Jagnje Jezusa, | Tvojega ljubega Sina.

P e s e m :

Oče večni v visokosti, | k Tebi zdaj se bližamo, | svoje grehe in slabosti srčno obžalujemo. | Grešnikov se nas usmili, | spreobrni nam srce, | da bi zvesto Te ljubili, žalovali za dolge.

PRI SLAVI

P e s e m :

Čast Očetu na višavi | in na zemlji mir ljudem! | Naj se zлива po širjavi | milost božja vsem stvarjem. | Tebi, Jagnje, Sin Očeta, ki odjemlješ greh sveta, | poje vsaka duša vneta | slavo večno iz srca.

PRI EVANGELIJU

Obudimo namen, da hočemo živeti po Jezusovih naukih. Ko strežnik prenese mašno knjigo in se mašnik prekriža, vstanemo in se pokrižamo tudi mi in molimo:

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. | Moj Gospod Jezus Kristus, | trdno verujem vse, kar si nam raz-

odel | in nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati.

P e s e m :

Tvoja milost je prižgala | prave vere svetlo luč, | pot v nebesa pokazala, | rajskih vrat nam dala ključ. | Torej se resnic držimo, | ki jih Jezus nas uči: | če zvesto po njih živimo, | sveti raj nam podeli.

VERA

Po evangeliju gre mašnik v sredo oltarja in z dvignjenimi rokami moli vero. Tudi mi molimo:

Vérujem v Boga Očeta vsemogočnega, | Stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, | Sina njegovega edinega, | Gospoda našega; | ki je bil spočet od Svetega Duha, | rojen iz Marije Device, | trpel pod Poncijem Pilatom, | križan bil, umrl in v grob položen; | šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; | šel v nebesa, | sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega; | od ondod bo prišel soditi žive in mrtve.

Vérujem v Svetega Duha; | sveto kato-

liško Cerkev; | občestvo svetnikov; | odpuščanje grehov; | vstajenje mesa; | in večno življenje. | Amen.

PRI DAROVANJU

V duhu se združimo z mašnikom in tudi sebe skupaj s hostijo darujemo:

Sprejmi, Gospod, to daritev | v hvalo in čast svojemu imenu, | nam v blagor | in v korist svoji sveti Cerkvi. Amen.

P e s e m :

Večni Oče, v svojo slavo | sprejmi dar brez madeža, | ki Ti ga v popolno spravo | daje verna množica. | Tvoja zarja naj obseva | našega življenja pot, | za krepost naj nas ogreva, | da Te ljubimo, Gospod.

SVET, SVET, SVET...

P e s e m :

Sveti, sveti, trikrat sveti, | večni troedini Bog, | Tebi ne preneha peti | vseh duhov nebeški krog. | Vsaka stvar naj poje vdana | Tebi čast na vse moči. | Večna slava in hozana | naj povsod se Ti glasi.

PRI SPREMENJENJU (Povzdigovanje)

Molimo:

Moj Gospod in moj Bog! Molim Te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu! Jezus, verujem v Te, Jezus, upam v Te, Jezus, ljubim Te nad vse. Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Molim Te, presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu. Jezus, Tebi živim, Jezus, Tebi umrjem, Jezus, Tvoj sem živ in mrtev. Amen. Očisti me, Gospod, s svojo Krvjo in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Pesem po povzdigovanju se more ravnati po cerkveni dobi ali pa je primerna evharistična. Zelo prilična je kot priprava na sv. obhajilo naslednja:

Tebi ljubi moja duša, | o Zveličar moj. Tvojo naj sladkost okuša, | daj ji pokoj svoj. | Pridi, pridi, | skleni se z menoj, | naj bo skoraj srce moje | dom prijeten Tvoj!

Sladki Jezus, hočem dati | čisto Ti
srce; | Tvojo voljo spolnjevati | moje so
želje. | Pridi, pridi, | skleni se z menoj, |
naj bo skóraj srce moje | dom prijeten
Tvoj!

PRI OBHAJILU

Z mašnikom se trkamo na prsi in mo-
limo na glas:

**Gospod, nisem vreden, da greš pod
mojo streho, | ampak reci le z besedo in
ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)**

Če moremo, pristopimo k sv. obhajilu,
sicer pa glasno obudimo duhovno ob-
hajilo:

**O Jezus, moj Bog in Odrešenik! | Od-
pusti mi, kar sem grešil, nadvse Te lju-
bim. | Pridi, želim Te prejeti v svoje
srce! | Varuj me, da se nikdar ne ločim
od Tebe. Amen.**

+

Zaključna pesem je lahko v zvezi s
cerkveno dobo ali pa kakšna Marijina.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Kdor se drži svojega doma in brez
potrebe ne hodi drugam ter se zanima
za vse, kar se doma godi odnosno se bo
zgodilo, o tem pravimo, da živi z domom,
z domačo družino. Tak vrl otrok vé do-
bro za materine in očetove spominske
dneve, za rojstni dan in god, dan poro-
ke in druge važne spomine. Ve zanje in
starše z voščilom in primernim darilom
razveseli. Tudi za rojstne in godovne
dneve bratov in sester in bližnjih sorod-
nikov ve in jim k slovesnostim vošči.
Lepo je to! Priča o pravi ljubezni do do-
mačih in sorodnikov.

Podobno zanimanje moramo imeti tu-
di za Jezusove in Marijine zveličavne
življenjske dogodke ter za godove svet-
nikov in svetnic božjih! Zato nam poleg
cerkve, v kateri smo bili krščeni, v ka-
teri smo prejeli prvo sv. obhajilo (ali ga
bomo), v katero hodimo k sv. maši in k
sv. zakramentom, morajo biti dragi tudi

cerkveni prazniki in godovi. Zanimati se moramo in tudi znati, kako se v cerkvenem letu vrsté.

Kaj je pa **cerkveno leto**? Je letna doba, seveda ne od 1. januarja do 31. decembra, marveč doba, ki začne nekoliko prej, s prvo adventno nedeljo, in konča prej, z zadnjo nedeljo po Binkoštih, t. j. pred prvo adventno nedeljo.

Ime advent je latinsko in pomeni prihod. V cerkvenem letu pomeni Jezusov prihod na svet. Cerkveno leto nima štirih letnih časov, marveč dve glavni dobi: **božično** in **velikonočno**. Velikonočni dobi sledi po Binkoštih odnosno prazniku sv. Trojice še neko nadaljevanje, namreč 24 nedelj. Ta doba traja do prve adventne nedelje.

Z adventom začenjamo božično dobo. Pred Božičem (25. decembra) so štiri adventne nedelje. Božič sam pa ima dan prej tako imenovani bedenji dan, v ljudstvu tudi „sveti post“ ali „božična vilja“ imenovan, in še osmino do Novega leta.

Nekaj dni zatem praznujemo drugo božično skrivnost, ko z Vzhoda pridejo k malemu Jezusu trije Modri ali kralji, ko se Jezus prvič razglasi tujcem, poganom. Zato se ta praznik (6. januar) imenuje tudi Razglašenje Gospodovo. Ima prav tako slovesno osmino. Po tem prazniku je šest nedelj. Z njimi se zaključi božična doba.

Takoj sledi velikonočna doba, najprej s tremi predpostnimi nedeljami, nato pa s šestimi postnimi nedeljami. Šesta nedelja v postu je že cvetna nedelja. Tedaj že začenjamo z velikonočnim praznovanjem. Za cvetno nedeljo, ko nesete v cerkev blagoslovit oljke ali butare cvetja in zelenja, je veliki teden. Veliki se imenuje zato, ker se zadnje tri dni, veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto, obhajajo največje krščanske skrivnosti in je višek Jezusovega odrešilnega dela.

Velika noč ali velika nedelja je žarišče velikonočne dobe. Velika noč se praznuje osem dni. Praznovanje se konča z

Belo nedeljo, ki je prva nedelja po Veliki noči. Vseh nedelj po Veliki noči je šest. Vendar so pred šesto nedeljo še trije prošnji dnevi (ponedeljek, torek in sreda), v četrtek pa Jezusov slavni Vnebohod. Točno deset dni po Vnebohodu so Binkošti, ki so praznik Sv. Duha. Naslednjo nedeljo je praznik sv. Trojice in obenem že prva nedelja po Binkoštih. V četrtek po sv. Trojici je velik praznik — sv. Rešnje Telo ali Telovo, ko je procesija z Najsvetejšim.

Nedelj po Binkoštih je (z všteto nedeljo na praznik sv. Trojice) štiriindvajset. Če je kdaj do adventa daljša doba, se pred 24. nedeljo vrinejo tiste nedelje, ki niso prišle na vrsto po Razglašenju Gospodovem.

+

Poleg Gospodovih praznikov v cerkvenem letu imamo tudi Marijine praznike in godove svetnikov in svetnic božjih. Dober kristjan se zanima tudi za te in jih z radostjo praznuje, saj je Marija

naša mati in kraljica, svetniki in svetnice pa so naši dragi bratje in sestre v Kristusu. Pri Bogu za nas prosijo.

Gospodove in Marijine praznike ter godove svetnikov najdemo v cerkvenem koledarju.

CERKVENI KOLEDAR

I. Božična doba

ADVENT

Advent je priprava na Jezusov prihod v naše duše. Z Marijo se veselimo Jezusovega prihoda pri zornih mašah (zornicah ali svitnicah). Če ne bomo mogli zjutraj k zornicam, pa bomo zvečer molili k Mariji. Ponekod nosijo v adventu Marijo od hiše do hiše devet dni, da vsako noč drugod prenočuje. Pravi krščanski otroci bodo v adventu šli k spovedi in sv. obhajilu vsaj za Marijin praznik 8. decembra, ko slovesno praznujemo njeno brezmadežno spočetje. Advent bodo tudi dobro porabili za učenje krščanskega nauka. Nekaj krščanskega nauka

boste našli tudi v tem cerkvenem kalendarju. Zapomnite si ga!

Prva adventna nedelja. — V cerkvi opazimo vijolično barvo, vsaj plašček na kelihu in mašni plašč je tak. Vijolična barva pomeni, naj se spokorimo in spet vrnemo k svojemu Bogu. Kaj pa vemo o Bogu? Sveta vera nas uči v šestih resnicah:

1. Bog je;
2. Bog je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje;
3. v Bogu so tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh;
4. Bog Sin se je učlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal;
5. človeška duša je neumrljiva;
6. milost božja je za zveličanje potrebna.

Druga adventna nedelja (barva vijolična). — V evangeliju zvemo o Janezu Krstniku, ki je v puščavi pripravljaval pot Jezusu, učil ljudi, da pride Mesija —

Odrešenik. Janez Krstnik je s svojim življenjem in učenjem izpolnjeval božjo voljo. To, kar Bog hoče od nas, je božja volja. Kaj pa hoče Bog od nas? Hoče: 1. da verujemo, kar je razodel; 2. da spolnujemo, kar zapoveduje; 3. da prejemamo milosti, ki nam jih je pripravil.

V začetku adventa sta dva pomembna praznika: **god sv. Nikolaja** (6. decembra), ki je znan po svoji dobrodelnosti (sv. Miklavž obdaruje pridne otroke), in **praznik Brezmadežne** (8. decembra), ki je zavetnica mladine. Vsi ljudje prihajajo na svet z izvirnim grehom, le Marija je po izredni božji milosti prišla na svet brez podedovane krivde.

Tretja adventna nedelja (barva rožnata). — Evangelij nam spet govori o Janezu Krstniku, kako prizna Jezusa in veruje vanj. Tudi mi moramo verovati vse, kar je Bog razodel. Božji razodeti nauk pa se hrani v sv. pismu in ustnem izročilu. Ustno izročilo so tiste resnice, ki so jih apostoli oznanjevali, niso jih pa zapisali. Vendar so se ohranile v obre-

dih sv. Cerkve, v cerkvenih izpovedih, v določilih papežev in cerkvenih zborov, v spisih cerkvenih očetov in po cerkvenih spomenikih. S pomočjo Sv. Duha se je sv. pismo in ustno izročilo ohranilo čisto in nepokvarjeno.

Četrta adventna nedelja (barva vijolična). — Božič je že prav blizu. Janez Krstnik, tako govori evangelij, hodi po jordanski pokrajini in tam uči ljudi, naj pripravijo pot Jezusu s krstom pokore. Verni Judje so se kesali svojih grehov in stopali v reko Jordan, kjer jih je Janez krščeval. Tudi mi moramo svojo vero izpričevati javno. Spričujemo jo že s tem, da se odkrivamo pred križem in sv. podobami, pokrižujemo in molimo ter sploh živimo po veri.

Bedenji dan (24. decembra) pred Božičem ali sveti večer. — Ta dan postavljamo jaslice in krasimo božično drevo. Če drevesa nimamo, postavimo samo jaslice in okrasimo s kakšnim zelenjem. Še bolj je važno, da za Jezusov prihod pripravimo svoje srce, opravimo sv. spoved in

prejmemo sv. obhajilo za božični praznik.

BOŽIČ — ROJSTVO GOSPODOVO (25. decembra)

To je preradosten praznik, ko se je v Betlehemu rodil božji Sin, ko si je Bog (druga božja Oseba) privzel našo človeško naravo, prišel vidno prebivat na zemljo med nas revne zemljane. Bog je sicer duh, ki je neskončno popoln, ki ima najgloblji razum in svobodno voljo in vse dobre lastnosti v najvišji meri. Že naravna pamet nam pravi, da Bog je, ker naš svet ni od vekomaj, ne življenje v rastlinah, živalih in ljudeh. Stvarnik vsega življenja je Bog.

Tudi vest v človeku govori in razodeva, kaj je dobro in kaj je hudo. Vesti si nismo dali sami in je ne moremo odpraviti. Vest je od Boga. Še bolj kot pamet in vest nam spričuje, da Bog je, razodetje, sv. pismo. Božični evangelij pri tretji božični maši jasno govori, da je Beseda (Jezus) bila pri Bogu in da je

ta Beseda (Jezus) tudi Bog, po katerem je vse nastalo.

Kako hvaležni moramo biti Bogu Očetu, da nam je poslal Besedo — Jezusa, ki je bil rojen v božični noči v Betlehemu. Pastirjem je to novico oznanil angel. Množica angelov je to noč prepevala: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem.

Naslednji dan (26. decembra) je god **sv. Štefana**, ki je prvi krščanski mučenec.

Za sv. Štefanom goduje (27. decembra) **sv. apostol Janez Evangelist**. Ta dan duhovnik v cerkvi blagoslavlja vino.

Ganljiv božični praznik je god **nedolžnih otročičev** (28. decembra). Hudobni Herod je hotel malega Jezusa uloviti in umoriti. Da bi mu ne ušel, je dal v Betlehemu pomoriti vse otročiče. Ti so prvi mučenci za Jezusa. Pojdite ta dan k maši! Tudi blagoslova otrok se udeležite!

Zadnji dan decembra (31.) je sv. Silvester. — Tega dne se zaključi „staro leto“. V cerkvi se zjutraj ali zvečer s posebno pobožnostjo zahvalimo Bogu za

vse dobrote, ki smo jih prejeli med letom.

Novo leto (1. januarja) je božična osmina. Ta praznik se imenuje tudi **Obrezovanje Gospodovo**. Ker si je Jezus Bog privzel človeško naravo, se je kot človek podvrigel tudi zemeljskim postavam judovskega ljudstva.

Sv. Trije kralji (6. januarja) imajo tudi naziv **Razglašenje Gospodovo**. Mali Jezus se je namreč razglasil ali javil trem Modrim z Vzhoda, bajé kraljem, ki so bili pogani. V božični noči se je Jezus razglasil judovskemu ljudstvu po angelih in srečnih pastirjih, na današnji praznik pa poganom po čudežni zvezdi. — Bog se razodeva človeštvu: 1. iz vidnega sveta (po urejenem stvarstvu, živih bitjih in zvezdah v vesoljstvu); 2. po vesti; 3. po svojem osebnem razodetju, da je prišel na svet in kot človek 33 let bival med zemljani do svoje smrti na križu in še po vstajenju do slavnega vnebohoda.

Prva nedelja po sv. Treh kraljih ali Razglašenju Gospodovem je posvečena

sv. Družini. Mali Jezus je z Marijo in sv. Jožefom moral pred hudobnim Herodom bežati v Egipt in šele po Herodovi smrti se je sv. Družina spet naselila v domačem kraju Nazaretu. Tu je Jezus rastel v pokorščini pri svoji Materi Mariji in redniku sv. Jožefu. Sv. Jožef ni Jezusov oče, marveč je bil le varuh in rednik. Jezus, skriti Bog in Stvarnik, je bil ponižno pokoren ustvarjenim ljudem. Bil je najvzornejši otrok in mladenič.

+

Po sv. Treh kraljih ali Razglašenju Gospodovem je šest nedelj. Toda ne praznujemo vedno vseh, ker se navadno že prej začne velikonočna doba. Tiste nedelje, ki ne pridejo na vrsto, obhajamo pred zadnjo nedeljo po Binkoštih.

Točno 40 dni po Jezusovem rojstvu je svečnica (2. februarja). Ta dan je Marija darovala v templju Jezusa. Zato tudi naziv praznika — **Darovanje Gospodovo**. Judovska postava je terjala, da so

prvorojenca morali prinesiti v svetišče in ga darovati Bogu. Jezus, sam Bog, je ta dan kot človek prvič bil v templju in bil darovan nebeškemu Očetu. Seveda se je tudi sam daroval, saj je, čeprav na zunaj le 40 dni staro nebogljen Dete, imel polno zavest. Mi se v tisti dobi (40 dni) še ne zavedamo, Jezus pa se je zavedal, da je druga božja Oseba, poslan na zemljo.

Čeprav si je Jezus privzel človeško naravo, je božjo naravo in božje lastnosti ohranil. (Kateré so božje lastnosti, pač veste: Bog je večn, nespremenljiv, povsod pričujoč, vseveden, vsemogočen, neskončno moder, neskončno svet, neskončno pravičen, neskončno dobrotljiv, neskončno usmiljen, neskončno resničen in neskončno zvest. Vse te lastnosti veljajo za Očeta in Sina in Svetega Duha, torej za vse tri božje Osebe v sv. Trojici.)

Na svečnico blagoslavlja po cerkvah sveče in je tudi procesija s svečami. Tudi vi boste prinesli v cerkev svečke in jih dali blagoslovit; naj ima tudi vaša

hiša, vaša družina blagoslovljeno svečo doma.

Naslednji dan (3. februarja) je sv. **Blaž**. Ta dan deli mašnik po sv. maši blagoslov s svečami, da bi bili obvarovani bolezní v grlu in vsakega drugega zla. Prejmite ta blagoslov!

II. Velikonočna doba

V tej dobi se spominjamo, kako je Jezus ljubil svet (človeški rod), ki ga je on ustvaril skupaj z Očetom in Sv. Duhom. Tako ga je ljubil, da ga je z lastno krvjo odrešil.

Čemu pa je Bog sploh ustvaril svet in vse na njem, ste se morda že kdaj vprašali. Ustvaril ga je v svojo čast in v blagor stvarém. Čudovito urejeno stvarstvo zgovorno priča, kako velik, kako mogočen je Bog. Vse je ustvarjeno tako, da eno drugo dopolnjuje, eno drugemu služi, je v blagor človeku, ki je krona stvarstva.

Bog je svet ustvaril in ga tudi neprenehoma ohranja in vlada, vodi vse na

svetu tako, kakor je dobro. Nič se ne zgodi, če Bog noče ali ne pripusti. Božjo skrb za ustvarjeni svet imenujemo *božjo previdnost*.

Zakaj pa je Bog dopustil in še dopušča greh? Ta nesrečni greh, ki je povzročil in še povzroča morje gorjá! Bog je človeka ustvaril z razumom in svobodno voljo. Kar mu je dal, tega mu noče več vzeti. S svobodno voljo pa more človek delati ali dobro ali hudo. Če dela hudo, greši in žali Boga.

Vendar more Bog tudi hudo z njegovimi posledicami obrniti v dobro.

Adam in Eva sta bila ustvarjena po božji podobi. Poleg naravnih darov: bistrega razuma, svobodne volje in neumrljivosti sta imela tudi posvečujočo milost in sta bila določena za nebesa. Njuna volja je tedaj bila nagnjena k dobremu. Živela sta v raju in bi jima ne bilo treba umreti.

Toda grešila sta. Bogu sta se z grehom uprla. Pomislite, stvar se je uprla svojemu Stvarniku! Bog ju je moral

kaznovati. Izgubila sta posvečujočo milost, njun razum je oslabil in njuna volja se je nagnila k hudemu. Bila sta tudi izgnana iz raja, morala sta v življenju veliko trpeti in slednjič še umreti. Z grehom sta zaslužila pogubljenje zase in za vse svoje potomce, kajti njun greh je z vsemi strašnimi posledicami prešel na ves človeški rod.

Toda sveti Stvarnik je bil tudi *usmiljen*. Že prvima človekoma je obljubil Odrešenika. Čez čas, čeprav dolgo dobo, je poslal na svet svojega ljubljenega Sina Jezusa Kristusa. Trpljenje in smrt na križu ga je čakala. Le tako je mogel — po božji volji Očetovi — spraviti človeški rod z Očetom v nebesih, nam odpreti spet vrata v raj.*

Vidite, Bog more tudi hudo obrniti v dobro! V Jezusu imamo Odrešenika, v njegovi sv. Cerkvi pa se delo našega odrešenja in posvečenja nadaljuje do konca dni.

+

Velikonočna doba, zlasti véliki teden in vélika nedelja, je posvečena spominu Jezusovega trpljenja, smrti, vstajenja in vnebohoda in skrivnostim našega prerodenja in posvečenja (krst in sv. Rešnje Telo).

Velikonočno dobo začenjamo že s tremi predpostnimi nedeljami: **sedemdesetnico**, **šestdesetnico** in **petdesetnico**. Resneje se posta in priprave na praznik Velike noči zavemo na **pepelnico**, ko nam duhovnik obsiplje teme glave z blagoslovljenim pepelom v opomin, da smo iz prahu in da se zopet v prah povrnemo, da naj torej v tem življenju živimo bogoljubno in naj za svoje grehe delamo pokoro.

Postnih nedelj je šest. V nekdanjih časih, v prvih stoletjih krščanstva, so se v postnem času pripravljali tudi na sv. krst, tako odrasli kot otroci. Zato so se tudi skrbno učili krščanskega nauka, božjih resnic in krščanskih zapovedi. Tudi mnoge med vami morda čaka po veliki noči — prva spoved, prvo sv.

obhajilo ali sv. birma. Postni čas torej tudi vi pridno izkoristite za učenje krščanskega nauka!

Prva postna nedelja. — Barva spet (kot že od nedelje sedemdesetnice) vijolična. Prvo postno nedeljo nam sv. evangelij sporoča, kako se je Jezus v puščavi postil 40 dni in noči, potem pa ga je skušal zavrženi angel — hudič.

Bog je ustvaril tudi angele, ki jih je več zborov. So angeli, nadangeli, kerubi, serafi. Angeli so obdarjeni z bistrim razumom, svobodno voljo in silno močjo. Najlepši dar, ki jim ga je Bog dal, pa je bila posvečujoča milost. Angele je Bog ustvaril, da bi mu služili.

Pa so se nekateri angeli Bogu uprli in grešili. Vsemogočni Stvarnik jih je zavržel in pahnil v pekel. Te zavržene angele imenujemo hudobne duhove, hude duhove ali hudiče. Poglavar hudobnih duhov je Lucifer ali satan. Hudobni duhovi nas sovražijo in nam hočejo škodovati na duši in telesu. Hudič je

zapeljal Evo v greh, skušal Joba in celo samega Jezusa. Dobro, zveste angele je Bog poplašal z zveličanjem v nebesih. Ti angeli nas ljubijo in nas varujejo na duši in telesu. Posebno skrbé za nas angeli varuhi. Svoj god imajo 2. oktobra.

Druga postna nedelja. — Sv. evangelij sporoča, kako je Jezus vzел s seboj na goro tri apostole: Petra, Jakoba in Janeza in se pred njimi čudovito spremenil. Zasvetil se je kot sonce in oblačila so mu postala bela ko sneg. Tudi očaka Mojzes in Elija sta se prikazala ter govorila z Jezusom. Iz oblaka se je zaslišal glas nebeškega Očeta: „Ta je moj ljubljени Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte!“ Jezus je božji Sin in smo ga dolžni poslušati, kar nam vелеva po sv. Cerkvi in sv. očetu — papežu v Rimu.

Tretja postna nedelja. — Iz sv. evangelija zvemo, kako je Jezus ozdravil mutca, da je iz njega izgnal hudega duha. Mutec je spregovoril. Jezus je storil čudež. Čudež more storiti le Bog. Spet do-

kaz, da je Jezus tudi Bog. S čudeži je Jezus dokazoval, da je božji Sin.

Četrta postna nedelja. — Sv. evangelij pripoveduje, kako je Jezus veliko množico, pet tisoč ljudi, čudežno nasitil s petimi hlebi ječmenovega kruha in z dvema ribama. Ta čudež je predpoda tega, kako bo Jezus pri zadnji večerji kruh spremenil v svoje telo, svoje meso, kar bodo v sv. maši smeli ponavljati tudi apostoli in njih nasledniki, ter bo s svojim Rešnjim Telesom do konca sveta čudežno nasičeval ogromne množice vernikov. Uživanje sv. Rešnjega Telesa bo nasičevalo duše in jim zagotavljalo večno življenje v nebesih.

Peta postna (ali tiha) nedelja. — Iz sv. evangelija razvidimo, da je Jezus od vekomaj. Zaslepljeni Judje niso marali priznati njegovega božanstva. Hoteli so ga kamnati. Sploh so mu stregli po življenju. Zagnjeni križi in sv. podobe po cerkvah govore, da pojde Jezus v trpljenje in smrt. Pa zakaj je Jezus hotel trpeti in umreti? Da bi zadostil božji pra-

vici, Bogu Očetu, ki ga je Adamov in Evin greh razžalil, da bi nas odrešil izvirnega greha in suženjstva satanovega, da bi nam s svojim trpljenjem in smrtjo zaslužil nebesa.

Sv. Jožef (19. marca) in **Marijino oznanjenje** (25. marca) sta dva važnejša praznika v postnem času. Sv. Jožef je kot Jezusov rednik bil poleg Marije najbliže božjemu Sinu. Zato je umljivo, da ga tudi v nebesih Jezus rad uslišuje, ko mu predlaga naše prošnje. — Z Marijinim oznanjenjem pa se spominjamo odločilnega trenutka za naše odrešenje: nadangel Gabrijel je prinesel Mariji preradostno vest, da je bila izbrana za Mater božjo. Ko je Marija rekla: „Zgôdi se mi po tvoji besedi!“, se je začelo delo našega odrešenja. V spomin na to je bila uvedena molitev angelovega oznanjenja, ki jo molimo trikrat na dan.

Cvetna (šesta postna) nedelja že uvaja v velikonočno praznovanje — v **veliki teden**. Spominjamo se Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, ko so mu na

pot stlali oljčnih in palmovih vej. Sedaj na cvetno nedeljo nesó otroci v cerkev k blagoslovu butare („prajtelj“) zelenja in cvetja, tudi oljke. Pred sv. mašo je blagoslov zelenja in nato procesija po cerkvi in okrog nje. Pri maši se bere (tudi poje) **trpljenje** Jezusa Kristusa, kot ga je zapisal evangelist sv. Matej. **Pasijon** (Jezusovo trpljenje) se bere tudi v torek po zapisu evangelista sv. Marka, v sredo po zapisu sv. Luka, v petek pa po zapisu sv. Janeza Evangelista.

SVETO TRODNEVJE

Zadnji trije dnevi velikega tedna so posebno pomembni in sveti. Na **veliki četrtek** se spominjamo Jezusove **zadnje večerje**, ko je božji Odrešenik ustanovil zakrament sv. Rešnjega Telesa. Zato je ta dan pri maši bela barva. To je tudi dan velikonočnega obhajila. Pri Slavi te maše zvonovi utihnejo. Po sv. obhajilu prenese duhovnik Najsvetejše v „**božji grob**“ na stranskem oltarju. Glavni oltar in drugi stranski se po

maši docela razkrijejo v znamenje žalosti, da mora Jezus v trpljenje in smrt.

V stolnicah blagoslovi škof med mašo trojno olje: za krst, birmo in bolnike. Sv. olje potem raznesejo hitro po župnijah, da na veliko soboto že z novim sv. oljem blagoslové krstno vodo. — Škof na veliki četrtek umiva noge 12 „apostolom“ — revežem.

Na **veliki petek** je v cerkvi pogrnjeno vse črno. Ta dan ni sv. maše, čeprav mašnik in spremstvo pride k oltarju v mašni opravi. Sv. bogoslužje velikega petka vsebuje: 1. berila in prošnje in trpljenje Jezusovo po evangelistu sv. Janezu; 2. razkrivanje in čiščenje sv. križa; 3. obhajilo mašnikovo s hostijo, ki je bila posvečena že na veliki četrtek. Obredi so tako ganljivi, da moramo biti navzočni z vso resnobo in zbranostjo!

Sv. križu, na katerem je visel in izkravel naš božji Učenik, moramo izkazati posebno čast. Poljubimo sv. križ, postavimo k razpelu lučko in rože v zahvalo, da je Jezus za nas umrl in nas s sv.

križem odrešil! Tudi sv. križev pot naj bi molili ta dan! S sv. križem nam je Jezus odprl nebesa.

Velika sobota je dan, ko so sv. obredi najdaljši in tudi najzanimivejši. Vršijo se ali že zgodaj zjutraj ali pa šele pozno zvečer. Najprej mašnik blagoslovi **velikonočni ogenj**, od katerega otroci ponesó domov na domače ognjišče koščke živega oglja. Po blagoslovu ognja je slovesen vhod v cerkev z novim ognjem in velikonočno svečo. Med slavospevom **velikonočni sveči** (med blagoslovitvijo) vtakne vanjo diacon ali mašnik pet kadilnih zrn, ki pomenijo petero sv. ran Jezusovih. Ko diacon ali mašnik nažge velikonočno svečo od ene treh sveč na trirogljatem svečniku, ponazori, da se je **duša Kristusova spet združila z mrtvim telesom Gospodovim**. V tem trenutku nam sv. Cerkev že nazorno predstavlja **Jezusovo vstajenje**.

Velikonočna sveča (vstali Kristus) je navzoča tudi pri blagoslovu **krstne vode**. Mašnik jo slovesno trikrat poto-

pi v krstno vodo, da bo po Sv. Duhu imela moč prerojevati. Velikonočna sveča stoji na evangeljski strani oltarja in gori pri sv. maši do vnebohoda Gospodovega.

Pri maši na veliko soboto mašnik spet zapoje **S l a v o**, ki jo oznanijo tudi zvonovi in orgle. Prav tako slovesno zapoje **a l e l u j o**. Na veliko soboto duhovniki blagoslavlajo velikonočna jedila. Zvečer ali pa v nedeljo zjutraj je velikonočna vstajenjska procesija.

Velika nedelja ali **Velika noč** je praznik vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa — **največji praznik** v vsem cerkvenem letu. Na veliki petek je Jezus umrl in se je njegova duša ločila od telesa ter šla v predpekel. Tu so čakale Jezusa duše pravičnih, ki so umrli pred Kristusom, pa so jim nebesa zaradi Adamovega izvirnega greha bila zaprta.

Medtem so učenci Jezusovo telo sneli s križa, ga mazilili, povili in položili v nov skalnat grob. K zapečatenemu gro-

bu so Judje postavili stražo. Pa že tretji dan po svoji smrti je Jezus z lastno močjo vstal iz zaprtega groba. Njegova duša se je spet združila s telesom, ki je postalo povečano in neumrljivo, čudovito. Vstali Jezus se je nenadoma prikazal apostolom in učencem, se mudil med njimi, z njimi govoril, z njimi jedel, se jim dal celo dotakniti, potem pa je spet izginil.

O Jezusovem vstajenju so apostoli pridigali povsod. Sv. apostol Pavel posebej naglašča, da je Jezus vstal od mrtvih in da je vstajenje temelj naše vere. S svojim vstajenjem je Jezus dokazal, da je **pravi Bog in njegov nauk resničen** in da bomo nekoč vstali tudi mi. Velikonočni praznik nam mora biti posebno svet!

Bela nedelja (prva po Veliki noči) je osmina velikonočnega praznika. Ta dan so novokrščenci, ki so v velikonočnem jutru prejeli sv. krst in med velikonočno mašo prvo sv. obhajilo ter skoz vso praznično osmino nosili slavnostno belo obleko, to svoje belo svatovsko oblačilo odložili.

Ker je velikonočni praznik tudi spomin na naše vstajenje k božjim otrokom v zakramentu sv. krsta, zato je prav, da na Veliko noč ali vsaj na Belo nedeljo **slovesno obnovimo svojo krstno obljubo**, se pravi: se odpovemo satanu in docela izročimo Jezusu.

Po veliki noči je šest nedelj. V tej dobi so posebni **prošnji obhodi** ali procesije. Prva je 25. aprila, na god sv. **Marka**, naslednje tri pa so pred Jezusovim Vnebohodom. Pri teh procesijah prosimo, da bi nas Bog obvaroval vremenskih nezdod. Zaradi teh procesij s križem se teden, v katerem je Jezusov Vnebohod, imenuje tudi **križev teden**.

VNEBOHOD GOSPODOV

Po svojem vstajenju je Jezus še 40 dni bival na zemlji, potem pa se je vpricho Marije, apostolov in učencev s svojim povečanim telesom dvignil v nebo. V spomin na njegov odhod v nebesa se tudi v cerkvi po evangeliju ugasi velikonočna

sveča, ki je ves čas od Velike noči predstavljala vstalega Jezusa.

Praznik Gospodovega vnebohoda nam spričuje, da je Jezus svoje poslanstvo na zemlji, delo našega odrešenja, dopolnil ter se spet zmagoslavno vrnil k nebeškemu Očetu, pri katerem sedi na desnici. Jezus je tudi kot človek deležen moči in slave nebeškega Očeta. Pri Očetu nas zagovarja in za nas prosi. V hiši svojega Očeta nam je pripravil mesta. Naša domovina je torej v nebesih. Iz zemeljske, začasne domovine potujemo v stalno, srečnejšo, večno domovino. Ob koncu sveta bo Jezus spet prišel iz nebes z veliko močjo in veličastvom. Tedaj bo sodni dan. Takrat bo Jezus sodil vse ljudi, dobre in hudobne. Zvesto služimo Jezusu, da bomo obvarovani peklenškega ognja!

BINKOŠTI

Deseti dan po Jezusovem vnebohodu so **Binkošti**. Že v soboto, dan prej, ko je binkoštna vilja ali bedenji dan, blago-

slovi duhovnik spet krstno vodo, prav tako s potapljanjem velikonočne sveče, in se spomnimo Sv. Duha pri sv. maši.

Rdeča barva tega dne kot tudi na binkoštno nedeljo nas spominja, da je prišel Sv. Duh na apostole v podobi ognjenih jezikov. Sv. Duh se navadno upodablja kot golobček, ker se je pri Jezusovem krstu, ko ga je Janez Krstnik krstil, tako prikazal. Vendar Sv. Duh ni golobček, **marveč živa oseba, tretja božja Oseba, Gospod, ki izhaja iz Očeta in Sina, ki ga z Očetom in Sinom molimo in po božje častimo.**

Sv. Duh je pravi Bog, ki je govoril po prerokih. Na binkoštni praznik je prišel nad apostole. Razsvetlil jih je, utrdil in posvetil. Podelil jim je tudi moč, da so nauke Jezusove nezmotljivo oznanjali. Na prve Binkošti je Sv. Duh storil čudež, da so apostoli govorili v raznih jezikih, se pravi, da so jih razni tujci v Jeruzalemu razumeli vsak v svojem jeziku.

Sv. Duh se imenuje **Tolažnik**, ki ga je v Jezusovem imenu poslal nebeški Oče,

da bi učil apostole in jih spomnil vsega, česar jih je Jezus učil. Sv. Duh je bil dan apostolom in njih naslednikom: sv. očetu — papežu, škofom in vsej Cerkvi. Uči in vodi katoliško Cerkev in deli po njej v zakramentih svoje milosti. On nas pri sv. zakramentih posvečuje s posvečujočo milostjo, pomaga nam z dejansko milostjo (razsvetljuje um in krepi voljo) in nam naklanja svoje posebne darove, ki jih je sedem: dar modrosti, umnosti, svéta, moči, vednosti, pobožnosti in strahu božjega. Prav je, da se pred vsakim opraviлом zatekamo k Sv. Duhu za pomoč! Na sv. birmo, zakrament Sv. Duha, se moramo s skrbjo in ljubeznijo pripraviti! Tudi na sam binkoštni praznik se že osem dni pripravljajmo in osem dni ga praznujmo!

Prva nedelja po binkoštnem prazniku je posvečena presv. Trojici. Sv. Trojici smo dolžni vso čast in zahvalo in ljubezen. Bog Oče nas je s Sinom in Sv. Duhom ustvaril. Bog Sin nas je po sklepu

Očetovem in s sodelovanjem Sv. Duha odrešil, Sv. Duh nam je dan od Očeta v Jezusovem imenu in nas posvečuje. Najlepše častimo sv. Trojico, če se p o b o ž - n o p o k r i ž u j e m o in pobožno izrekamo molitev **Čast bodi Očetu ...**

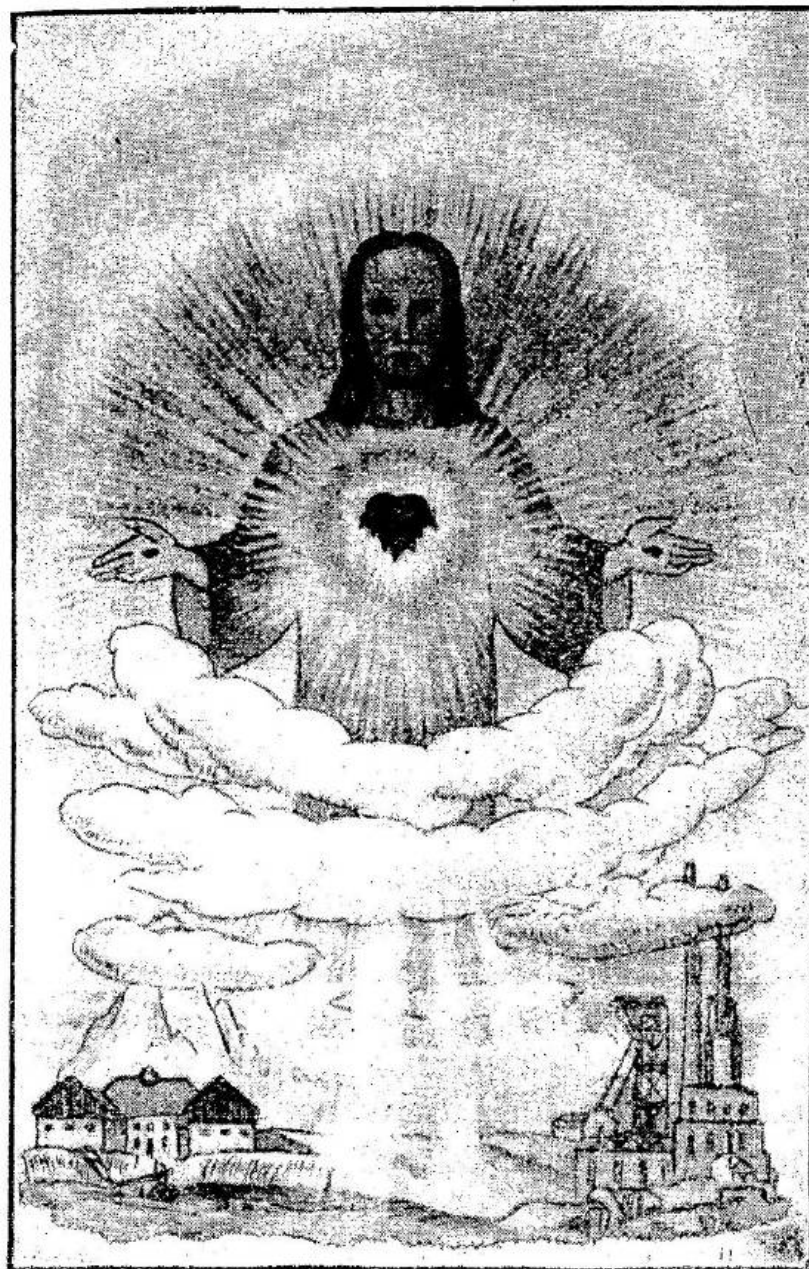
V četrtek po sv. Trojici je praznik presv. Rešnjega Telesa ali Telovo. Ker je na veliki četrtek, ko je bil ustanovljen zakrament presvetega Rešnjega Telesa, žalost zaradi Jezusovega trpljenja in njegove bližnje smrti, se ta čudovita skrivnost Jezusove ljubezni do nas z vso slovesnostjo praznuje šele v četrtek po sv. Trojici. Z ljubečo hvaležnostjo bomo prejeli Jezusa v sv. obhajilu, presrečni, da nas hrani z lastnim mesom v neznatnem kruhu. Z zbrano pobožnostjo bomo tudi spremljali evharističnega Jezusa v telovski procesiji in hvaležno prejekali njegove blagoslove našim družinam in domovom. Pomagajte po svojih močeh, da bo telovska procesija čim lepša!

Deveti dan po prazniku presv. Rešnjega Telesa (t. j. v petek po osmini) je praznik presv. Srca Jezusovega, ki se tudi praznuje skoz osem dni. — Spominjamo se neizmerne ljubezni Jezusovega Srca, ki je za nas bilo prebodeno. Iz Srca Jezusovega nam pritekajo potoki usmiljenja in milosti. V njem najdejo dobri kristjani počitek, grešniki pa, ki se spokoré, najdejo v njem rešilno zavetje. Kakor smo z grehi ranili božje Srce, tako mu moramo tudi zadoščevati. To storimo najlepše, da ga vdano in pobožno častimo, opravljamo pobožnost prvih petkov z dobro spovedjo in prejemom sv. obhajila. — Vedno znova se posvečujmo božjemu Srcu, po vsakem sv. obhajilu, zlasti pa na njegov praznik!

Sv. Alojzij, ki je zavetnik mladine in zgled čistosti, praznuje svoj god **21. junija**. Njemu v čast opravljamo šestnedeljsko pobožnost. Udeležite se je tudi vi!

Sv. Janez Krstnik, ki praznuje svoj god **24. junija**, je Jezusov predhodnik. Pov-

sod je oznanjal, naj se ljudje pripravijo s pokoro na Jezusovo kraljestvo.

Sv. Peter in Pavel, prvaka apostolov, sta **29. junija** prelila svojo kri za Jezusa. Sv. Peter je bil od Jezusa izbran za poglavarja sv. Cerkve. Sveto Cerkev je ustanovil Jezus, da vodi ljudi k zveličanju. Izmed 12 apostolov je sv. Peter dosegel čast vidnega Jezusovega namestnika, vidnega poglavarja sv. Cerkve. Vsi njegovi nasledniki, rimski škofje — papeži, so Jezusovi namestniki na zemlji. Zato moramo sv. očeta papeža v vsem poslušati. Sv. oče papež vlada vso Cerkev, škofje pa le posamezne dele (t. j. škofije). Škofom pomagajo v njihovi službi duhovniki, ki vodijo župnije ali sodelujejo pri upravljanju župnij. Sv. oče in vsi njemu podložni škofje in duhovniki vršijo **učeniško službo** na ta način, da oznanjajo Jezusove nauke; **duhovniško službo**, da opravljajo daritev sv. maše in delijo zakramente; ter **pastirsko ali kraljevsko službo**, da vodijo vernike k dobremu, k

spolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi.

Sv. Ciril in Metod, ki imata god **5. julija** (ponekod **7. jul.**), sta bila brata, ki sta se žrtvovala za slovanske narode. Izumila sta jim pisavo (glagolico), prinesla prve knjige v domačem jeziku. Obema, Cirilu, ki je bil duhovnik, in Metodu, ki je bil nadškof, priporočajmo sebe in svojo slovensko domovino!

Marijino vnebovzetje praznujemo **15. avgusta**. Verska resnica je, da je Marija bila vzeta v **nebo z dušo in telesom**. Ker ni imela izvirnega greha in ker je rodila Jezusa, Sina božjega, ni bilo primerno, da bi njeno prečisto telo v grobu strohnelo. Jezus jo je takoj **po smrti** vzel k sebi. Sedaj ob njem kraljuje v nebesih in je tam naša zavetnica. Ne pozablja teh, ki se je spominjajo in se k njej zatekajo. Bodimo torej goreči Marijini častilci!

Osmi dan (**22. avgusta**) po Marijinem vnebovzetju je praznik **Marijinega prečistega Srca**. Krščanske družine se posve-

čajo Srcu Jezusovemu in Srcu Marijine-
mu. Tudi vaša naj se posveti! Ali imate
v družinski sobi podobo Srca Jezusovega
in Srca Marijinega? Naj tudi pri vas ne
manjka!

Marijino rojstvo obhaja sv. Cerkev
8. septembra. V božjem načrtu za naše
odrešenje je bila Marija izbrana kot že-
na, ki bo kači (satanu) glavo strla. Zato
je njeno rojstvo prevažen dogodek za
človeštvo, za odrešenje človeškega rodu
iz suženjstva satanovega.

Sv. nadangel Mihael, ki ima god 29.
septembra, je poleg nadangela Gabrijela
in Rafaela izredno pomemben nadangel.
Sv. Mihael se namreč bori zoper satana
in njegove hudobne naklepe. Sv. Mihael
se omenja pri maši pri pristopnih molit-
vah in po maši molimo k njemu po-
sebnost molitev, naj bi nas branil zoper
zlobnost in zalezovanje hudega duha in
naj bi vse zle duhove, ki se potikajo po
svetu in zapeljujejo duše, pahnil v pe-
kel. Radi kličimo na pomoč sv. Miha-
ela!

God angelov varuhov je 2. oktobra. Vsakdo ima svojega dobrega angela varuha. Ta je človeku najskrbnejši in najzvestejši prijatelj. Ali smo mu tudi mi dobri? Ali ga ubogamo, da se ogibljemo greha, ali se mu priporočamo, da bi nas varoval dušnih in telesnih sovražnikov? Ne pozablajmo na molitev k angelu varuhu!

Misijonska nedelja je tretja v oktobru. Veste, kaj pomeni? Na milijone ljudi tiči še v temi poganstva. Ne poznajo pravega Boga, ne poznajo Jezusa in njegove sv. Cerkve, v kateri edini je rešitev. Naša dolžnost je, da tem milijonom duš, za katere je Jezus tudi prelil svojo dragoceno kri, pripomoremo na pot resnice in zveličanja. Kaj smo doslej storili zanje? Vsaj moliti, sv. mašo in sv. obhajilo moremo darovati zanje in zanje nabirati darove, čeprav samo znamke in kaj podobnega!

Nedelja **Kristusa Kralja** je zadnja nedelja v oktobru. Ves svet in vsi narodi so ustvarjeni od Boga. Bogu bi morali v

Sv. angel varuh

vsej ponižnosti služiti. Greh pa je narode ranil, razdvojil, da so drug zoper drugega. Le če bodo narodi spet sprejeli Kristusa in njegove zapovedi, se podvrgli njegovemu vladarskemu žezlu, bodo spet srečni na tem svetu in dosegli večno domovino.

VSI SVETI IN VERNE DUŠE

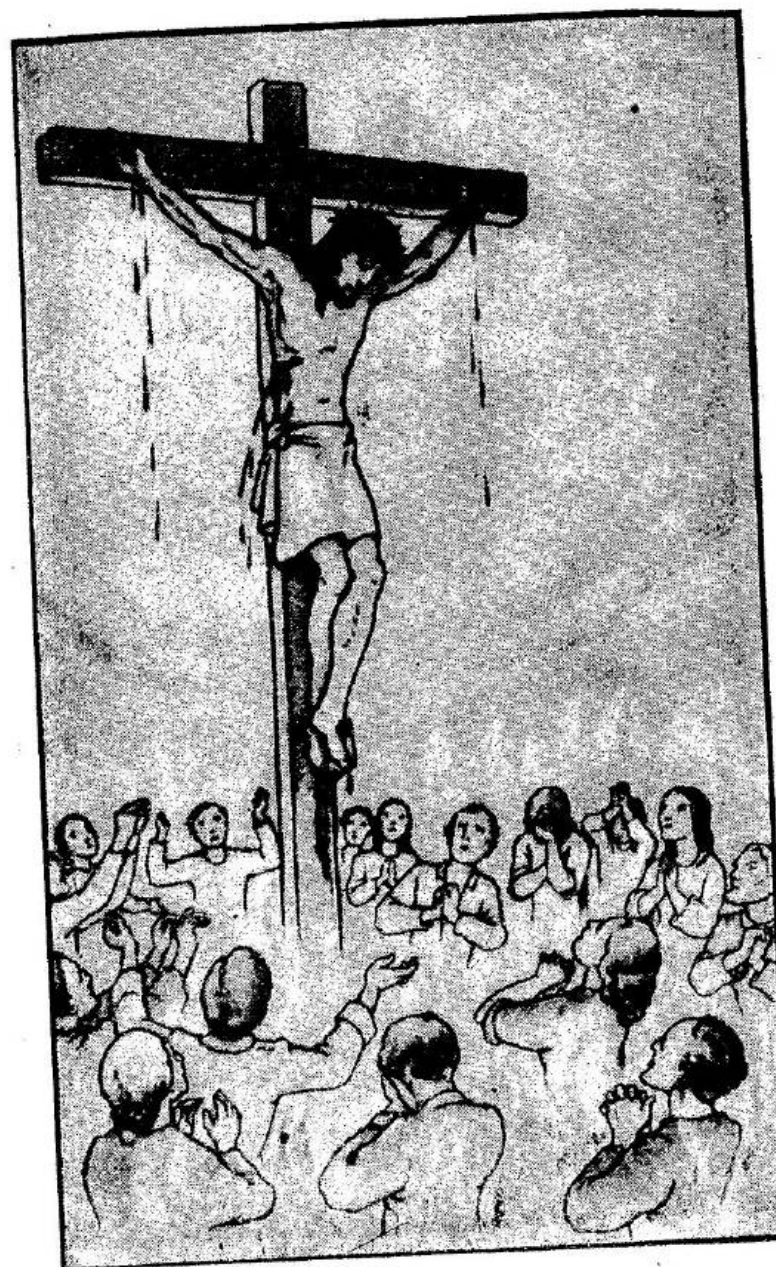
Prvi in drugi dan novembra si kličemo v spomin, da smo kristjani na zemlji vojskujoča se Cerkev, zveličani v nebesih zmagoslavna Cerkev, duše v vicah pa so trpeča Cerkev. Vsi skupaj pa sestavljamo eno družino, tako imenovano občestvo svetnikov. Vsi smo namreč med seboj združeni po Kristusu in zato tudi vsi deležni daritve sv. maše, molitev in dobrih del. — **Občestvo s svetniki v nebesih** se kaže v tem, da svetnike **častimo** in jih na pomoč kličemo, svetniki pa pri Bogu za nas prosijo.

Tudi dušam v vicah morejo svetniki pomagati s svojo priprošnjo pri Bogu. — **Občestvo z dušami v vicah** se kaže v tem,

da jim lahko pomagamo z molitvami, dobrimi deli in posebno z daritvijo sv. maše. Pa tudi duše v vicah za nas prosijo.

Prvi november je posvečen vsem svetim in zveličanim v nebesih. Nebesa so kraj, kjer so angeli in svetniki vekomaj srečni. Kdor je umrl v milosti božji in zadostil za svoje grehe, pride v nebesa. Zveličani v nebesih gledajo Boga in ga uživajo vso večnost. Obvarovani so vsega hudega in so popolnoma srečni. Tam ni več bolečin in žalovanja, le večna radost je.

D drugega novembra se spominjamo duš v vicah. Kdor je umrl v milosti božji, a v življenju še ni zadostil za časne kazni za greh, mora še v vice, v trpljenje. Vice so kraj očiščevanja. Duše v njih morajo veliko trpeti. Same si v njih ne morejo nič pomagati. Po pravici se imenujejo uboge duše v vicah. Ker so pa umrle v milosti, jim pravimo verne duše. Njihovo trpljenje v vicah je dvojno: 1. trpe veliko žalost, ker še ne morejo

Boga gledati; 2. trpé tudi mnoge muke v ognju očiščevanja.

Sv. Cerkev je že od nekdanj molila za rajne in je zanje darovala sv. maše, posebno na dan pogreba, na obletnico smrti in na vernih duš dan. Že nekaj deset let so duhovnikom dovoljene ta dan tri maše. Tudi verniki naj bi se udeležili več sv. maš in jih darovali za duše v vi-
cah, ki nas tako zelo prosijo pomoči. Darujmo zanje tudi sv. obhajilo in odpustke!

ZADNJA NEDELJA V CERKVENEM LETU

Zadnja ali 24. nedelja po Binkoštih. čeprav so pred njo lahko kakšne preostale po Razglašenju Gospodovem, nam vselej v evangeliju govori o poslednji sodbi. Ob človekovi smrti se duša loči od telesa. Smrt je kazen za Adamov greh. Vsi ljudje podedujejo njegov greh in vsi ljudje morajo tudi umreti. Kdaj bomo umrli, kje in kako, ne vemo. Na smrt moramo biti vedno pripravljeni, vedno v posvečujoči milosti, zakaj duša

gre takoj po smrti pred božjo sodbo. Bog sodi človeka o vsem njegovem življenju in sicer o vseh njegovih mislih, besedah in dejanjih in tudi o tem, kaj je dobrega opustil. To je tako imenovana **posebna božja sodba**, pri kateri se odloči, kam pride duša: ali v **nebesa** ali v **vice** ali v **pekel**.

Posebni sodbi bo sledila **poslednja vesoljna sodba**. Jezus je povedal, da pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali Sina božjega. In kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi, k pogubljenju. Telesa dobrih bodo lepa, telesa hudobnih pa ostudna. — To bo na sodni dan, ko bo Sin človekov prišel v svoji slavi in bodo z njim vsi angeli. In sédel bo na prestol svojega veličastva. Vsi narodi se bodo zbrali pred njim in ločil jih bo narazen kot pastir ovce od kozlov. Dobrim poreče božji Sodnik: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!“ Hudobnim pa

poreče: „Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom!”

Pri vesoljni sodbi se bo razodela božja modrost in pravičnost. Nihče se ne bo mogel pritoževati. Pravični prejmejo za svoje žrtve in zvesto krščansko življenje nagrado in čast, krivični pa za svojo hudobijo osramočenje. Pravični bodo vso večnost uživali v sveti raj, hudobni pa bodo trpeli v peklu. — V pekel pride, kdor umre v smrtnem grehu.

Pogubljeni trpe v peklu naslednje kazni: 1. zavrženi so od Boga in izključeni od nebeškega veselja; 2. muči jih ogenj, tolažbe pa ni nobene, mori jih tudi obup; 3. vse to morajo trpeti na veke, brez prenehanja in konca. Zanje ni rešitve ne polajšanja. Muke so tem hujše, čim huje je kdo grešil in čim več milosti je zapravljal. Kazen v peklu se imenuje večna smrt.

Živimo kot pravi kristjani in prosimo Jezusa, naj nas obvaruje peklenškega ognja!

KVIŠKU SRCA H GOSPODU, NAŠEMU BOGU!

Od dobrega Boga moremo upati vse: odpuščanje grehov, milost in večno zveličanje. Tudi zemeljskih dobrot smemo upati, če so koristne za našo dušo. Vse to moremo od Boga upati, ker nam to more in tudi hoče dati. Pa tudi Jezus nam je zaslužil. Bog nam more dati, ker je vsemogočen, in hoče dati, ker je dobrotljiv in zvest. Seveda se moramo za božje darove in dobrote truditi z lepim krščanskim življenjem in molitvijo.

Molitev je pogovor z Bogom in njegovimi svetniki. Z Bogom in svetniki se pobožno pogovarjamo lahko samo v *mislih* (notranja molitev) ali obenem tudi z *usti* (ustna molitev). K ustni molitvi spada tudi *petje svetih pesmi*.

Čemu pa molimo? Molimo, da Boga častimo, se mu zahvaljujemo in ga prosimo. Božjemu češčenju pravimo tudi

hvalna molitev. Če se Bogu za prejete milosti in dobrote zahvaljujemo, je to *zahvalna molitev.* Največkrat pa Boga prosimo za milosti, dobrote in za odpuščanje grehov; to je *prosilna molitev.* Jezus sam nam naroča, naj prosimo, in se nam bo dalo. Moliti moramo, ker nam Bog zapoveduje molitev in ker se brez molitve ne moremo zveličati.

Kdor zvesto in goreče moli, ga molitev krepi v dobrem, tolaži v trpljenju, mu pomaga v potrebah in mu pridobiva milost stanovitnosti.

Moli naj vsak kristjan! Pa že od mladih let! Molitev nedolžnih otrok ljubi Bog še posebno rad uslišuje.

Skupna, družinska molitev je Bogu zelo ljuba. Jezus pravi, da je tam, kjer sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu, on sam sredi med njimi.

Moliti pa moramo *pobožno*, da mislimo na Boga; *ponižno*, da se zavedamo svoje revščine in grešnosti pred Bogom; *zaupno*, da trdno od Boga pričakujemo uslišanja; *vdani v božjo voljo*, naj se zgo-

di le božja volja; in *stanovitno*, da ne nehajo moliti, tudi če nismo takoj uslišani.

Jezus nas opominja, naj molimo vedno in se ne naveličajmo. *Vedno* pomeni, da na Boga pogosto mislimo in mu darujemo z dobrim namenom misli, besede, dejanja, veselje in trpljenje ter večkrat k njemu vzdihnemo s pobožnimi vzdihljaji. Taki vzdihljaji so n. pr.: *Moji Jezus, usmiljenje! Marija, pomagaj mi!*

Po stari krščanski navadi molimo večkrat na dan: zjutraj in zvečer in kadar zvoní k angelovemu češčenju ter pred jedjo in po jedi.

Molimo tudi pri službi božji, tako pri sv. maši kot pri raznih pobožnostih.

Ne pozabimo moliti v skušnjavah, potrebah in nadlogah!

Pri molitvi se spomnimo tudi svojih staršev, sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov, duhovnih in svetnih predstojnikov, svoje domovine in vse sv. Cerkve! Tudi za žalivce in neprijatelje je treba

moliti! Posebno pa moramo moliti za svoje starše!

Katere molitve pa naj zna vsak kristjan, tudi majhen? Vsekakor: 1. Gospodovo molitev ali očenaš, 2. zdravamarijo, 3. apostolsko vero, 4. molitev k angelu varuhu, 5. angelovo češčenje, 6. rožni venec, 7. kesanje! To naj bi bile njegove dnevne molitve! — Kdaj pa kdaj naj moli tudi *litanije*, od katerih jih je najbolj znanih petero: presv. Imena Jezusovega, presv. Srca Jezusovega, Matere božje, sv. Jožefa in vseh svetnikov! — Tudi *križev pot* je prelepa molitev. V duhu spremeljamo Jezusa po poti, po kateri je obložen s težkim križem šel na Kalvarijo in bil ondi križan in v grob položen.

Prav je, da se kristjani, tudi otroci, udeležujejo *procesij*. Najslovesnejši sta procesija pri vstajenju na Veliko noč in na praznik sv. Rešnjega Telesa ali télovska, ko nese duhovnik v procesiji Najsvetejše (Jezusa samega). Kot pri teh dveh sodelujte tudi pri procesiji s svečami na svečnico, pri procesiji s cvet-

nimi butarami na cvetno nedeljo in pri prošnjih obhodih na Markovo (25. aprila) in križev teden (tri dni pred Vnebohodom)!

Tudi *obiski svetih krajev*, kamor hodijo verniki na božjo pot, kot na Brezje, Višarje, Sv. Goro, h Gospe Sveti in drugam, so neke *vrste molitev*, saj so božje poti združene s sv. mašo in prejmom sv. obhajila in ondi verniki tudi veliko molijo! Tudi vi poromajte na kakšno božjo pot!

DAJTE BOGU, KAR JE BOŽJEGA!

Za zveličanje ni dovolj, da le verujemo, kar je Bog razodel, ampak smo dolžni tudi *spolnjevati*, kar Bog zapoveduje. Bog pa naši duši oznanja svojo voljo po naši *vesti*. Vest je božji glas. Ta glas se oglašča tudi v dušah poganov in nekristjanov.

Nam kristjanom oznanja Bog svojo voljo ne samo po vesti, marveč tudi po *posebnem razodetju*. Iz razodetja vemo, da moramo *ljubiti Gospoda, svojega Boga*, z vsem srcem in vso dušo in z vsem mišljenjem. To je *največja in prva zapoved*. Druga pa veli, da moramo tudi *svojega bližnjega ljubiti* tako, kakor ljubimo sami sebe.

Najprej in najbolj moramo torej ljubiti Boga! In sicer zato, ker je neskončno popoln in ker je naš najboljši Oče in največji dobrotnik. Iz same ljubezni nas je ustvaril, odrešil, posvetil in spre-

jel za svoje otroke. Zato moramo Boga tudi ljubiti *nad vse na svetu*, rajši vse žrtvovati, kakor da bi ga razžalili s smrtnim grehom.

S tisto ljubeznijo, kot ljubimo sebe, moramo ljubiti tudi svojega bližnjega! *Sebe prav ljubimo, če skrbimo predvsem za svojo dušo* in ne samo za svoje telo in časne zadeve. Duše svoje ne smemo pogubiti!

Kdo je naš bližnji in zakaj naj ga ljubimo?

Naš bližnji je vsak človek, prijatelj in sovražnik! *Bližnjega moramo ljubiti zato*, ker je to Jezus zapovedal in ker smo vsi otroci enega Očeta v nebesih. To je nova, krščanska zapoved; da se ljubimo med seboj.

Kako skazujemo svojemu bližnjemu ljubezen? Skazujemo jo s telesnimi in duhovnimi deli usmiljenja! — Ali bi jih znali naštet?

Telesna dela usmiljenja so: 1. nasičevati lačne, 2. napajati žejne, 3. sprejemati popotnike, 4. oblačiti nage, 5. obi-

Tudi ti delaj dobro!

skovati bolnike, 6. reševati jetnike, 7. pokopavati mrliče.

Duhovna dela usmiljenja so: 1. svari grešnike, 2. učiti nevedne, 3. prav svetovati dvomljivcem, 4. tolažiti žalostne, 5. voljno trpeti krivico, 6. iz srca odpuščati žalivcem, 7. Boga prositi za žive in mrtve.

Višek krščanske ljubezni je, da ljubimo tudi svoje sovražnike. Zakaj? Jezus Kristus nam je naravnost zapovedal: „Ljubite svoje sovražnike; delajte dobro tem, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo, potem boste otroci svojega nebeškega Očeta!” Tudi sam je na križu molil za tiste, ki so ga križali.

BOŽJE ZAPOVEDI

Ljubezen do Boga in bližnjega izvršujemo, če spolnjujemo *deset božjih zapovedi*. Na dveh tablah zapisane jih je prejel Mojzes na Sinajski gori naravnost od Boga. Na prvi tabli so zapovedi z dolžnostmi, ki jih imamo do Boga, na drugi pa z dolžnostmi do bližnjega.

Deset božjih zapovedi se glasi:

1. *Veruj v enega Boga!* — 2. *Ne skruni božjega imena!* — 3. *Posvečuj Gospodov dan!* — 4. *Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!* — 5. *Ne ubijaj!* — 6. *Ne nečistuj!* — 7. *Ne kradi!* — 8. *Ne pričaj po krivem!* — 9. *Ne žéli svojega bližnjega žene!* — 10. *Ne žéli svojega bližnjega blaga!*

Po *prvi* božji zapovedi smo dolžni v Boga verovati, vanj upati, ga ljubiti in ga tudi moliti! — *Proti veri greši*, kdor v Boga nič ne veruje, kdor vero zataji ali od vere odpade, kdor radovoljno dvomi o verskih resnicah, kdor vero brez potrebe spravlja v nevarnost, da namreč zoper vero govori ali tako govorjenje rad posluša. Vero si ohranimo, če poslušamo pridige, beremo verske spise (časopise in knjige) in krščansko živimo.

Zoper upanje greši, kdor preveč ali predrzno zaupa, kdor premalo upa in kdor obupa.

Zoper ljubezen do Boga greši, kdor Boga ne mara ali kdor Boga sovraži.

Samo Boga molimo, ker je samo on neskončno velik in svet, Stvarnik in Gospod nebes in zemlje. Kdor moli kako stvar, malikuje.

Zoper božje češčenje greši, kdor slabo ali nič ne moli, kdor zanemarja zapovedano božjo službo, kdor je kriv praznovanja (veruje v vraže, karte, sanje), kdor stori božji rop (oskrni svete osebe, kraje ali reči, po nevrednem prejme kak zakrament).

Angele in svetnike ne molimo kot Boga, marveč jih samo častimo, ker so božji prijatelji in ker za nas prosijo. Častimo jih tako, da obhajamo njih spomin (god), jih posnemamo in kličemo na pomoč. Zlasti častimo Devico Marijo, ker je Mati božja, ki ima večjo čast in svetost kot vsi angeli in svetniki in katere priprošnja več premore kakor prošnja angelov in svetnikov.

Podobe Jezusove, Marijine in svetnikov imamo samo v časti, a jih *ne moli-*

mo. Podobe nas samo spominjajo na Boga, Marijo in svetnike in vzbujajo v nas sveta čustva.

D r u g a božja zapoved zapoveduje *posvečevanje božjega imena*: da ga spoštljivo izgovarjamo, Boga kličemo za pričo le pri prisegi, ko gre za resnico in se le za kakšno dobro delo zavežemo ali zobljubimo Bogu. Božje ime skruni, kdor ga nespoštljivo izgovarja, zlorablja v kletev, kdor o Bogu ali božjih rečeh govori ali misli zaničljivo, prisega brez potrebe ali po krivem ali celo za kaj nedovoljnega.

T r e t j a božja zapoved zadeva *nedeljo in praznik*. Na Gospodov dan moramo biti pri sv. maši. Kdor je izpolnil sedmo leto in je pri pameti, ga že veže nedeljska dolžnost. Samo iz važnih vzrokov (n. pr. zaradi bolezni, daljave, težavne in nevarne poti, strežbe bolniku itd.) smemo od maše izostati. V nedeljo in praznik opuščamo hlapčevska, težaška in poljska dela, pač pa opravljamo bogo-

ljubna, se udeležimo pridige, popoldanske pobožnosti, beremo verske in nabožne časopise ali knjige, vršimo dela telesnega ali duhovnega usmiljenja. Najbogoljubnejše delo je sevé prejem sv. obhajila. Takšne nedelje so najlepše!

Ostalih sedem božjih zapovedi je zapisanih na drugi tabli in zadevajo našega bližnjega.

Č e t r t a zapoved nam nalaga *spoštovanje, ljubezen in pokorščino očetu in materi in predstojnikom*, ki nam nadomeščajo starše. Starši so za Bogom naši največji dobrotniki. Otrokom, ki spoštujejo starše, je Bog obljubil svoje varstvo in blagoslov na zemlji. Otroci se pregrešijo zoper starše, če jih zaničujejo, če so do njih odurni in trmasti, če jim v sili ne pomagajo in če jih ne ubogajo. Takim je Bog zapretil že s prekletstvom na zemlji.

Poleg staršev smo dolžni spoštovanje in pokorščino tudi predstojnikom; to so: naši redniki, učitelji, mojstri, deloda-

jalci, duhovska in svetna oblast. Duhovska oblast nam ukazuje v verskih rečeh, svetna pa v svetnih. Kot katoliški kristjani moramo izvrševati cerkvene predpise in državne postave. Zoper predstojnike greši, kdor o njih grdo govori, jih ne uboga ali se jim krivično ustavlja. — *Po četrth božji zapovedi smo dolžni ljubiti tudi svojo domovino in svoj materin jezik.* Kdor se izneveri svojemu materinemu jeziku in svoji domovini, greši.

V peti božji zapovedi je v kratki prepovedi: „Ne ubijaj!“ obseženih več zapovedi in prepovedi. Tako prepoveduje, da bi sebi ali bližnjemu škodovali na duši ali telesu. Ne smemo si življenja vzeti, si ga krajšati ali ga postavljati v nevarnost. Prav tako tudi bližnjemu ne smemo vzeti življenja niti ga raniti ali tepsti. (Če se zgodi nesreča, nismo krivi!) Enako ne smemo bližnjega žaliti ali z njim grdo ravnati in mu s tem greniti ali krajšati življenje. Grešno je tudi sebi ali drugemu želeli smrt iz nezadovoljstva, jeze in obupa.

Kot ne smemo škodovati telesu, tako ne smemo škodovati duši, niti lastni niti našega bližnjega! Lastni duši škodujemo z grehi. Kateri grešijo, so sovražniki svoje duše. Bližnjemu škoduje na duši, kdor ga s slabim zgledom ali drugače zapelje v greh, t. j. „pohujša“, kot pravimo.

Tujih grehov postane kriv, kdor v greh svetuje, v greh veleva, v greh bližnjega privoli, bližnjega v greh napeljuje, greh bližnjega hvali, h grehu bližnjega molči, greh spregleduje, greha se sam udeleži in greh bližnjega zagovarja.

Kdor se pregreši zoper telo ali dušo bližnjega, mora škodo po svoji moči *popraviti!* Če je kriv, da je bližnji grešil, ga mora spet spraviti na pravo pot s tem, da daje lep zgled in moli zanj.

Zoper peto božjo zapoved greši tudi, kdor trpinči živali!

V šesti božji zapovedi prepoveduje Bog grehe zoper čistost: nečiste misli in želje, nespodobno gledanje (tudi opolz-

kih slik in slabih filmov in predstav), poslušanje in govorjenje, branje nespodobnih knjig in časopisov ter nespodobna dejanja. Nikomur se ne sme dovoliti, da bi nad vami kaj slabega počel. Nečisti grehi skrunijo človeško telo, ki je svetišče Svetega Duha, nakopavajo duši in telesu pogubljenje. — Pred nečistostjo se moramo varovati: ogibati se vsega, kar v ta greh napeljuje. Moliti moramo in pogosto prejemati sv. zakramente. Skušnjavi se uprimo in zaupno kličimo na pomoč Jezusa in Marijo! Zavedajmo se tudi, da Bog vse vidi in da vsak trenutek lahko umremo!

V sedmi zapovedi Bog prepoveduje škodovati (namenoma) bližnjemu na njegovi lastnini. Kraja, goljufija, poškodovanje, zadrževanje najdenega ali izposojenega blaga: vse to je prepovedano. Zapoveduje pa Bog, da je škodo treba popraviti, ukradeno stvar vrniti. Vsakomur je treba dati ali storiti, kar mu pričiče.

V osmi zapovedi prepoveduje Bog grehe zoper resnico: laž, krivo pričevanje, hinavščino, tudi grehe zoper dobro ime bližnjega, kot: slabe sodbe o bližnjem, razodevanje napak bližnjega s slabim namenom, govorjenje o izmišljenih napakah bližnjega. — V osmi zapovedi Bog tudi zapoveduje, da vselej govorimo resnico in varujemo dobro ime svojega bližnjega.

V deveti zapovedi Bog prepoveduje vse radovoljne nečiste misli in želje in hoče, da ohranimo čisto srce.

V deseti zapovedi prepoveduje lakomno poželenje po lastnini bližnjega. Božja volja je, da bližnjemu privoščimo njegovo imetje in da se zadovoljimo s svojim.

CERKVENE ZAPOVEDI

Sveta Cerkev, ki jo je Jezus ustanovil, ima od božjega Zveličarja pravico, dati zapovedi: „Kar koli boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in, kar koli boste razvezali na zemlji, bo raz-

vezano v nebesih." — Apostoli so izvrševali to oblast, da so dajali zapovedi in tiste, ki so jih kršili, kaznovali. Isto oblast ima sv. oče-papež, vidni poglavar sv. Cerkve. On lahko daje zapovedi in jih more tudi spreminjati. Najvažnejše cerkvene postave so v „Cerkvenem zakoniku." Za vernike so najvažnejše naslednje cerkvene zapovedi:

1. *Posvečuj zapovedane praznike!* —
 2. *Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sv. maši!* — 3. *Posti se zapovedane postne dni!* — 4. *Spovej se vsaj enkrat v letu in vsaj v velikonočnem času in v smrtni nevarnosti prejmi sveto Rešnje Telo!* — 5. *Drži se pri ženitvi cerkvenih postav!*

Potem so še nekatere zapovedi: da *prejemaj sv. obhajilo tešč*, da se ne udeležuj obredov (bogoslužja) drugovercev, da *ne beri knjig, ki jih je prepovedala Cerkev!* Tudi *sežiganja mrličev sv. Cerkev ne dovoljuje.*

Sv. Cerkev ljubi svoje vernike. Če kdo greši, ga opominja in svari. More mu na-

ložiti tudi kazen. Cerkev navadno kaznuje tako, da odreče sv. zakramente, izobči iz cerkvenega občestva, odreče pogreb. Je kakor modra mati, ki mora biti kdaj tudi stroga.

DELAJ DOBRO!

Dobro je to, kar je po božji volji! Dobro delo storimo tedaj, kadar izvršimo to, kar hoče Bog. Vsak kristjan mora delati dobro, opravljati dobra dela, da je vreden imena kristjan. Jezus pravi: „Vsako dobro drevo rodi dober sad.”

Dobra dela so nam nekatera na prosto dana, druga pa so nam zapovedana po božjih in cerkvenih zapovedih.

Sv. pismo nam priporoča kot dobra dela: *molitev, post in miloščino*. Molitev obsega vsa dela pobožnosti, post vsa dela zatajevanja in mrtvenja samega sebe, miloščina pa vsa dela usmiljenja.

Z dobrimi deli si zaslužimo milost na zemlji in plačilo v nebesih. Plačilo v nebesih pa nam dobra dela pridobijo le tedaj, če jih opravimo v *stanju posvečujoče milosti* in s *pravim namenom*. Pravi (dober) namen imamo tedaj, če storimo dobro delo zato, da bi Bogu bili všeč.

Primerno je, da dober namen obujamo zjutraj z vzdihom ali vzklikom, n. pr.: V imenu božjem! Vse v večjo božjo čast! Vse zate, presv. Srce Jezusovo!

Če stalno delamo dobro, si pridobimo neko vajenost, spretnost — pridobljeno čednost. Kdor se je navadil delati dobro, je čednosten.

Čednosti so dvojne: božje in npravne.

Božje čednosti so: vera, upanje in ljubezen. Božje se imenujejo zato, ker je Bog sam tisti, v katerega verujemo, upamo in ga ljubimo. Po njih smo z Bogom posebej povezani.

Božje čednosti moramo obuditi večkrat, zlasti naj bi jih obujali v skušnjavah in v smrtni nevarnosti.

Vse druge čednosti so *npravne*. Teh je veliko. Jezus nam je zlasti priporočil tiste npravne čednosti, ki se omenjajo v osmerih blagrih, kot: potrpežljivost, krotkost, vdanost v božjo voljo, pravičnost, usmiljenost, čistost, miroljubnost.

V нравnih čednostih so se najbolj odlikovali svetniki. Ti so z vso dušo hrepeneli po *krščanski popolnosti*. Krščansko popolnost doseže tisti, ki *se varuje ne samo smrtnega greha, marveč tudi malega ter opravlja dobra dela tako, da so Bogu vedno dopadljiva*, skratka, kdor si na vso moč prizadeva, da bi *Boga vedno bolj ljubil in mu čimbolj ugajal*.

Vsi ljudje so dolžni hrepeneti po *krščanski popolnosti*, saj je rekel Jezus: „Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče!” — V vsakem stanu lahko človek hrepeni po *popolnosti* in jo tudi more doseči, da le rabi pripomočke: moli, se udeležuje daritve sv. maše, pogosto pobožno prejema sv. zakramente, poslušša božjo besedo, se zatajuje in premaguje, je zvest in vesten v malih rečeh, si z duhovnimi vajami in obnovami dviga in krepi dušo.

Jezus je za dosego *krščanske popolnosti* posebno priporočil *evangeljske svete*: 1. *radovoljno uboštvo*, 2. *ved-*

no devišтво, 3. *vedno pokorščino duhovnemu predstojniku*.

Tri *evangeljske svete* spolnjujejo redovniki in redovnice, ki se s svetimi zaobljubami zavežejo, da jih bodo spolnjevali in si tako nenehno prizadevali za *krščansko popolnost*.

NA STRAŽI PRED SOVRAŽNIKOM

Največji sovražnik Bogu in nam je *greh*. *Greh* stori, kdor *premišljeno in prostovoljno prelomi božjo ali cerkveno zapoved*, kaj hudega stori v mislih, željah ali dejanjih. Pravtako greši, če opusti, kar je dolžan storiti.

Sam mik v greh, vaba vanj je *skušnjava* in še ni greh, dokler se duša ustavlja in ne privoli. Skušnjave prihajajo od hude poželjivosti, od hudobnih ljudi in hudega duha. Zoper skušnjave se moramo boriti in v molitvi Boga prositi za milost, da bi skušnjavo premagali.

Najnevarnejša huda nagnjenja imenujemo *naglavne* ali *poglavitne grehe*. Ti so: 1. napuh; 2. lakomnost; 3. nečistost; 4. nevoščljivost; 5. požrešnost; 6. jeza; 7. lenoba. — Iz teh grehov izvirajo mnogi drugi grehi.

Grehi niso vsi enaki. Nekateri so *veliki*, drugi pa *mali*. *Veliki grehi se imenujejo tudi smrtni grehi*, ker *oropajo dušo posvečujoče milosti* in si z njimi človek zasluži *smrt (pekkel)*.

Smrtni greh stori, kdor prelomi božjo ali cerkveno zapoved *v važi reči popolnoma premišljeno in prostovoljno*. S tem stori Bogu največjo krivico, ker zavrže in žali svojega Stvarnika, našega najvišjega Gospoda in Dobrotnika. Sebi pa pripravi grešnik največjo nesrečo, ker ima smrtni greh strašne posledice:

1. *oropa nas posvečujoče milosti in vseh zaslug za nebesa;*
2. *stori nas nesposobne, da bi si pridobili nove zasluge za nebesa;*
3. *nakoplje nam večno trpljenje v peklu in večkrat že na svetu težke kazni.*

Smrtni greh je tako strašen, da je stal življenje samega božjega Sina, ki je zaradi naših grehov moral umreti na križu.

Mali greh stori, kdor *prelomi božjo ali cerkveno zapoved v mali reči* ali pa

tudi v važni, vendar pri dejanju nima popolne zavesti ali popolnoma proste volje. Tudi mali greh naredi Bogu krivico, človeku pa povzroči škodo zaradi posledic. Zakaj tudi mali greh:

1. odtegne mnogo milosti;
2. nakoplje trpljenje v vicah in večkrat že tu na zemlji časne kazni.

Kdor ponovi isti greh večkrat, mu preide v navado. Zlasti prihajajo v navado poglavitni grehi.

Greha se moramo varovati, se ga bati kot svojega največjega sovražnika.

„VSE PREMOREM V BOGU, KI MI DAJE MOČ!“

Iz lastne moči ne moremo priti v nebesa. Samo z naravnimi dušnimi močmi ne moremo ne verovati in ne izpolnjevati božjih zapovedi tako, kot hoče Bog. Še manj se moremo izogibati in iznebiti greha. Za to nam je potrebna milost.

Kaj je milost? *Milost je nadnaraven dar božji, ki nam je dan za zveličanje naše duše. „Z milostjo ste rešeni po veri. In to ne iz sebe, dar božji je.“ (Ef 2, 8)*

Milost nam je zaslužil Jezus Kristus. „Milost in resnica je prišla po Jezusu Kristusu.“ (Jan 1, 17.)

Milost je dvojna: 1. dejanska; 2. posvečujoča.

Bog nam daje *dejansko milost*, da delamo dobro in se varujemo hudega. Tako nam dejanska milost razsvetljuje um, nagiblje in krepi voljo, da dobra dela začenjamo, nadaljujemo in dovršujemo.

Dejanska milost nam je potrebna. Jezus pravi: „Brez mene ne morete ničesar storiti.” (Jan 15, 5.) Grešnik se brez dejanske milosti ne more spreobrniti in pravični ne more brez nje ostati pravičen.

Bog daje vsakomur dejansko milost in sicer toliko, da se more zveličati, saj „Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali.” (1 Tim 2, 4).

Dejanska milost sama nas še ne zveliča. Milost sama nas ne sili, ampak nam samo pomaga. Z milostjo torej moramo sodelovati in ne smemo se ji ustavljati. Sv. Pavel nam kliče: „Ne zanemarjaj milosti, ki ti je bila dana od Boga!”

Dejansko milost prejemamo po molitvi, sv. maši in sv. zakramentih.

Posvečujoča milost je največji dar božji. Po njej postanemo svetišče Sv. Duha, otroci božji in dediči nebes, deležni same božje narave. V nas zapolje novo, nadnaravno dušno življenje. Saj se s posvečujočo milostjo sam Bog združi z na-

šo dušo. To je najdragocenejše, kar človek more imeti na zemlji.

Posvečujočo milost smo prvič prejeli pri sv. krstu. Blagor mu, kdor si krstno nedolžnost ohrani vse življenje!

Posvečujoča milost se more izgubiti, in sicer jo napravimo s smrtnim grehom. Kdor naredi smrtni greh, si zapravi največji zaklad svoje duše.

Vendar pa si moremo posvečujočo milost *zopet pridobiti*. Pridobimo si jo spet: 1. *po zakramentu sv. pokore*; 2. *s popolnim kesom*. Popolni kes naredimo tedaj, ko ni prilike za spoved. Čim se pa nudi prilika za spoved, pa gremo brž k spovedniku in se obtožimo smrtnega greha.

Posvečujoča milost se more tudi pomnožiti: po sv. zakramentih in po vsakem dobrem delu, ki ga storimo v stanju posvečujoče milosti. To pomnoževanje posvečujoče milosti nam priporoča sv. pismo, ki pravi: „Kdor je svet, naj se še posvečuje!” (Raz 22, 11). — Naša dolžnost je torej, da bi postajali vedno bolj sveti!

ZAJEMAJTE VODE IZ STUDENCEV ODREŠENIKOVIH!

Studenci Jezusovih milosti so *sveti zakramenti*. Kaj je to — zakrament? Ker je milost notranja, nevidna, je božji Zveličar izbral neko zunanje znamenje, po katerem naj bi spoznali, vedeli, kdaj milost prejmemo. Seveda je temu znamenju dal tudi moč, da milost podeli. *Zakrament je sveto podelilno znamenje milosti.*

Pri vsakem zakramentu so važne tri reči:

1. *vidno znamenje* (— vidimo neko reč ali dejanje);

2. *notranja milost*, ki jo znamenje podeli;

3. zakrament je *postavil sam Gospod Jezus Kristus.*

Zakramenti nam podeljujejo posvečujočo milost ali pa jo v nas pomnožujejo,

če jo že imamo. Vsak zakrament pa deli tudi dejanske milosti.

Jezus je postavil *sedem sv. zakramentov*. Ti so: 1. sv. krst; 2. sv. birma; 3. sveto Rešnje Telo; 4. sv. pokora; 5. sv. maziljenje; 6. sv. mašniško posvečenje; 7. sv. zakon.

Poskrbljeno je za našo dušo od zibelke do groba, da moremo v življenju ves čas biti otroci božji, prijatelji božji in tudi v večnost prestopiti kot božji prijatelji.

Nekateri zakramenti, n. pr. sv. krst, sv. birma in sv. mašniško posvečenje, se morejo prejeti *le enkrat*. Ti tudi vtisnejo duši *neizbrisen pečat*. Krščen človek vedno ostane krščen, kristjan, tudi če bi ne hotel več biti, enako duhovnik vedno ostane duhovnik, tudi če bi se svojemu poklicu izneveril.

Sv. zakramente moramo prejeti vredno, to je: zadostno pripravljani. Kdor prejme kak zakrament po nevrednem, stori *božji rop*.

KAKO SMO POSTALI KRISTJANI

(Sveti krst)

Kristjani smo postali pri sv. krstu. Botri so nas ponesli v cerkev. Pri cerkvenih vratih smo se prvič srečali z duhovnikom v belem roketu in z vijolično štolo. Najprej nam je dal naše krščansko ime. Dobili smo zavetnika odnosno zavetnico v svetniku ali svetnici za vse življenje, obenem pa tudi vzvišenega vzornika odnosno vzornico.

Duhovnik je začel krstni obred, da je *trikrat* lahko dihnil v naš obraz in rekel: „Pojdi od njega (nje) nečisti duh in daj prostor Tolažniku Sv. Duhu!“ — Potem nam je na *čelu* in *prsih* naredil *znamenje sv. križa*. To je pomenilo, naj bi postali lastnina križanega Jezusa. Zatem nam je del v *usta malce soli* v znamenje, naj bi se v življenju varovali gnilobe greha in imeli veselje do nebeških stvari.

Potem nas je z botri, ki so nas držali v naročju, popeljal h krstnemu kamnu.

Tu so naši botri v našem imenu *izpovedali apostolsko vero in izmolili očenaš*. Duhovnik se je *dotaknil s slino naših ušes in našega nosu* (kot nekoč Jezus gluhonemega) in dejal: „*Odpri se!*” — Ta obred je pomenil, naj bi vnaprej voljno sprejemali verske resnice.

Sledilo je duhovnikovo vprašanje, če želimo prejeti sv. krst. V našem imenu so odvrnili botri, da hočemo. Tudi to je *vprašal duhovnik, če se odpovemo satanu in njegovemu napuhu*. Botri so slovesno izjavili, da to storimo. Sedaj je duhovnik *uzel krstno olje* in nas z njim *pomazilil na prsih in med pleči*. Ta obred je pomenil, da nam krst daje moč za boj s skušnjavami in da bomo voljno nosili breme božjih zapovedi.

Šele sedaj je *sledil krst*. Duhovnik nas je *trikrat v podobi križa oblil s krstno vodo po temenu glave*, pri tem pa izgovoril: „*Krstim te v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha.*”

Ta hip smo bili prerojeni, iz otrok jeze smo postali *otroci božji, nova stvar*

božja. Sv. krst nam je *izbrisal izvirni greh* in *podelil posvečujočo milost*, naredil nas je ude, *člane sv. Cerkve*. Prejeli smo tudi posebno milost, da bi mogli živeti krščansko. (Če prejme kdaj sv. krst odrasel človek, ga sv. krst očisti ne samo izvirnega greha, marveč tudi drugih [osebnih] grehov in ga oprostí vseh kazni za greh.)

Sv. krst je naši duši vtisnil *neizbrisno znamenje*. Nobena oblast, noben človek ne more izbrisati, da bi ne bili več kristjani. Tudi če bi se kdo sam odpovedal katoliški veri, ne more več zatajiti, da je kristjan. Kristjan je bil, je in ostane. To je s sv. krstom neizbrisno zapisano v njegovo dušo.

Takoj po oblitju s krstno vodo nas je duhovnik *pomazilil na temenu s krizmo*. Krizma je oljčno olje, ki mu je pri-mešan balzam. Ta obred je pomenil, da imamo poslej čast kristjana in da je naša duša posvečena po milosti Sv. Duha.

Nato smo od duhovnika *prejeli še belo obleko v znamenje krstne nedolžnosti*.

Slovesno nam je duhovnik dejal: „Prejmi belo oblačilo in ga prinesi brez madeža pred sodni stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, da boš imel večno življenje!”

Nazadnje nam je podal še *gorečo svečo*, ki so jo sprejeli naši botri. Takrat nam je duhovnik naročil: „Prejmi gorečo luč in neomadeževan varuj svoj krst: spolnuj božje zapovedi, da boš, ko pride Gospod na svatbo, mogel skupaj z vsemi svetniki na nebeškem dvoru iti njemu naproti in boš živel na veke!”

Z voščilom: „Pojdi v miru in Gospod naj bo s teboj!” je končal krstni obred. Potem nas je vpisal še v krstno knjigo, seznam krščenih župljanov.

Pred sv. krstom se ne more ne podeliti ne prejeti *noben drug zakrament*.

Brez krsta ne more nihče priti v nebesa. Krst je zato najpotrebnejši zakrament.

Če pa bi odrasli ali tudi doraščajoči človek ne mogel prejeti sv. krsta, bi krst

(z vodo) mogel nadomestiti s *srčno željo*, da bi rad bil krščen, ko bi mogel. Tak *krst želja* zveliča človeka (n. pr. pogana pred smrtjo) le, če tudi *svoje grehe resnično obžaluje* in ima *resno voljo*, da bo storil vse, kar Bog od njega hoče.

Če bi kdo *ubil* tistega, ki se pripravlja na krst (v poganskih krajih) zato, ker hoče *postati kristjan*, bi njegova *smrt* (prelita kri) tudi nadomestila krst z vodo. S *krstom krvi* se zveliča nekrščenec, ki *pretrpi smrt za Kristusa*.

Sv. Cerkev želi, da bi starši dajali *krstiti svoje otroke čimprej*, zakaj življenje novorojenčkov je rahlo in jih veliko pomré. Kako težko bi si starši obremenili vest, če bi jim otrok umrl brez krsta! Seveda bi v sili smeli krstiti tudi doma. Toda tedaj so ljudje navadno zmedeni in bi morda ne krstili prav.

Krstiti sme *redno le duhovnik, v sili pa vsak človek*. Tisti, ki krščuje, mora imeti: 1. namen, da hoče res krstiti, 2. glavo krščenčevo mora obeliti z vodo in

med oblivanjem izreči besede: „Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.“

V sili zadošča navadna voda, pri slovesnem krstu rabi duhovnik blagoslovljeno krstno vodo. Če je bil kak otrok v sili krščen, pa je ostal pri življenju, naj ga prineso še v cerkev, da duhovnik opravi in dopolni nad njim krstne obrede.

Odrasel človek, ki hoče biti krščen (mogel bi biti tudi kak otrok, ki že hodi v šolo), se mora prej poučiti o sv. veri. Pri krstu mora svoje grehe resnično obžalovati ter izpovedati vero in narediti krstno obljubo.

Krstno obljubo naj bi tudi mi večkrat ponovili: pri sv. obhajilu, na dan prvega obhajila, o večjih praznikih med letom, n. pr. o Veliki noči. V krstni obljubi se odpovemo hudemu duhu, njegovemu napuhu in vsem njegovim delom ter izpovemo, da verujemo vse, kar uči katoliška Cerkev.

Ker smo pri krstu dobili *botre*, kajpak dobre katoličane, ki imajo dolžnost, da pomagajo pri katoliški vzgoji, moramo svoje botre tudi večkrat obiskati in tudi zanje moliti.

POTRJENI V VOJSKO BOŽJO...

(S v e t a b i r m a)

Pri sv. krstu nas je Bog sprejel za svoje otroke in dediče nebeškega kraljestva. Da bi pa te velike milosti ne zapravili s svojo slabostjo, je Jezus postavil poseben zakrament: *sv. birmo* — *sv. potrditev*. Sv. pismo nam sporoča, da so že apostoli birmovali, krščencem podeljevali Sv. Duha s polaganjem rok in molitvijo. To so pa mogli delati le, če jim je Jezus naročil.

Sv. birma je zakrament, ki kristjanu pomnoži posvečujočo milost, mu podeli dejansko milost, da more sv. vero stano- vitno izpovedovati in po njej živeti. Tu- di ta zakrament vtisne duši neizbrisno znamenje. Birma zaznamuje kristjana za vojaka Kristusovega.

Čeprav birma ni neogibno potrebna za zveličanje, vendar bi bil greh, če bi jo kdo iz malomarnosti opustil, ne hotel prejeti. Sv. birma je vendar zakrament, ki nam *daje Sv. Duha*, katerega smo tako potrebni. Zato se bomo radi pripravili na sv. birmo: 1. s skrbno udeležbo pri pouku o njej; 2. goreče bomo molili k Sv. Duhu; 3. vredno bomo prej opravili sv. spoved in prejeli sv. obhajilo, da bi Sv. Duh prišel v čisto srce.

Božji rop bi storil, kdor bi v smrt-nem grehu prejel sv. birmo.

Pri obredu sv. birme mora birmanec (birmanka) biti zbran in pobožen. Posvetne stvari (lepa obleka, imenitna vožnja, bogati darovi botrov in botric) ga ne smejo raztresati. Ko škof ali kdo drug, od papeža pooblaščen, stopi pred oltar in razprostire roke nad birmanci, naj vsi pokleknejo in z njim prosijo za sedmero darov Sv. Duha!

Škof pristopi k vsakemu birmancu (birmanki) posebej, *položi roko na glavo* v znamenje, da Sv. Duh sprejme birman-

ca (birmanko) v varstvo; nato *ga s krizmo pokriža na čelu*, da bi brez strahu izpovedoval sv. vero, ter pri tem govori: „Zaznamujem te z znamenjem križa in potrdim s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha.”

Maziljenje s krizmo (oljčnim oljem, ki mu je primešan balzam) pomeni, da bo Sv. Duh krepčal birmanca za boj s sovražnikom zveličanja. Kajpak si mora birmanec pridobivati čednosti, da bo všeč Bogu in ljudem.

Preden se škof poslovil od birmanca (birmanke), se *ga (je) s prsti rahlo dotakne na licu*, rekoč: „Mir s teboj!” Ta udarec na lice, ki je nekoč bil ljubeč požljáj, poljub birmanca, pomeni, naj bo *birmanec kot vojak Kristusov pripravljen tudi trpeti za vero v križanega Jezusa, prenašati sramotenje in preganjanje*.

Tudi k birmi spremljajo *botri*, kot so bili navzoči pri krstu. Toda pri birmi naj ne bodo isti botri, marveč drugi; tako določa tudi sv. Cerkev! Botri morajo

tedaj, ko škof birmanca mazili s krizmo, *svojo desno roko držati na desni rami birmančevi* v znamenje, da so voljni prevzeti svoje dolžnosti do birmanca, da *ga z besedo in zgledom navajajo h krepostnemu krščanskemu življenju*. Zato morajo botri pač biti dobri katoličani in tudi sami že birmani. Starši morajo skrbeti, da bodo otrokom izbrali za botre zares krščanske ljudi!

Birmanski boter stopi v *duhovno sorodstvo* s svojim birmancem, enako botra z birmanko. Starši ne morejo biti botri. Če bi kdaj kdo botra ne mogel dobiti, sme tudi brez njega prejeti birmo.

Ko je škof podelil zakrament sv. birme vsem birmancem in birmankam, dá *zaključni blagoslov*, ki se *ga morajo udeležiti vsi birmanci in birmanke*, ker ta blagoslov še spada k obredu sv. birme.

Botri naj birmancem v spomin na birmo poklonijo tudi kak verski predmet, da jim bo v vzpodbudo k verskemu življenju! Birmanci pa naj botrom izkazu-

jejo svojo hvaležnost z lepim življenjem
in molitvijo!

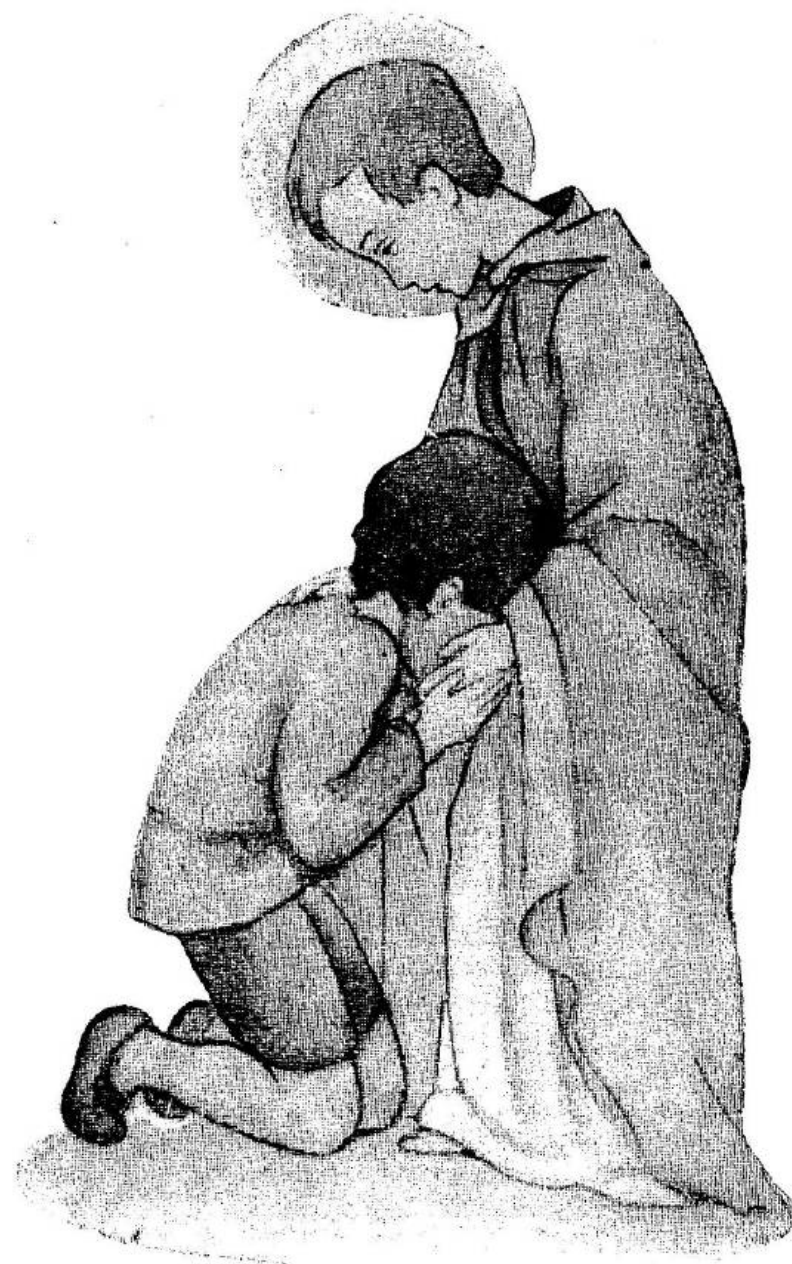
**„JAZ TE ODVEŽEM OD TVOJIH
GREHOV ...”**

(Sveta pokora)

Gospod Jezus je dobro poznal našo slabotno, omahljivo naravo. Vnaprej je videl in vedel, kako bodo našo dušo napadali nevarni sovražniki, zunanji in notranji: hudobni duh, pohujšljivi svet in naše lastno poželenje. Zato je pa tudi poskrbel, da bi se *padli kristjan spet mogel dvigniti k Bogu in iznebiti greha*. Postavil je *zakrament sv. pokore, po katerem Bog odpušča po sv. krstu storjene grehe*.

Zakrament sv. pokore je Jezus ustanovil, ko se je na dan vstajenja prikazal apostolom, dihnil vanje in jim rekel: „Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani!” (Jan 20, 23.)

Od apostolov je oblast, odpuščati grehe prešla na škofe in duhovnike. Vendar

morajo duhovniki od škofa biti posebej pooblašteni, da smejo izvrševati to oblast.

Zakrament sv. pokore je potreben vsakomur, ki je po krstu smrtno grešil. Ta zakrament deli naslednje milosti: 1. odpusti grehe in vse večne kazni za greh in vsaj nekaj časnih kazni; 2. podeli ali pomnoži posvečujočo milost; 3. povrne zasluge za nebesa; 4. podeli dejansko milost za bogoljubno življenje in mir vesti.

Kdor ima le male grehe, se mu po tem zakramentu posvečujoča milost pomnoži, kdor pa smrtne, se mu po sv. spovedi posvečujoča milost vrne. Zaradi smrtnega greha se zasluge za nebesa izgubijo, po zakramentu sv. pokore pa *spet oživijo*.

Bog odpusti grehe, ko mašnik v njegovem imenu naredi križ in izgovori besede: „Jaz te odvežem od tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.“

Da vredno prejmemo zakrament sv. pokore, moramo storiti naslednje: 1. iz-

prašati si moramo vest; 2. obuditi kes ali obžalovanje; 3. storiti trden sklep; 4. grehov se odkritosrčno spovedati; 5. opraviti pokoro.

Vest izprašati se pravi premisliti, kaj smo grešili. Pri smrtnih grehih moramo ugotoviti, kolikokrat smo grešili in v kakšnih okoliščinah. (Razlika je, če kdo ukrade pri sosedovih ali pa v cerkvi.)

Najpotrebnejše pri zakramentu sv. pokore je *kesanje*. Pravo kesanje ima tisti, ki mu je resnično žal, da je grešil, in želi, da bi nikdar več ne grešil. Brez pravega kesanja Bog ne odpusti nobenega greha. Kesati se moramo vseh velikih grehov. Pri malih grehih je dovolj, da resnično obžalujemo vsaj enega, čeprav je koristno, da obžalujemo vse male grehe, ki smo jih storili.

Kes je dvojen: *popoln* in *nepopoln*. — *Popoln* kes je takrat, kadar obžalujemo grehe zato, ker smo z njimi *razžalili Boga*, ki je do nas *prepoln ljubezni in dobrote*. Z neskončno ljubeznijo nas je lju-

bil, da nas je ustvaril, za naše grehe trpel in umrl na križu. Kaj smo vendar storili, da smo si ga z grehi drznili žaliti! Tak kes naj bi iz dna srca obudili v smrtni nevarnosti, pri večerni molitvi in če smo čez dan storili kak smrtni greh! Tudi vzklik: „O moj Bog, moje najvišje dobro, vreden vse moje ljubezni, žal mi je, da sem grešil!” je primeren.

Popoln kes, kes ljubezni, *takoj izbriše grehe*. Vendar imamo dolžnost, takoj se spovedati, čim je prilika.

Nepopoln kes je tisti kes, če obžalujemo grehe zato, ker se bojimo božje kazni: pekla ali ognja v vicah ali tudi zemeljskih kazni, ki jih bo poslal Bog. Z nepopolnim kesom dosežemo odpuščanje smrtnih grehov šele tedaj, ko se *grehov pri spovedi spovemo*.

S kesanjem mora biti vselej združen *trdni sklep*. Tega imamo, če imamo resno voljo, da se bomo v prihodnje varovali vsaj smrtnih grehov in prostovoljne bližnje priložnosti v greh in da bomo

poravnali škodo, ki smo jo z grehom storili bližnjemu. Kdor ima le male grehe, ta mora skleniti, da se bo vsaj enega izmed njih posebno varoval.

Bližnja priložnost je to, kar te vleče v greh: stvar, oseba, družba, knjiga, filmska ali gledališka predstava itd. Če zaradi njih gotovo padeš v greh, se jim moraš odpovedati. Bog je več kakor ljudje in stvari!

Kes in trdni sklep obudimo z molitvijo: „Moj Bog, žal mi je, da sem grešil...”, ki jo moramo znati na pamet kot očenaš. (Glej pri spovednih molitvah!)

Grehov se moramo mašniku *odkritosrčno spovedati!* Spovedati se jih moramo zato, ker je tako naročil Jezus, ki je dal apostolom sodno oblast, da grehe po uvidevnosti odpusté ali zadržé. Mašnik mora torej grehe zvedeti, da lahko razsodi, ali je spokorjenec vreden odveze in kakšno kazen (pokoro) naj mu naloži.

Spovedati se je treba *vsaj vseh smrtnih grehov*, kakor se jih kdo zaveda in spo-

minja. Tudi število je treba navesti in vrsto greha! Spovemo naj se tudi malih grehov, ker se nam tako laže in bolj gotovo odpustijo, ker dobimo pri spovedi tudi odpuščenje časnih kazni za grehe.

Če se kdo iz lastne krivde (napačne sramežljivosti, iz strahu ali iz zanikrnosti pri izpraševanju vesti) ne izpove kakšnega smrtnega greha, je spoved *neveljavna* in stori nov smrtni greh. Tak se mora pri prihodnji spovedi obtožiti zamolčanega smrtnega greha in tudi vseh drugih smrtnih grehov, ki jih je storil od zadnje veljavne spovedi. Če se pa kdo ni spovedal kakšnega smrtnega greha, ker se ga ni spomnil, je spoved veljavna. More pristopiti k obhajilni mizi, če bi se pred obhajilom spomnil onega greha ali bi mu tudi sicer bilo nerodno iti znova k spovedi. Pač pa naj pri naslednji spovedi omeni, da je oni greh pozabil povedati.

Pokora

Za spovedane grehe naloži spovednik pokoro: molitev ali spokorno delo, da

zadostimo za časne kazni za greh in da se poboljšamo.

Časne kazni za greh so tiste, ki trajajo le nekaj časa, n. pr. tukaj na zemlji: bolezn, nesreče, uboštvo; v drugem življenju pa so časne kazni za greh *v i c e*. Pri *veljavni spovedi* se nam odpuste *vse večne kazni za greh*, ne pa vedno vse časne kazni. *Za časne kazni za grehe se moramo še pokoriti*. To storimo deloma že z naloženo pokoro. Kot spokorna dela nam spovednik naloži molitve, pa tudi druga dobra dela.

Pokoro moramo opraviti *natančno in čimprej*. Kdor je iz nemarnosti ne opravi, greši. Vendar je njegova spoved kljub temu veljavna. Dobro je, da poleg naložene pokore opravimo še kakšna druga dobra dela.

Odpustki

Časne kazni za grehe more sv. Cerkev odpuščati tudi izven zakramenta sv. pokore in sicer z odpustki.

Z odpustki se *ne odpuščajo grehi*, marveč *samo kazni za grehe* in sicer *časne*

kazni, kajti večne se odpuste obenem z odvezo (odpuščanjem) smrtnega greha.

Od kod to, da more tudi sv. Cerkev odpuščati časne kazni za grehe? To oblast je sv. Cerkvi dal sam Jezus, ki je rekel: „Kar koli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.” (Mt 18, 18.)

Z odpustki zadoščamo Bogu za kazni za grehe, ki bi jih morali pretrpeti ali tukaj na zemlji ali pa v vicah. Jezusovo zasluženje, kot tudi Marijino in svetnikov, je pa tolikšno, da je prava neizčrpna zakladnica. Jezus jo je izročil sv. Cerkvi, da more od teh zaslug zajemati in z njimi zadoščati Bogu za kazni za grehe. *To izkoriščanje Jezusovega zasluženja je vir odpustkov.*

Da pa dosežemo odpustek, je potrebno, da smo: 1. v stanju posvečujoče milosti; 2. da imamo namen dobiti odpustek; 3. da natančno opravimo predpisana dobra dela. Taka dobra dela so navadno: prejem sv. zakramentov, obisk cerkve, molitev po namenu sv. očeta.

Odpustki so dvojni: *popolni* in *nepopolni*. — S popolnimi odpustki se nam odpuste vse časne kazni za greh. Tak popolni odpustek moremo dobiti po vsaki spovedi in sv. obhajilu, če opravimo pred podobo Križanega molitev: „Glej, o dobri in presladki Jezus...”, kot je navedena v molitvah po sv. obhajilu, in zmolimo še vsaj en očenaš, zdravamarijo in Čast bodi po namenu sv. očeta.

Drugi popolni odpustki so: porcijunkulski odpustek (2. avgusta), odpustek na Vernih duš dan, odpustek za sv. leto in odpustek za smrtno uro.

Kdor hoče dobiti popolni odpustek v vsem obsegu, mora biti prost tudi vsakega malega greha.

Z nepopolnim odpustkom se nam odpusti le nekaj časnih kazni za grehe. Večkrat beremo napisano v molitvenikih: 50 dni, 100 dni, 365 itd. dni odpustka. Kaj to pomeni? To pomeni, da se nam odpusti toliko časnih kazni za grehe, kot če bi po starokrščanski navadi delali pokoro 50, 100, 365 (itd.) dni.

Večino odpustkov moremo nakloniti dušam v vicah, zlasti porcijunkulski odpustek in na Vse svete in Vernih duš dan. V teh treh dneh prejmemo celó toliko odpustkov, kolikorkrat obiščemo cerkev in zmolimo predpisane molitve.

Primerno je, da vsako jutro *obudimo namen*, da se hočemo udeležiti *vseh odpustkov*, ki si jih moremo pridobiti.

BOG MED NAMI

(Sveto Rešnje Telo)

Jezus je pri zadnji večerji postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa: 1. da se za nas pri maši daruje; 2. da nam je v sv. obhajilu dušna hrana; 3. da je tudi kot človek vedno med nami, saj je v pre svetem Zakramentu zares pravo Telo in prava Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa pod podobama kruha in vina.

Vemo, da imajo oblast, spreminjati kruh in vino pri sv. maši v Zveličarjevo Telo in Kri škofje in duhovniki, seve s samimi Jezusovimi besedami, ker so to pravico prejeli od apostolov.

Škofje in duhovniki izvršujejo Jezusovo oporoko in ponavljajo Jezusovo zadnjo večerjo. Toda zadnja Jezusova večerja je bila že povezana z Jezusovo daritvijo na križu. In tako je še danes. *Daritev na križu in daritev sv. maše je ena in ista*, kajti pri obeh je *isti duhovnik*, ki daruje, namreč *Jezus sam* (mašnik je samo njegov nameštnik) in *isti je tudi daritveni dar*, spet *Jezus Kristus sam*. Razlika je samo v tem, da se je na križu Jezus krvavo daroval, pri sv. maši pa se daruje nekrvavo, ker več ne trpi in več ne umrje. S spremenjenjem (pri povzdigovanju) postane Jezus navzoč pod dveh ločenima podobama (kruha in vina). Prav s tem pa se nam predočuje smrt Jezusa na križu, kjer se je ločila kri od telesa.

Jezus je ustanovil daritev sv. maše: 1. da vedno obnavlja svojo daritev na križu, 2. da nam naklanja milosti svoje daritve na križu.

Po daritvi sv. maše moremo dobiti vse milosti, ki jih je Jezus zaslužil na

križu, n. pr. tako potrebni kes in pokoro, odpuščanje malih grehov, odpuščanje časnih kazni za grehe, pridobimo si čednosti, odložimo napake. Sv. maša nam nakloni blagoslov za telo in dušo.

Sv. maša se daruje samo Bogu. Tudi v stari zavezi so očaki darovali samo Bogu, n. pr. živali, poljske pridelke, kruh in vino. V novi zavezi pa se daruje Bogu en sam dar, njegov večni, ljubljeni Sin Jezus Kristus. Če je kdaj maša v čast Materi božji ali raznim svetnikom, kot čujemo, pomeni to, da se mašnik ali tisti, ki je mašo naročil, hoče Bogu zahvaliti za milosti, ki jih je dal Materi božji ali svetnikom, odnosno se priporočiti Materi božji in svetnikom, da bi zanj pri Bogu posredovali, saj je zaradi njih zaslug dobri Bog tako milostljiv.

Sv. mašo daruje mašnik in z njim seveda tudi mi:

1. kot *hvalno daritev*, da Boga častimo;
2. kot *zahvalno daritev*, da Boga zahvaljujemo;

3. kot *prosilno daritev*, da Boga prosimo;

4. kot *spravno daritev*, da se z Bogom spravimo, postanemo spet njegovi ljubljene otroci.

Ker je pri sv. maši daritev in dar Jezus sam, božji Sin, zato pač z njim in po njem Boga *najlepše molimo, zahvaljujemo, ga prosimo milosti in dosežemo spravo pri Bogu.*

Sv. maša se daruje za vse vernike, žive in mrtve. Posebne milosti prejmejo: mašnik, ki jo daruje, tisti, za katerega jo daruje, in vsi, ki so pri njej pobožno navzočni. Zato naj bodo verniki pri sv. maši ne samo spoštljivi gledalci, marveč tudi pobožni molivci!

Maše po cerkvah so seveda različne. Kadar mašnik mašuje tiho, brez slehernega petja, je *tiha maša*. Kadar verniki pri maši pojo, je *maša s petjem*, ljudskim ali zborovskim. Kadar pri maši duhovnik poje in pevski zbor sodeluje, je *petja maša*. Kadar pri maši mašniku stre-

žeta diakon in subdiakon (taka maša je vedno peta), je to *slovesna maša*. Če mašuje škof s slovesnim spremstvom in na koru pojo, je to *pontifikalna maša*.

Tudi *črna maša* (t. j. maša za umrle) je lahko samo tiha; peta je tedaj, kadar mašuje in poje en sam duhovnik; slovesna črna maša je tista, ko mašuje in poje mašnik s spremstvom diakona in subdiakona.

Sv. maša se daruje na oltarju, ki ga je posvetil škof. Vsaj majhen posvečen kamen z ostanki (relikvijami) sv. mučencev mora biti v oltarju. Navadno je oltar zidana ali kamnita (marmornata) plošča; včasih je tudi lesen ali navadna miza na prostem (ob velikih slovesnostih), vendar vedno z relikvijami svetih mučencev.

Mašna oblačila so različne barve:

Bela barva se rabi ob praznikih Gospodovih (razen Binkošti), Marijinih, angelov, spoznavalcev in devic. Bela barva nam pomeni veselje.

Rdeča barva pomeni ogenj in kri.

Zato se rabi na Binkošti in ob godovih sv. mučencev in mučenk.

Zelena barva pomeni upanje na večno življenje. Rabi se ob nedeljah po Razglašenju Gospodovem in po Binkošti.

Vijolična barva kliče k pokori. Rabi se v adventu in postu.

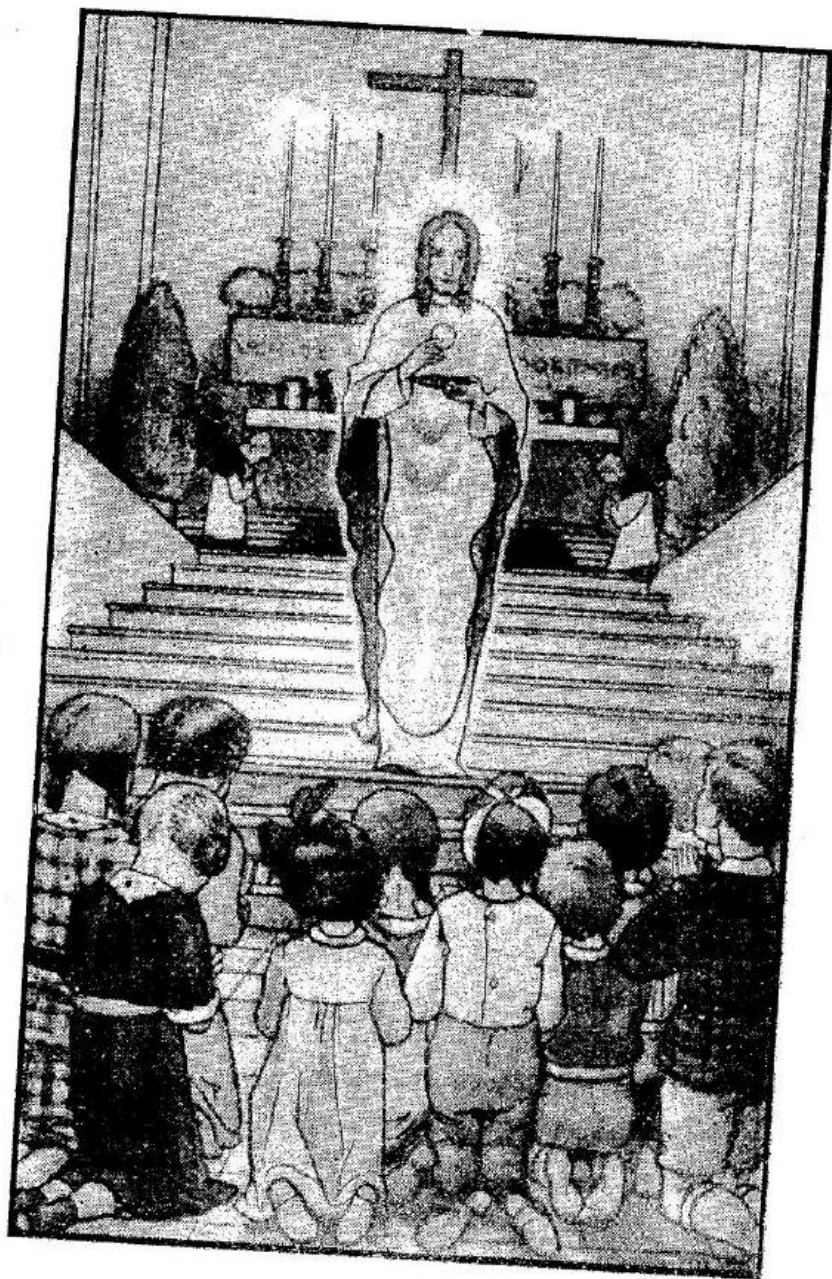
Rožnata barva pomeni radost. Rabi se tretjo nedeljo v adventu in četrto nedeljo v postu.

Črna barva pomeni žalost. Rabi se na veliki petek in pri mašah za umrle.

„O sveta večerja, v kateri se
prejema Kristus!“

(Sveto obhajilo)

Angeli so zastrmeli, ko je Jezus izrekel: „Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.“ (Jan 6, 51) — In še bolj so zastrmeli, ko se je pri zadnji večerji zares dal apostolom v jed in pijačo.

Pa to se ni zgodilo le enkrat. Pri sleherni sv. maši se Jezus daje v jed. Vsaj duhovnik ga zaužije s sv. Hostijo in sv. Krvjo. Premnogokrat pa mašnik po svojem obhajilu obhaja tudi vernike. Tudi pred mašo in po maši jih obhaja ali celo izven sv. maše.

V nekdanjih časih so verniki prejeli sv. obhajilo med mašo in sicer kar pod obema podobama. — Vendar pa so bolniki in jetniki že tedaj prejeli sv. obhajilo samo pod podobo kruha. To so sčasoma uvedli tudi za druge vernike, ker je obhajanje z vinom bilo nerodno in nevarno. Obhajilo pod podobo kruha docela zadošča, saj je Jezus tudi pod podobo kruha ves pričujoč.

Sv. obhajilo smo po Jezusovi zapovedi *dolžni prejemati*. „Resnično povem vam: ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.“ (Jan 6, 53) — Sv. obhajilo moramo prejeti: 1. vsaj enkrat v letu in sicer v velikonočnem času; 2. v smrtni nevarnosti. Sv. obhajilo v smrtni

nevarnosti imenujemo *sv. popotnico*.

Sv. Cerkev želi, da bi sv. obhajilo prejemali pogosto, ker nam daje veliko milosti, in sicer: 1. najtesneje nas združi z Jezusom; 2. pomnoži nam posvečujočo milost; 3. zmanjša nam hudo nagnjenje in podeli moč za dobro; 4. očiščuje nas malih grehov, varuje smrtnih in nam izbrisuje časne kazni za greh.

Pa tudi naše telo si z vrednim prejetjem sv. obhajila pridobiva pravico do častitljivega vstajenja in večnega zveličanja. Jezus pravi: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.” (Jan 6, 55).

Za sprejem sv. obhajila se moramo pripraviti na duši in telesu. Na duši tako, da se v sv. spovedi očistimo smrtnih grehov in da si prizadevamo imeti pravi namen in pobožno srce.

Pravi namen imamo, kadar hočemo s sv. obhajilom napraviti Zveličarju veselje ali želimo v sv. obhajilu zajeti to-

lažbo in pomoč v trpljenju ali pomoč za dobro.

S sv. obhajilom moremo božjemu Zveličarju tudi zadoščevati za žalitve, ki se mu prizadevajo v zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Kdor prejme sv. obhajilo v smrtnem grehu, ga prejme nevredno. Zaradi malih grehov sv. obhajilo še ni nevredno.

Na telesu se za sv. obhajilo pripravimo tako, da smo od polnoči naprej tešč in da smo pri obhajilni mizi dostojno oblečeni.

Po sv. obhajilu se moramo Jezusu iz srca zahvaliti ter ga prositi potrebnih milosti. Prav je, da kdaj pa kdaj tudi čez dan obiščemo Najsvetejše v cerkvi in tam pomolimo. Jezus živi poveličan v nebesih, je pa tudi pričujoč na zemlji v tabernaklju v sv. Hostiji in sicer kot Bog in človek. Cel je Jezus pod podobo kruha, cel pod podobo vina, cel v najmanjši drobtinici sv. Hostije ali najneznatnejši kapljici Rešnje Krvi v kelihu. Zadošča,

da je v ciboriju le delček sv. hostije, in Jezus je navzoč, skrivnostno navzoč z dušo in telesom, krvjo in mesom. Če kdaj mašnik sv. Hostijo razlomi (bodisi pri maši ali pri obhajanju), ne razlomi Jezusa, marveč le podobo kruha.

Jezusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa smo dolžni vse spoštovanje, najvišje češčenje, molitev. Zato spoštljivo pred tabernakljem pripognimo koleno v čast Jezusu in vsaj v duhu izrecimo: „Molim Te ponižno, skriti Bog nebes, ki v podobi kruha tajno bivaš res!“ ali: „Hvaljeno in češčeno naj vedno bo presveto Rešnje Jezusovo Telo!“ – Tudi vero, upanje in ljubezen vsaj v mislih obudimo!

Pravi kristjan izkazuje svojo ljubezen Jezusu v sv. Rešnjem Telesu tako, da se, gredé mimo cerkve, odkrije, pogosto udeleži blagoslova z Najsvetejšim, ki je navadno popoldne ali zvečer, in tudi pri celodnevem češčenju ne manjka. Vsaj nekaj trenutkov si vzame, da se pridruži častilcem Najsvetejšega.

„ČE JE KDO MED VAMI BOLAN ...“

(Sveto maziljenje)

Gospod Jezus je poskrbel tudi za pomoč in tolažbo v bolezni. Že v apostolskih časih so podeljevali bolnikom zakrament sv. maziljenja. Sv. apostol Jakob pravi: „Je kdo med vami bolan, naj pokliče duhovnike Cerkve: naj ga v imenu Gospodovem z oljem mazilijo ter nad njim molijo. Verna molitev bo bolnika rešila in Gospod mu bo podaljšal in, če je v grehah, mu bo odpuščeno.“ (Jak 5, 14. 15).

To bolniško maziljenje, ki je zakrament, postavljen od Jezusa, podeljujejo duhovniki s posvečenim oljem. Morda ste bili že navzoči pri tem obredu in ste videli, kako se ta zakrament deli. Duhovnik mazili bolnika na priprtih očesnih vekah (očeh), ušesih, nosu, ustih, rokah in nogah ter pri tem moli: „Po tem sv. maziljenju in po svojem najmilejšem usmiljenju naj ti odpusti Gospod, kar si zagrešil z gledanjem, s poslušanjem, z du-

hanjem, z okušanjem, govorjenjem, tipanjem in hojo. Amen.”

Vsak katoliški kristjan, ki je že pri pameti in je nevarno bolan, torej tudi pameten otrok, more prejeti sv. maziljenje. Naj ga tudi prav zaupno prejme! Pa čimprej, dokler se še popolnoma zaveda! Tudi če je bolnik nezavesten, n. pr. ob kakšni nezgodi, je treba čimprej poklicati duhovnika! Sv. maziljenje podeli namreč velike milosti za dušo in telo, in sicer: 1. odpusti grehe in kazni zanje; 2. pomnoži ali podeli posvečujočo milost; 3. krepí v trpljenju in skušnjavah, zlasti v smrtnem boju; 4. podeli večkrat tudi telesno zdravje.

Sv. maziljenje odpusti tudi smrtne grehe, če se jih bolnik resnično kesa, a se jih ne more več spovedati.

Če bolnik po krivdi domačih umrje brez sv. maziljenja, je tako ravnanje neusmiljeno do bolnika in se domači hudo pregreše. Mnogi zmotno mislijo, da bo bolnik, če prejme sv. maziljenje, takoj

umrl. Pa je večkrat prav nasprotno, da si bolnik opomore.

Sv. maziljenje more bolnik prejeti, kolikor nevarno zbolí ali kolikor se v isti bolezni ponovi smrtna nevarnost.

Bolnik naj se, če je pri polni zavesti, pripravlja na sv. maziljenje takole:

1. naj se spove ali, če to ni mogoče, naj vsaj obžaluje svoje grehe;

2. naj ima trdno zaupanje v Boga in naj se popolnoma vda v božjo voljo!

Domači naj pripravijo mizo z belim prtom ter nanjo postavijo križ med dvema svečama, posodo z blagoslovljeno vodo, kozarec pitne vode in krožnik z nekoliko bombaža ali prediva, da si bo duhovnik pri maziljenju očistil prste.

Obred maziljenja se izvrši takole:

1. Duhovnik pokropi bolnika z blagoslovljeno vodo ter prosi božjega blagoslova za hišo in njene prebivalce.

2. Bolnik se, če more, spove in prejme zakrament sv. pokore.

3. Potem mu mašnik podeli sv. obhajilo — sv. popotnico — z besedami: „Prej-

mi, brat (sestra), za popotnico Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki te naj varuje hudega sovražnika in te pripelje v večno življenje. Amen.”

4. Nato prosi mašnik angele in svetnike varstva za bolnika in ga mazili s sv. bolniškim oljem na vseh udih.

5. Slede molitve za milosti bolniku ter za njegovo telesno ozdravljenje.

6. Slednjič podeli duhovnik bolniku še papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek za smrtno uro.

Bolnik tako prejme tri zakramente. Srečen tisti, ki more prejeti sv. maziljenje in mirno čakati smrti!

POZDRAVLJEN, MAŠNIK BOŽJI!

(Sveto mašniško posvečenje)

Dober in usmiljen je Bog, ki si je med sabo in človeštvom izbral posrednika, svojega lastnega Sina, ki je najvišji duhovnik.

Že Judje so imeli duhovnike in velikega duhovnika, v novi zavezi pa je Jezus duhovništvo povzdignil v zakrament.

Pri zadnji večerji je apostolom dal pravico maševanja, po svojem vstajenju jim je dal oblast odpuščati grehe, pri drugih prilikah pa oblast deliti zakramente, posvečevati ter blagoslavljati. Ta oblast je od apostolov prešla na njihove naslednike: škofo in mašnike. Tako so že apostoli posvetili Pavla in Barnaba za škofa: „Postili so se in molili ter položili roke nanju.” (Apd 13, 3) — Pavel in Barnaba sta spet drugim podelila duhovniško oblast: „V vsaki cerkvi sta postavila z molitvijo in postom predstojnike.” (Apd 14, 23). — Timoteju je pisal sv. Pavel in ga opominjal, naj poživi milost, ki je v njem po polaganju njegovih (Pavlovih) rok. To milost (mašništva) pa je mogel podeliti le, če je Jezus Kristus postavil mašniško posvečenje kot zakrament.

Sv. mašniško posvečenje je zakrament, ki pomnoži posvečujočo milost in podeli še posebno milost, prav opravljati mašniško službo.

Tudi ta zakrament vtisne duši neiz-

brisno znamenje duhovnika Kristusovega. Kdor je posvečen za duhovnika, za vekomaj ostane duhovnik, tudi če bi ne opravljal več duhovniške službe ali bi celo odpadel od duhovništva.

Mašniško posvečenje podeli *trojno oblast*: 1. mašnik sme opravljati daritev sv. maše; 2. deliti sv. zakramente; 3. posvečevati in blagoslavljati.

To je izredna odlika za človeka. Še angeli nimajo te časti in moči.

Mašniško posvečenje more podeliti le škof. Ima pa mašniško posvečenje več stopenj. Nanj pripravljajo štiri nižji redovi (služba današnjih strežnikov in cerkovnikov) in dva višja redova: *subdiakonat* in *diakonat* (subdiakon in diakon strežeta pri slovesni maši) in šele zatem sledi *prezbiterat* ali *mašništvo*, ki se podeli zelo slovesno, med škofovo mašo.

Pred evanġelijem se diakoni, ki bodo postali mašniki, vržejo na tla in nad njimi moli škof skupaj z duhovščino litani-

je vseh svetnikov. Nato vsakemu posebej položi roke na glavo. Potem diakona obleče v mašniško obleko v znamenje duhovniške časti ter mu mazili roke. Pri tem govori: „Posvéti, Gospod, te roke, da bo blagoslovljeno, kar bodo blagoslovile, in posvečeno, kar bodo posvetile.”

Tudi poda vsakemu posebej pateno s hostijo in kelih z vinom, da se ju dotakne. Pri tem govori: „Prejmi oblast, opravljati sv. daritev za žive in mrtve!” S tem je mašniško posvečenje dovršeno.

Novomašniki sedaj skupaj s škofom opravijo svojo prvo daritev ali novo mašo. Vse molitve molijo poslej skupaj s škofom; skupaj z njim darujejo kruh in vino, skupaj z njim pri povzdigovanju glasno spremenijo (z Jezusovimi besedami) kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri, iz škofovih rok prejmejo tudi sv. obhajilo, malo hostijo, ki jo je vsak novomašnik priložil veliki škofovi hostiji.

Po obhajilu položi škof še enkrat vsakemu novomašniku obe roki na glavo ter podeli oblast odpuščati grehe.

Vso to nadnaravno oblast pa smejo rabiti samo v pokorščini do škofa. V znak zvestobe položé svoje roke v škofove roke in obljubijo pokorščino in vdanost.

Duhovnik ima torej oblast maševati, deliti sv. zakramente, posvečevati in blagoslavljati ter pridigati. Vsak dan mora moliti brevir in ostati neoženjen. Apostol sv. Pavel pravi: „Kdor ni oženjen, skrbi zato, kar je Gospodovega, kako bi ugajal Gospodu.” (1 Kor 7, 33).

Najvišja stopnja duhovništva je *škofovstvo*. Tudi škofovsko posvečenje se izvrši med mašo škofa posvečevalca in ob navzočnosti še dveh drugih škofov. Obred je izredno slovesen in pomemben, saj postane novi škof naslednik apostolov, višji pastir vernikov v svoji škofiji. Zato ima tudi *pastirsko palico*. Nosi tudi *prstan* na roki in *mitro* na glavi.

Nad vsemi duhovniki in škofi je rimski škof — sv. oče papež, ki je Jezusov vidni namestnik na zemlji. On sam imenuje nove škofove in daje dovoljenje za

njihovo posvetitev s posebnim pismom.

Sv. očeta papeža izvolijo kardinali. V znak trojne najvišje duhovniške oblasti ga okronajo s trojno krono, ki se imenuje *tiara*.

Po zakramentu sv. mašniškega posvečenja daje Bog sv. Cerkvi služabnike Kristusove in delivce sv. zakramentov. Brez duhovnikov bi ne bilo sv. maše in ne mogli bi prejemati sv. obhajila, brez duhovnikov bi opešalo ali celo zastalo naše versko življenje. Zato moramo biti Bogu hvaležni za dar duhovništva! Prosimo Boga, da bi svoji sv. Cerkvi med mladino obujal duhovniške poklice in ji dajal dobrih in svetih duhovnikov! Kvatrne sobote so posebej posvečene molitvi za duhovnike in duhovniški naraščaj! Ne pozabite tega!

„KAR JE BOG ZDRUZIL...“

(S v e t i z a k o n)

Svate ste že videli. Poroka je navadno vesela. Celo godci večkrat sodelujejo in na gostiji je vseh dobrot na izbiro. Pa je

vse to postransko, minljivo. Zveza med zaročencema, ki stopita v zakonski stan, mora biti *od Boga posvečena*. Že med Adamom in Evo v raju je bila *sveta zaveza*. Prejela sta od Boga toliko milosti, da sta mogla spolnjevati vse dolžnosti zakonskega stanu. Izvirni greh pa je prizadel človeški rod, zlasti družino, ki je temelj človeške družbe. Zato je božji Zveličar zakon, ki je pogodba med možem in ženo, povzdignil v zakrament in dal zakonskim zopet milost, da morejo prav spolnjevati svoje dolžnosti.

Ta zakrament podeli naslednje milosti:

1. pomnoži posvečujočo milost;
2. nakloni posebno milost, da morejo zakonci zvesto spolnjevati dolžnosti zakonskega stanu.

Mož in žena pa imata važne dolžnosti:

1. živeti morata skupaj v ljubezni in zvestobi, dokler ju ne loči smrt;
2. vzgajati morata otroke za Boga in skrbeti tudi za njihov časni blagor.

Sv. zakon je nerazvezljiv, se pravi, ne more se razvezati drugače kot s smrtjo enega izmed zakonskih. Jezus pravi: „Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči!“ (Mt 19, 6).

Cerkvena oblast more iz važnih razlogov dovoliti, da mož in žena živita ločeno, vendar vedno ostaneta še v zakonu in nobeden izmed njiju ne more skleniti novega zakona, dokler drugi še živi. Če posvetna oblast tak zakon razveže in ločenim zakonskim dovoli skleniti nov zakon, je ta pred Bogom neveljaven. Tak zakon je velik greh. Kristus je rekel: „Kdor se loči od svoje žene in se oženi z drugo, prešuštvuje; in kdor se oženi z ločeno od moža, prešuštvuje.“ (Luk 16, 18).

Prav tako, če dva samska začneta živeti skupno življenje, ne da bi sklenila zakon pred Bogom, pred sv. Cerkvijo in njenim zastopnikom, je njuno življenje ena sama veriga grehov.

Katoliška z a r o č e n c a stopita v zakonski stan, kakor je božja volja. Pred domačim ali pristojnim župnikom in

dvema pričama izjavita, da se vzameta v zakon. Tako si pred Bogom in sv. Cerkvijo sama podelita zakrament sv. zakona, ki jima nakloni s posvečujočo milostjo še posebno milost, pomoč v zakonu za vse življenje.

Domači župnik je župnik tistega kraja, kjer nevesta biva vsaj daljšo dobo. More pa domači župnik pooblastiti za poroko tudi drugega duhovnika.

Sklepanje zakona *zabranjujejo razdiralni zadržki in ovirajo oviralni zadržki.*

Razdiralnih zadržkov je trinajst. Tak zadržek je n. pr. nezadostna starost (fant pod 16. letom in dekle pod 14. letom), že obstoječi zakon, različna vera, slovesne redovniške zaobljube, krvno sorodstvo, svaštvo, duhovno sorodstvo itd.

Nekatere zadržke lahko sv. Cerkve iz važnih razlogov spregleda, t. j. dá tako imenovano *d i s p e n z o*.

Oviralni zadržek je preprosta obljuba devištva ali da se ne bo poročil, da bo prejel sv. red ali stopil v redovniški stan. Dalje mešana veroizpoved (: sta sicer oba

krščena, a eden od njih ni katoličan) ter zakonito sorodstvo (v družini so koga zakonito posinovili ali pohčerili, pa bi se hotel ženiti s kom od zakonitih domačih). Za te zadržke je tudi treba spregleda.

Večkrat se sklene tako imenovani *mešani zakon*, t. j. zakon med katoliškim kristjanom in nekatoliškim kristjanom (pravoslavnim, protestantom). Katoliška Cerkev dovoli mešani zakon le tedaj, če zaročenca obljubita:

1. da bodo vsi njuni otroci krščeni in vzgojeni v katoliški veri;

2. da katoliški del (soprog ali soproga) in otroci ne bodo ovirani v spolnjevanju njih verskih dolžnosti in ne siljeni k odpadu.

Mešani zakon se sme skleniti samo pred katoliškim duhovnikom. Katoličan, ki bi proti tej prepovedi sklenil zakon pred nekatoliškim verskim služabnikom, zapade s tem izobčenju, ki je pridržano škofu. Ista kazen zadene katoličana, ki sklene zakon z dogovorom, da se bodo vsi

ali nekateri otroci vzgajali izven katoliške Cerkve, ali ki vedoma dá svojega otroka krstiti nekatoliškemu verskemu služabniku ali ga da vzgajati ali poučevati v nekatoliški veri.

Katoličan, ki kaj takega stori, *smrtno greši*. Zaradi izobčenja ne more niti prejeti sv. zakramentov, dobiti pri spovedi odveze in prejeti sv. obhajila, dokler ga škof izobčenja ne odveže.

Če podasta dva katoliška zaročenca (ali tudi eden katoliški, drugi nekatoliški) izjavo, da se vzameta v zakon, samo pred svetno oblastjo, skleneta tako imenovani *civilni zakon*, ki pred Bogom *ni zakon*. Če je kje taka postava, da morajo zaročenci najprej pred civilno oblast in pred njo skleniti civilni zakon, so v *vesti dolžni skleniti tudi cerkveni zakon*, preden smejo začeti skupno življenje.

Zaročenci se morajo na poroko skrbno pripraviti. Tako morajo:

1. preudariti, če ni kakšnih zadržkov;
2. ves čas do poroke preživeti vzdržno;

3. pred poroko opraviti sv. spoved in prejeti sv. obhajilo.

Ker je sv. zakon *zakrament živih*, *podeli* odnosno *pomnoži* milost le, če sta zaročenca takrat v stanju posvečujoče milosti.

Pripravi na poroko je odmerjena gotova doba, da se zaročenca pri župniku poučita o zakonu in krščanski veri, da ju trikrat okličejo s prižnice, da vsi zvedó in lahko še odkrijejo zadržke, ki bi zabranjevali zakon, to je, da bi bil zaradi njih neveljaven oziroma nedopusten.

Poročni obred je navadno v cerkvi, lahko pa tudi v kakšni kapeli. Zaročenca pred oltarjem vpričo duhovnika in dveh prič izjavita, da se vzameta v zakon. V znamenje, da bosta poslej povezana v skupno življenje, si podasta roke. Duhovnik jima roke ovije s štolo in prosi božjega blagoslova za zakonca. Potem blagoslovi prstana, ki si jih ženin in nevesta sama natakmeta na roke. Če se poroka vrši z mašo, podeli mašnik po povzdigovanju (po očenašu) poročni bla-

goslov. Tudi ob koncu maše jima podeli poseben blagoslov.

Ker imajo starši svete dolžnosti in skrbi za družino, morajo otroci moliti zanje.

VSE NAJ BO BLAGOSLOVLJENO IN POSVEČENO!

(Zakramentali in sveti
obredi)

Božjega blagoslova smo potrebni na vsak korak, pri slehernem opravilu. Zato je sv. Cerkev izbrala reči in dejanja, po katerih nam naklanja milosti. To so *zakramentali*. Je pa bistvena razlika med zakramenti in zakramentali:

1. Zakramente je postavil Jezus Kristus, zakramentale je postavila in jih še postavlja sv. Cerkev.

2. Zakramenti delujejo iz moči, katero jim je dal Jezus Kristus, *zakramentali pa iz uspešne priprošnje sv. Cerkve*.

3. Zakramenti nam podeljujejo posvečujočo in dejansko milost, zakramentali pa samo dejansko.

K zakramentalom prištevamo blagoslavljanje in posvečevanje: n. pr. blagoslov z Najsvetejšim, mašnikov blagoslov pri maši ali izven nje, blagoslavljanje mater, otrok, bolnikov, umirajočih, hiše, polja, jedil in pijače, orodja in strojev. S tem blagoslavljanjem kliče sv. Cerkev božji blagoslov na osebe ali reči.

Sv. Cerkev tudi posvečuje osebe ali reči za službo božjo ali pa za pobožno uporabo vernikov. Tako posvečuje cerkve, oltarje, zvonove, cerkvene posode in cerkvena oblačila, krstno vodo, sveto olje razne vrste in za razne namene, navadno vodo in sol, sveče, pepel, križe, rožne vence, svetinje in podobe.

Posvečene in blagoslovljene reči moramo rabiti s spoštovanjem in zaupanjem. Najpogosteje rabimo blagoslovljeno vodo. Imamo jo v cerkvi v kropilniku in tudi doma v majhnem kropilčku, da se z njo kropimo in pokrižujemo, pač z namenom, da nas Bog blagoslovi ter varuje dušnih in telesnih nevarnosti.

Vsaj zjutraj in zvečer sezimo v kropil-

ček z blagoslovljeno vodo in se z njo orosimo; pravtako tudi tedaj, ko odhajamo z doma ali se vrnemo domov! Dom in vse okrog pokropimo z blagoslovljeno vodo za praznike, kot je to častitljiva slovenska navada!

Poleg zakramentalov imamo v sv. Cerkvi tudi *svete obrede*, ki so pomenljiva znamenja in dejanja, da z njimi sv. Cerkev dviga slovesnost službe božje. Kako veličastni so sveti obredi že samo pri sv. maši! Obredi velikega tedna so pa gotovo najganljivejši.

Skušajmo sv. obrede bolj in bolj umevati. Iz njih se norčevati je kristjana nevredno, grešno. Dober kristjan ceni vse, kar je uvedla sv. Cerkev, saj vse služi svetim ciljem.

MOJE MOLITVE

I. MOLITVE ZA VSAK DAN

Poglavitne molitve

Sveti križ

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Oče naš

Oče naš, kateri si v nebesih! | Posvečeno bodi Tvoje ime; | pridi k nam Tvoje kraljestvo; | zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh; | in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; | in ne vpelji nas v skušnjava; | temveč reši nas hudega! | Amen.

Zdrava Marija

Zdrava, Marija, milosti polna, | Gospod je s Teboj, | blagoslovljena si med ženami | in blagoslovljen je sad Tvojega telesa, | Jezus.

Sveta Marija, Mati božja, | prosi za nas grešnike | zdaj in ob naši smrtni uri. | Amen.

Apostolska vera

Vérujem v Boga Očeta vsemogočnega, | Stvarnika nebes in zemlje. — In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, | Gospoda našega; | ki je bil spočet od Svetega Duha, | rojen iz Marije Device; | trpel pod Poncijem Pilatom, | križan bil, umrl in bil v grob položen; | šel pred peklo, tretji dan od mrtvih vstal; | šel v nebesa, | sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega; | od ondod bo prišel soditi žive in mrtve. — Vérujem v Svetega Duha; | sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov; | odpuščanje grehov; | vstajenje mesa; | in večno življenje. | Amen.

Čast bodi Očetu

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu!

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej | in vekomaj. Amen.

Angel Gospodov

1. **P.** (=prvi molivec): Angel Gospodov je oznanil Mariji.

Vsi: In spočela je od Svetega Duha.

P.: Zdrava, Marija ...

Vsi: Sveta Marija ...

2. **P.:** Glej, dekla sem Gospodova!

Vsi: Zgôdi se mi po tvoji besedi!

P.: Zdrava, Marija ...

Vsi: Sveta Marija ...

3. **P.:** In Beseda je meso postala.

Vsi: In med nami prebivala.

P.: Zdrava, Marija ...

Vsi: Sveta Marija ...

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

P.: Molímo! Svojo milost, prosimo Te, Gospod, v naša srca vlij, da, ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, Tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častljivo vstajenje. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zvečer dodamo:

Za verne duše v vicah: Oče naš ...
Zdrava, Marija ...

P.: Gospod, daj jim večni pokoj!

Vsi: In večna luč naj jim sveti!

P.: Naj počivajo v miru!

Vsi.: Amen.

Raduj se, Kraljica

Molimo stojé namesto molitve „Angel Gospodov“ v velikonočnem času (od vélike sobote do prve sobote po Binkoštih).

P.: Raduj se,

Vsi: Kraljica nebeška, aleluja: | zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, aleluja: | je vstal, kakor je rekel, aleluja. | Prosi za nas Boga, aleluja!

P.: Veséli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

Vsi: Ker je Gospod res vstal, aleluja.

P.: Molímo! O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveti rožni venec

I. Veseli del

Vérujem, očenaš, trikrat zdravamarija
s prošnjami:

1. ki nam poživi vero.
2. ki nam utrdi upanje.
3. ki nam užgi ljubezen.

Te prošnje se lahko ponavljajo pred vsakim delom rožnega venca. Odpustkov smo pa deležni tudi brez teh prošenj.

Očenaš, desetkrat zdravamarija s pre-mišljevanjem skrivnosti, Čast bodi...

Po vsakem „Čast bodi..." se pri veselem ka-kor tudi pri ostalih dveh delih moli:

O Jezus, odpusti nam naše grehe, ob-varuj nas peklenškega ognja in privedi v nebesa vse duše, posebno še tiste, ki so najbolj potrebne Tvojega usmiljenja!

Skrivnosti:

1. ki si Ga, Devica, od Sv. Duha spočela.
2. ki si Ga, Devica, v obiskovanju Eliza-bete nosila.
3. ki si Ga, Devica, rodila.
4. ki si Ga, Devica, v templju darovala.
5. ki si Ga, Devica, v templju našla.

II. Žalostni del

Skrivnosti:

1. ki je za nas krvavi pot potil.
2. ki je za nas bičan bil.
3. ki je za nas s trnjem kronan bil.
4. ki je za nas težki križ nesel.
5. ki je za nas križan bil.

III. Častitljivi del

Skrivnosti:

1. ki je od mrtvih vstal.
2. ki je v nebesa šel.
3. ki je Svetega Duha poslal.
4. ki je Tebe, Devica, v nebesa vzela.
5. ki je Tebe, Devica, v nebesih kronal.

Za vsakim delom pristavljati očenaš in deset-krat zdravamarijo s prošnjo: ki se naj usmili vernih duš v vica h — za od-pustke ni nujno potrebno; za duše v vica h se lah-ko daruje ves rožni venec.)

Jutranja molitev

V imenu Očeta in Sina in Svetega Du-ha. Amen.

Gospod, združen s tistim božjim na-menom, s katerim si na zemlji sam dajal Bogu hvalo, Ti darujem svoje molitve.

Tebe ljubim, Stvarnik moj, * ki si ohranil me nocoj; * Tebi delo posvetim, * dušo in telo izročim.

O Marija, vodi me * po nedolžni poti * in ob smrti pridi mi * z Jezusom naproti.

Sveti angel váruh moj, * bodi vedno ti z menoj: * Stoj mi noč in dan na strani, * vsega hudega me brani! * Prav prisrčno prošim te, * váruj me in vodi me! Amen.

O presladko Srce Jezusovo

O presladko Srce Jezusovo, – po rokah preblazene Device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne – Tebi v spravo za vse žalitve, – ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa; – s Teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, – v katere se mu Ti sam vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da Te bom ljubil vedno bolj in bolj.

Jezus, Tebi živim; Jezus, Tebi umrjem; Jezus, Tvoj sem živ in mrtev. Amen.

O Gospa moja

O Gospa moja, o Mati moja, Tebi se vsega darujem; in da se Ti vdanega skazem, Ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, sebe popolnoma vsega. Ker sem torej Tvoj, o dobra Mati, váruj me, brani me kakor svojo last in posest.

Pozdravljena, Kraljica

Pozdravljena, Kraljica, Mati usmiljenja, življenje, sladkost in upanje naše, pozdravljena! K Tebi vpijemo izgnani Evini otroci; k Tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša Pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem izgnanstvu Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Pred jedjo

Oče naš. Zdrava, Marija.

Blagoslôvi, Gospod, nas in te svoje dari, ki jih bomo po Tvoji dobroti prejeli. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Po jedi

Zahvalimo Te, vsemogočni Bog, za vse Tvoje dobrote. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

Oče naš. Zdrava, Marija. Čast bodi.

Večerna molitev

V imenu Očeta ...

Ali sem danes kaj hudega storil?

Moj Bog, žal mi je, da sem grešil. Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužil Tvojo kazen; posebno pa mi je žal, ker sem razžalil Tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. — Trdno sklenem, da Te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

O Jezus, blagoslôvi me, * odpusti grehe moje; * po svoji ljubi Materi * me sprejmi v srce svoje.

Naj v Tvojem svetem varstvu spim, * v ljubezni Tvoji se zbudim; * in v zadnji uri milost daj, * da pridem k Tebi v sveti raj.

Vse dobro staršem vračaj, * v nebesih jim poplačaj. * In vernih duš usmili se, * da bodo Tebe gledale.

Sveti angel varuh moj, * bodi vedno ti z menoj: * stoj mi noč in dan na strani, * vsega hudega me brani; * prav prisrčno prosim te, * varuj me in vodi me! Amen.

S p o m n i s e

Spomni se, o premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila Ti koga zapustila, ki je pod Tvoje varstvo pribežal, Tebe pomoči prosil in se Tvoji priprošnji priporočal. S tem zaupanjem hitim k Tebi, o devic Devica in Mati: k Tebi pridem in pred Teboj zdihujoč grešnik stojim; nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in usliši. Amen.

V imenu Očeta ...

+

II. MOLITVE ZA OSEBNE ZADEVE

Vera, upanje in ljubezen

Moj Bog! Vérujem v Tebe, ker si neskončno resničen; | upam v Tebe, ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest; | ljubim Te nadvse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Duhovno obhajilo

O Jezus, moj Bog in Odrešenik! | Odpusti mi, kar sem grešil, nadvse Te ljubim. | Pridi, želim Te prejeti v svoje srce. | Váruj me, da se od Tebe nikdar ne ločim. Amen.

Prošnja za čistost

Ljubi Zveličar, pri sv. krstu si mojo dušo izbral za svetišče in jo okrasil z oblačilom krstne nedolžnosti. Naj me Tvoja mogočna roka varuje, da mi sovražnik ne ugrabi mojega zaklada!

Nečistnike v Sodomi in Gomori si uničil z ognjem in žveplom, čistega Jožefa pa si v Egiptu postavil na visoko mesto. Prosim Te, daj, da bom plemenit

v srcu in čist v mislih, sramežljiv pred svojimi vrstniki in odraslimi!

Naj na telo zrem in ga cenim s čistimi očmi in o skrivnostih življenja naj sveto mislim, kakor Marija, presveta Devica, Tvoja ljuba Mati!

O presveta in brezmadežna Devica, izprosi mi strah božji, varuj me v viharjih moje mladosti, brani me v valovih življenja! Prečista Devica Marija, bodi in ostani mi svetla morska Zvezda — vodnica mojega življenja!

Darovanje samega sebe

Sprejmi, Gospod, vso mojo prostost! Sprejmi moj spomin, moj razum in vso mojo voljo! Karkoli imam ali premorem, si mi podaril Ti; vse to Ti vrnem in izročim, naj nad vsem popolnoma vlada Tvoja volja. Daj mi le ljubezen do Tebe in Tvojo milost in bogat bom zadosti in ne bom prosil nič drugega več. Amen.

Za srečno izbiro poklica

Sveti Duh, Duh modrosti in svéta! Pomagaj mi pri važnem, za vse moje življe-

nje odločilnem koraku, ko si izbiram poklic. Razsvétli me, da spoznam, kaj je Tvoja sveta volja. Razsvétli tudi moje starše in svetovalce, da mi bodo prav svetovali. Pokaži mi, kaj je za mojo častno in večno srečo najboljše. Daj mi moč, da srečno premagam vse ovire in težave, ki nasprotujejo dobri izbiri poklica. Pomagaj mi, da si pridobim vse lastnosti, ki jih bo moj prihodnji poklic od mene zahteval. Vodi me v nevarnih mladostnih letih srečno do cilja! O Marija, bodi mi mati dobrega sveta! Sveti angel varuh in moj sveti zavetnik, prosita zame! Amen.

Obnovitev krstne obljube

Nebeški Oče! Jaz, Tvoj otrok, Te zahvalim za milosti svetega krsta.

Sveto zvezo si sklenil z menoj in jaz s Teboj, — danes to zvezo ponavljam s pri srčnim veseljem. — Odpovem se hudemu duhu in vsem njegovim delom. — Vêrujem v Tebe, Bog Oče, ki si me ustvaril. — Vêrujem v Tebe, Bog Sin, ki si me odrešil. — Vêrujem v Tebe, Bog Sveti Duh,

ki si me posvetil. — Vêrujem v sveto katoliško Cerkev. — Obljubim, da hočem živeti po njenih naukih.

Sveti moj patron, podpiraj me.

Moj angel varuh, varuj me.

Marija, ljuba mati, pomagaj mi, — da ostanem Jezusu zvest do smrti. Amen.

Očetov (materin) blagoslov

Otrok poklekne ali spoštljivo stopi pred očeta in reče:

Prosim blagoslova.

Oče mu položi desnico na glavo in reče:

Bog te blagoslovi!

Potem pomoči palec v blagoslovljeno vodo, pokriža otroka na čelu in govori:

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Otrok odgovori:

Bog povrni!

Mati blagoslavlja kakor oče.

Molitev za očeta in mater

Predobrotljivi nebeški Oče! Ti si vse ustvaril in mi podaril dobrega očeta in ljubo mater. Moji starši so Tvoji namestniki. Zato jih hočem spoštovati, dokler

bom živel, in ubogati, dokler bom pri njih.

Prosim Te zanje, ohranjaj jim zdravje ter vračaj vse dobro, kar zame storé! Naj jim bom vedno hvaležen ter naj nekoč z njimi dosežem sveti raj. Amen.

Za srečno smrt

Gospod, moj Bog, iz Tvoje roke sprejemem že zdaj vdano in radovoljno kakršno koli smrt, z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami, kakor bo Tebi všeč.

III. MOLITVE ZA RAZNE ZADEVE

Molitev za uspeh v šoli

Božji Zveličar Jezus Kristus! Tvoj Oče v nebesih je vseмогоčen: čudovito je ustvaril svet, dal je moč vetru in oblakom, dal pticam polet v zraku in gostoleči glas, vode je napolnil z ribami, polje obdaril z žitom, ki klije in zori, kot je določil po naravnih zakonih; zemlja se suče, da imamo svetli dan in temno noč, ki nas s spanjem poživi. Kako čudovito je vse stvarstvo! In o vsem se učim

v šoli: o številih in merah in teži, o živalih in rastlinah, umetnost govora in pisave. Hvaležen sem za vse. Pri pouku hočem biti pazljiv. Vestno bom izdeloval naloge in v čistoči in redu bom imel svoje zvezke in knjige. Najprej se hočem pripravljati za šolo in šele nato se bom kratkočasil z igro.

O Jezus, moj dobri prijatelj, ki si se tako skrbno učil pri sv. Jožefu in Mariji, ki si pomagal v hiši in delavnici: naj Te posnemam doma in v šoli, da bom kdaj kaj znal ter svojim ljubim staršem povrnil. Amen.

Molitev za duše v vicah

O Zveličar, prijatelj ubogih duš! Ti si šel v predpekel k revnim dušam in jim prinesel radostno sporočilo. Ko si šel v nebesa, si jih vzel s seboj v nebo k nebeškemu Očetu. Ozri se milostno na uboge duše, ki so še sedaj v vicah! Žeja jih po nebesih in si ne morejo nič pomagati. Brez milosti sv. zakramentov morajo trpeti. Toda jaz, dobri Jezus, jim po Tebi

morem nuditi pomoč. Moliti hočem zanje in darovati svoje žrtve; zlasti Ti darujem zanje sv. mašo in sv. obhajilo in vse odpustke, ki si jih morem pridobiti. Vzemi, dobri Jezus, uboge duše kmalu k sebi v sveti raj, da Te bodo slavile in hvalile vso večnost ter tudi zame prosile pri Bogu, Tvojem Očetu. Amen.

Za svetega očeta

Prva molitev. O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika I., ki si ga za pastirja svoji Cerkvi postavil: podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Druga molitev. Molimo za našega papeža I.! — Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji | in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov!

Za škofa

Prva molitev. Molimo za našega škofa I.! — Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudegal!

Druga molitev. O dobri Pastir Jezus Kristus, bodi milostljiv svojemu služabniku, našemu škofu I., in pomagaj mu, da nam bo z besedo in zgledom dober pastir.

Za duhovnike

Molimo. O Bog, posvečevalec in varuh svoje Cerkve, obúdi v njej s svojim Svetim Duhom vrednih in zvestih delivcev svetih skrivnosti, da bodo s svojo službo in svojim zgledom krščansko ljudstvo vodili po poti zveličanja. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke.

O. Amen.

Za starše

O Bog, Ti si mojim staršem naložil veliko dolžnost, da me vzgajajo na telesu in duši. Prosim Te, daj mojim ljubim staršem vsega, kar potrebujejo, da bodo to dolžnost prav spolnjevali. Daj jim dolgo življenje, trdno zdravje, previdnost in moč. Povrni jim obilno tukaj na zemlji in nekoč v nebesih vse delo in trud, vse žrtve in premagovanja, ki so jih prevzeli zaradi mene. Meni pa daj

milost, da jim bom skazoval hvaležnost s spoštovanjem, ljubeznijo in pokorščino. Amen.

Za dobrotnike

Molimo za svoje dobrotnike! — Povrni milostno, Gospod, vsem, | kateri nam zavoljo Tvojega imena kaj dobrega storé, | z večnim življenjem. Amen.

Za prijatelje

Sprejmi, moj Bog, vse moje prijatelje v svoje zvesto in ljubeznivo varstvo, ohrani jih verne, pobožne in čiste, utrdi jih v svoji ljubezni. Daj jim moč, prizadevnost in stanovitnost v dobrem, sprejmi nas vse v svoje nebeško bivališče in v svoje srce! Amen.

KAKO OPRAVIMO SV. SPOVED?

Moli najprej k Sv. Duhu:

O Bog Sveti Duh, daj mi milost, da bom svoje grehe prav spoznal in jih obžaloval!

Usmiljena Mati Marija, pomagaj mi!
Moj angel varuh, prosi zame!

Oče naš... Zdrava, Marija... Čast bodi...

Potem v zbranosti izprašaj svojo vest:
Kdaj sem opravil zadnjo spoved?

Ali sem prav opravil zadnjo spoved?

Ali sem pozabil kak smrtni greh? Mor-da celo zamolčal?

Ali sem opravil naloženo pokoro?

Ali sem storjeno škodo po svoji moči popravil?

Grehi zoper božje zapovedi

1. zapoved (vera in molitev): V Boga nisem veroval, o nauku katoliške vere sem prostovoljno dvomil (o katerem?), bral sem veri sovražne knjige in časopise, vere sem se sramoval, opuščal sem jutranjo in večerno molitev, molitev pred jedjo in po jedi, skupno molitev v družini, slabo sem molil.

2. zapoved (sveta imena): Lahkomiselno ali v jezi sem izgovarjal sveta imena, se norčeval iz svetih reči, preklinjal, brez potrebe prisegal.

3. zapoved (nedelja in prazniki): Ob

nedeljah in praznikih sem brez potrebe opravljaj hlapčevska dela, sem ob nedeljah in zapovedanih praznikih sveto mašo po lastni krivdi opustil (kolikokrat?), sem sv. mašo zamudil, v cerkvi sem se slabo obnašal.

4. zapoved (starši in predstojniki): Staršev, predstojnikov nisem ubogal, jih nisem spoštoval, sem jih zaničeval, jim v potrebi nisem pomagal, jih pretepal, sem bil do njih trmast, nisem zanje molil.

5. zapoved (življenje in zdravje): Sem svoje življenje lahkomišlno izpostavljaj nevarnosti, sem druge tepel, zmerjal, žalil, se z njimi prepiral, živel sem v sovraštvu, sem druge v greh zapeljal, živali trpinčil.

6. in 9. zapoved (čistost): Nesramežljivo sem se obnašal, kaj nečistega sem rad mislil, želel, gledal, bral, poslušal, govoril, storil sam ali z drugimi (kolikokrat?), pripustil.

7. in 10. zapoved (lastnina bližnjega): Hotel sem kaj ukrasti, kradel sem (kaj inolikokrat?), goljufal sem, poškodoval

tujjo lastnino, obdržal najdene reči, izposojenih reči nisem vrnil.

8. zapoved (bližnjega čast in resničnost): Lagal sem se v sili, drugim v škodo, obrekoval sem, raznašal napake bližnjega.

Grehi zoper cerkvene zapovedi

Postne dni sem po lastni krivdi jedel meso. V velikonočnem času sem opustil sveto obhajilo. Bral sem od Cerkve prepovedane knjige in liste.

Grehi zoper stanovske dolžnosti

Svojih stanovskih dolžnosti nisem izpolnjeval: v šoli, pri pouku, pri delu, v poklicu.

Poglavitni grehi

Bil sem napuhnen, lakomen, nečist, nevoščljiv, požrešen, jezen, len.

Ali me še v kateri drugi zadevi peče vest?

(Pri smrtnih grehah pomisli tudi število, pri tujih grehih škodo, ki si jo napravil duši svojega bližnjega, ki si ga v greh zapeljal.)

H kateremu grehu sem najbolj nag-njën?

Obudi kes in trdni sklep:

Kesanje in trdni sklep

Moj Bog, žal mi je, da sem grešil. Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužil Tvojo kazen; posebno pa mi je žal, ker sem razžalil Tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vredni.

Trdno sklenem, da Te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Spoved

Ko čakaš pri spovedi na vrsto, bodi tih in zbran! Ne prerivaj se in ne šepetaj z nikomer! Tudi v spovednici bodi, preden spovednik odpre okence, ves čas tih in zbran! Ko spovednik odpre okence, pozdravi:

„Hvaljen Jezus! Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.”

Počakaj, da ti mašnik da blagoslov, govoreč (latinski):

„Gospod bodi v tvojem srcu in na tvojih ustnicah, da se vseh svojih grehov

odkritosrčno spoveš. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.”

Šele sedaj, ko je duhovnik nad tabo napravil znamenje sv. križa in si se pokrižal, reci:

„Zadnjikrat sem bil pri spovedi...
Moji grehi so...”

Odkritosrčno se spovej svojih grehov, kakor se jih spominjaš! Spoved skleni z besedami:

„Obžalujem svoje grehe. Prosim zveličavne pokore in sveté odveze.”

Pazljivo poslušaj spovednikove nauke in vprašanja! Na vse odgovôri odkritosrčno in ponižno! Če česa nisi dobro razumel, vprašaj! Zapomni si pokoro, ki ti jo spovednik naloži! Ko spovednik začne moliti odvezo, obudi še enkrat kesanje in trdni sklep z molitvijo:

Moj Bog! Žal mi je . . . (gl. str. 244 zg.)

Ko mašnik naredi čez tebe križ in izgovori odvezo (po latinsko): „Jaz te odvežem od tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha”, se pokrižaj! Ko ti reče: „Hvaljen Jezus!”, odgovôri: „Vekomaj! Amen.”

Po spovedi zmoli na kraju, kjer boš najbolj zbran, molitev zahvale in zadoščevanja:

Moj Odrešenik Jezus Kristus, ki si sprejel neizrekljive bolečine, da bi v za-

kramentu sv. pokore očistil naše duše, iz dna srca Ti želim biti hvaležen. Zato ponovim svoj sklep: Nikoli več Te nočem žaliti; bolje zame, da umrjem, kakor da bi storil smrtni greh. Jezus, pridi na pomoč moji slabosti!

Sveta Marija, izprosi mi stanovitnost do zadnje ure. Amen.

Če le utegneš, opravi takoj naloženo pokoro! Misli tudi na to, kar ti je govoril in priporočil spovednik. Ponovi svoje dobre sklepe!

+

Rad in pogosto prihajaj k sv. spovedi! Ta sv. zakrament te očisti in posveti in ti da moč, da moreš delati dobro.

SVETO OBHAJILO

Kratke obhajilne molitve

Primerne za na pamet. Moli jih, kadar n. pr. zaradi petja med mašo nimaš prilike za daljšo pripravo in zahvalo.

Pred svetim obhajilom

Moj Gospod in Zveličar, Jezus Kristus, verujem, da si v najsvetejšem zakramentu resnično in bistveno pričujoč in da

boš zdaj s telesom in dušo, s človeško in božjo naravo prišel v mojo dušo.

Molim Te z vsemi angeli in svetniki.

Trdno in zanesljivo upam, da me boš v tem svetem obhajilu posvetil in napolnil z milostjo.

Moj preljubeznivi Jezus, ljubim Te nadvse, z vsem srcem, z vso dušo, z vsemi svojimi močmi.

Vse svoje grehe obžalujem iz vsega srca, ker sem z njimi razžalil Tebe, največjo in vse ljubezni vredno dobroto.

Po Tebi hrepenim, o Jezus. Pridi k meni in ostani v meni! Amen.

Po svetem obhajilu

Moj Jezus, verujem, da si zdaj v moji duši pričujoč.

Molim Te v globokem spoštovanju z vsemi angeli in svetniki. Od kod meni ta milost, da si se Ti, moj Bog, ponižal priti k meni, grešniku?

Moj Bog, iz dna duše se Ti zahvalim za to neskončno milost.

Moj Jezus, ljubim Te z vsem srcem.

Daj, da Te bom ljubil vedno bolj in bolj!

Kakor si zdaj Ti sebe samega daroval meni, tako se tudi jaz Tebi popolnoma darujem; darujem Ti svoje telo, svojo dušo in vse, kar sem in kar imam.

Moj Jezus, prosim Te, ostani pri meni s svojo milostjo, krepčaj in blagoslavljaljaj me z močjo tega presvetega zakramenta zdaj in ob smrtni uri. Amen.

Vzdihljaji k presvetemu Odrešeniku

(Odpustek 300 dni; po obhajilu 7 let; popolni odpustek pod navadnimi pogoji, če vzdihljaje molimo ves mesec vsak dan.)

Duša Kristusova, posvéti me.
Telo Kristusovo, zveličaj me.
Kri Kristusova, napóji me!
Voda strani Kristusove, operi me!
Trpljenje Kristusovo, utrdi me!
O dobri Jezus, usliši me!
V svoje rane sprejmi me!
Od Tebe se ločiti ne pusti me!
Pred hudim sovražnikom brani me!
Ob uri moje smrti pokliči me!

In k Tebi priti pusti me,
da bom s Tvojimi svetniki hvalil Te
na veke vekov. Amen.

Darovanje samega sebe

(Odpustek 3 let; popolni odpustek pod nav. pogoji, če se ves mesec Kristusu vsak dan darujemo. [Pij XI., 4. dec. 1932]).

Sprejmi, Gospod, vso mojo prostost. Sprejmi moj spomin, moj razum in vso mojo voljo. Karkoli imam ali premorem, si mi podaril Ti; vse to Ti vrnem in izročim, naj nad vsem popolnoma vlada Tvoja volja. Daj mi le ljubezen do Tebe in svojo milost in bogat bom zadosti in ne bom prosil nič drugega več.

Molitev pred podobo križanega Jezusa

(Odpustek 10 let; popolni odpustek, če molitev opravimo po maši pred podobo Križanega in molimo po namenu sv. očeta. [Pij XI., 2 II. 1934.])

Glej, o dobri in presladki Jezus, pred Tvojim obličjem se vržem na kolena in Te prosim in rotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostno mojemu srcu

živa čustva vere, upanja in ljubezni, re-
snično žalost nad mojimi grehi in aj-
trdnejši sklep poboljšanja; ko z globoko,
srčno ginjenostjo in žalostjo gledam in
v duhu preiščujem tvojih petero ran,
si stavim pred oči, kar je že prerok
David v tvojem imenu govoril o Tebi,
dobri Jezus: Prebodli so moje roke in
moje noge, prešteli so vse moje kosti.

**Druga molitev h križanemu
Zveličarju**

(Odpustek 3 let. [Pij IX., 11. dec. 1846])

Prosim te, presladki Gospod Jezus Kri-
stus, Tvoje trpljenje naj mi bo moč, ki
naj me utrjuje, ščiti in brani; Tvoje ra-
ne naj mi bodo jed in pijača, ki naj me
hrani, napaja in razveseljuje; Tvoja kri
naj me pokropi in opere vseh mojih pre-
greh; Tvoja smrt naj mi bo neminljivo
življenje, Tvoj križ naj mi bo večna sla-
va. To naj me nasičuje, razveseljuje,
ozdravlja in daje mojemu srcu sladkost.
Ki živiš in kraljuješ na veke vekov.
Amen.

KRATEK KRIŽEV POT

O pridite, stvari,
kaj, glejte, se godi:
edini božji Sin
strašno za nas trpi.

Daj nam, usmiljeni Jezus, da Te bo-
mo s sočutjem spremljali po poti, po ka-
teri si za nas nesel težki križ. Bodi po
svojem trpljenju in smrti milostljiv nam
in vsem, kateri trpé na duši in telesu;
zlasti se usmili zapuščenih duš v vica!h!
Amen.

+

Razbičan, zapljuvan
in kronan, zasramovan
pred sodni stol zdaj gre,
nedolžen v smrt izdan.

PRVA POSTAJA

Pilat obsodi Jezusa na smrt.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Razbičanega in s trnjem kronanega
Jezusa, Stvarnika in Boga, je Pilat ne-
usmiljeno obsodil na najsramotnejšo

smrt. O oholost človeštva, ki si bila kriva tolikšne krivice! — Tudi mi smo Jezusu vselej krivični, kadar storimo greh. O Jezus, odpusti nam! Poslej nočemo več greha!

Zdrava, Marija... Usmili se nas, o Gospod! Usmili se nas!

+

Glej, križ mu nalože
na ranjene ramé;
objame ga voljno
in nese vseh dolge.

DRUGA POSTAJA

Jezus vzame križ na
svoje rame.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Krotko je Jezus vzel na ramena sramotni, trdi križ. Božjemu Sinu, ki je zaradi nas postal človek in na zemlji le dobrote delil, so nedolžnemu krivično naprtili križ! — O koliko se je že tudi naših grehov in prestopkov nagrmadi!o na Jezusov križ! Zadoščevati hočemo za

svoje grehe ter potrpežljivo prenašati vse, kar koli se nam neprijetnega pripeti.

Zdrava, Marija ... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Opešal je v močeh,
podre ga križ — naš greh,
vtopljen v dolge sveta
leži potrta na tleh.

TRETJA POSTAJA

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Božji sovražniki so Jezusa s surovim ravnanjem podrli na tla. Koliko trpi ubogi Jezus telesnih in duševnih muk! — Rane prizadevajo njegovi duši tudi naši grehi, zlasti smrtni grehi! Pomagaj nam, o Jezus, da bomo zasovražili greh, da bomo brez grehov šli v Tvoji družbi skozi življenje.

Zdrava, Marija ... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

O žalostni spomin,
ko Mater sreča Sin:
bridkosti meč ji gre
do srca globočin.

ČETRТА POSTAJA

Jezus sreča svojo Mater.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Na svoji poti v smrt je Jezus srečal svojo ljubo Mater Marijo. Obema je zakrvavelo srce v bridki žalosti. — In te njune bridkosti je bil kriv greh, naši nesrečni grehi, ko kršimo božje in cerkvene zapovedi, ko opuščamo dobra dela. Kolikokrat smo sami nepokorni svojim staršem in predstojnikom! Ne, greha ne več, da ne bo krvavelo Jezusu in Mariji srce!

Zdrava, Marija ... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Omagal Jezus je
od teže križev;
o Simon, sprejmi križ,
Gospoda usmili se!

PETA POSTAJA

Simon iz Cirene pomaga
Jezusu križ nositi.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Neki Simon iz Cirene se je usmilil Jezusa, pod križem omagujočega. Velikodušno mu je prevzel križ in ga sam nekaj časa nesel. Najsi je bilo breme trdo in pred ljudmi sramotno, je mož zaradi Jezusa vztrajal, dokler ga niso spodili in spet Jezusu križ naložili. — Ali smo že kdaj mislili na to, da bi Jezusu križ o l a j š a l i? Nešteto je prilik! Z vsakim zatajevanjem in z vsako žrtvijo lajšamo Jezusu križ. Zato bomo radi zjutraj pravočasno vstali — Jezusu na ljubo, radi se bomo ob nedeljah in praznikih udeležili sv. maše in popoldanske pobožnosti — Jezusu na ljubo, radi bomo zjutraj in zvečer ter pred jedjo in po jedi molili — Jezusu na ljubo, da bo lažji njegov križ.

Zdrava, Marija ... Usmili se ...

S prtom Veronika
obriše Jezusa,
zato ji dá spomin
obličja svetega.

ŠESTA POSTAJA

Veronika poda Jezusu
potni prt.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preprosta ženica se ni ustrašila surovih biričev, ki so tirali Jezusa na Kalvarijo. Prerinila se je skozi Jezusa in mu s prtom obrisala znojno obličje. Kako dobro delo je storila Zveličarju, trpečemu za nas! — Ali bi tudi mi bili pripravljene storiti podobno? Ali se nam smili Jezus, kadar zoper njega grdo govoré, kadar po svetu onečaščajo njegove podobe in svete hrame? Kaj bomo Jezusu prinesli v tolažbo? Svojo zvestobo v sveti veri, usmiljeno srce do trpečih in revežev.

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

Slabosti ves prevzet
Zveličar pade spet:
oh, grehi ga težé,
ki jih ponavlja svet.

SEDMA POSTAJA

Jezus pade drugič pod
križem.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus je že pri bičanju in kronanju s trnjem izgubil veliko krvi. Divjanje krvnikov in njih surovi udarci ter trdi, težki križ so božjemu Zveličarju jemali moči, da se je že drugič zgrudil na tla. Človeška hudobija je bila kriva, da je dobri Zveličar na križevi poti obnemogel, človeška hudobija ga je tudi prisilila, da je z zadnjimi močmi nesel križ še naprej. — Odpusti nam, usmiljeni Zveličar, ker je tudi naša hudobija pripomogla k Tvojemu drugemu padcu! Poslej hočemo biti bolj zvesti v svojih dolžnostih, bolj goreči za službo božjo in molitev.

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

Usmiljene žene,
ne jokajte zame;
le zase in svoj rod
točite zdaj solze!

OSMA POSTAJA

Jezus nagovori jeruzalemske žene.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ob poti, koder je Jezus nesel križ na Kalvarijo, so po starem izročilu stale tudi verne jeruzalemske žene z otroki. K tlom sključeni in onemogli Jezus, dobrotnik ljudstva, se jim je zasmilil in so jokale ter ga pomilovale zaradi njegove nesreče. Tedaj pa se je Jezus s svojim okrvavljenim in znojnim obrazom obrnil proti njim in jim izrekel besedo tolažbe, čeprav je tolažbe sam bil potreben. — Ali je v našem srcu kaj sočutja do trpečega Jezusa? Jezus trpi na križu, trpi tudi v tabernaklju, ko ga tako malo prihajajo obiskovat njegovi verni, ko ga tako poredko prejemajo v sv. obhajilu, ko je priprava in zahvala za

sv. obhajilo tako malomarna in površna! O Jezus, poboljšati se hočemo. Moliti hočemo za vse, ki imajo do Tebe mrzlo in zakrknjeno srce. Usmili se vseh, o Jezus!

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Zveličar omedli,
pod križem spet leži;
o trdo srce, glej,
tvoj greh ga žalosti!

DEVETA POSTAJA

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Vedno bolj se Jezus bliža Kalvariji, kraju svoje smrti, vedno bolj pešajo njegove moči. S skrajnim naporom vleče na goro hudo tlačeči križ. Ogromen je, zajeda se mu v ramena, kriví mu život. Spet se Jezus zruši s križem na tla in se pri tem močno udari. Sleherni ud in živec ga boli. Še bolj kot telo ga boli

krivica, kruta obsodba na smrt in divjanje zapeljanega ljudstva, ki vso pot vpije nanj in se veseli njegove smrti. — O Jezus, na tleh omagujoči, prizanesi nanj! Odpusti nam, kar smo grešili in grešimo s svojim jezikom in svojim slabim vedenjem! Daj nam milost poboljšanja!

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Ko pride na goro,
obleko mu vzemo
in za dolge sveta
še žolča mu dado.

DESETA POSTAJA

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina, z žolčem mešanega.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Z zadnjimi napori je Jezus s križem došel na vrh Kalvarije. Veliko sovražnega ljudstva se je tam trlo in oči vseh so zbadale nedolžno žrtev Kristusa. Najprej so ga hudobni krvniki pred vsemi

ponižali. Strgali so mu z bolečega telesa vso obleko. On, ki je ustvaril svet in ga obdaril s tolikerimi dobrotami, je pred stvarmi moral stati nag; On, iz čigar stvariteljskih rok izhaja vse potrebno za naše življenje, v svoji veliki žeji in potrebi ni dobil okrepčila. V zasmeh in žalitev so mu ponudili grenkega žolča v vinu. — O Jezus, kolikokrat smo Te razžalili s svojo nesramežljivostjo in nespodobnostjo telesa! Odpusti nam! Obnôvi v nas strah božji! O Jezus, kolikokrat smo bili izbirčni v jedi in pijači, nezadovoljni z obleko in obutvijo, Ti si pa moral biti bos in nag in žejen! Daj, da bomo hvaležni za vsak božji dar ter skromni in ponižni in dostojni v obleki in vedenju!

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Na križ ga položé,
razpó roke, noge
in ostri mu žebli
spet rane naredé.

ENAJSTA POSTAJA

Jezusa pribijejo na križ.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ali vidite, kako so hudobne roke rabljev zgrabile ubogega, nagega Jezusa, po vsem životu razbičanega in s trnovo krono ovenčanega, kako so ga surovo potisnile na križ na tleh? Razpeli in nategnili so rablji Jezusu roke, zvilili mu stopala nog, nato pa vanje zasadili ostre žeblice. Ali čujete udarce težkih kladiv? Skoz meso, žile, kosti gredo žeblice božjemu Zveličarju. Če se mi le z iglo zbodem, kako nam je hudo! Jezus pa v prebridki bolečini molči in vse trpljenje daruje Bogu za nas in naše grehe. — O Jezus, kako nas ljubiš! Kakšni smo pa mi do Tebe? Nič nočemo potrpeti, nič žrtvovati zate in za sv. vero! Komaj se pripravimo za sv. spoved, venomer nas morajo drugi dramiti k molitvi, k sv. maši in sv. zakramentom. O Jezus, poslej se bomo bolj trudili za krepostno krščansko življenje.

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

Na križu Bog visi
in sveta teče kri:
za nas umira Bog,
žalujte vse stvari!

DVANAJSTA POSTAJA

Jezus umrje na križu.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

S križa nam govori umirajoči Jezus: „Poglej me, otrok! Vidiš mojo glavo, kako so vanjo zapičeni dolgi ostri trni? Vidiš moje roke, ki so blagoslavljalje, kako jih prebadajo debeli žeblice! Vidiš moje noge, ki so za kraljestvo božje prehodile vso deželo, kako so prebodene in kako curlja dol po križu moja kri! Poglej še v moje oči, ki jih zalivajo solze! Jaz Bog, tvoj Stvarnik, umiram na lesu križa v groznih mukah zate, da bi se odpovedal grehu in živel zame. Ali boš?” — „O Jezus, v duhu se pod Tvojim križem pri-

družujemo Tvoji žalostni Materi Mariji, sv. apostolu Janezu, Mariji Magdaleni in Tvojim zvestim prijateljem! Pri Tvoji prebodeni strani, iz katere je vojak potegnil sulico in iz nje teče kri in voda, Ti obljubljam: Hočemo Ti biti zvesti, hočemo biti Tvoji! O Jezus, Tvoja duša se je že ločila od telesa in odšla k pravičnim v predpekel, po svoji sveti smrti se usmili vseh bolnih, umirajočih in duš v vicah! Vse naše duše privedi v svoj sveti raj!

Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

O Mati žalostna,
ki ljubiš Jezusa,
objemlješ zadnjikrat
Sinu zdaj mrtvega.

TRINAJSTA POSTAJA

Jezusa snamejo s križa in
polože Mariji v naročje.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Mrtvi Jezus je do noči visel med dvema razbojnikoma. Med razbojnike je bil prištet On, ki ga je bila sama miloba in dobroti. Še kosti so mu hoteli polomiti, pa je bil že mrtev. Zato so mu le s sulico prebodli srce. Ali si morete misliti, kaj je trpela Marijina duša, kaj je trpel apostol Janez in drugi učenci, ko so videli božjega Sina tako ponižanega? Saj so sovražniki vzeli Jezusu celó obleko in si jo med sabo z zasmehom razdelili! Učenec Jezusov, Jožef iz Arimateje, je vendar dosegel pri Pilatu, da so Jezusa smeli sneti s križa. S kakšnim spoštovanjem so opravili ta težavni posel! Potem so Jezusa, polnega ran, položili Mariji pod križem v naročje. Meči so prebodli njeno srce. Kaj so storili z Njim hudobni ljudje! Njega, ki ga je nekoč ljubko pestovala, mora sedaj držati mrtvega v svojem naročju. In tudi mrtvem Jezusu daje Marija ljubeče poljube. — O Marija, kar smo z grehi krivi Jezusove smrti tudi mi, se kesamo. Dovôli, da s Teboj tudi mi poljubimo Jezusa, ki smo ga kri-

žali z grehi. Poslej se hočemo varovati greha in vsake prilike za greh. Le v Tvoji družbi hočemo biti, o Marija!

Zdrava, Marija. . . Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

**Bridko objokovan
je Jezus v grob dejan;
o grešnik, moli ga,
tvoj greh je zdaj opran!**

ŠTIRINAJSTA POSTAJA

Jezusa položé v grob.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jožef iz Arimateje je z Marijo, apostolom Janezom in pobožnimi ženami Jezusovo telo umil in zavil v čisto tančico in ga položil v svoj novi grob, ki ga je imel vsekane v skali. Potem je zavalil velik kamen k vhodu v grob in odšel. Ostali so pa tam še nekaj časa Mati Jezusova, Marija Magdalena in še neka druga žena Marija. Ti dve sta sedeli nasproti groba in jokali. Kako bridko je

bilo Mariji pri srcu, da je bila brez ljubelega Sina Jezusa! Kako so ji tekle vroče solze! Tudi vsi pravi prijatelji so pri pogrebu in še potem žalovali za Jezusom, ki je na svetu delal le dobro in skazal toliko dobrot! — Tudi mi hočemo pristopiti k Jezusovemu grobu in mu izreči sočutno slovó: „O Jezus, naš Bog, ki si umrl za nas, za Tvojo ljubezen Ti dajemo svojo. Daj nam moč, da bomo odmrli grehu in začeli novo, lepše krščansko življenje! Ti bodi naš Kralj!”

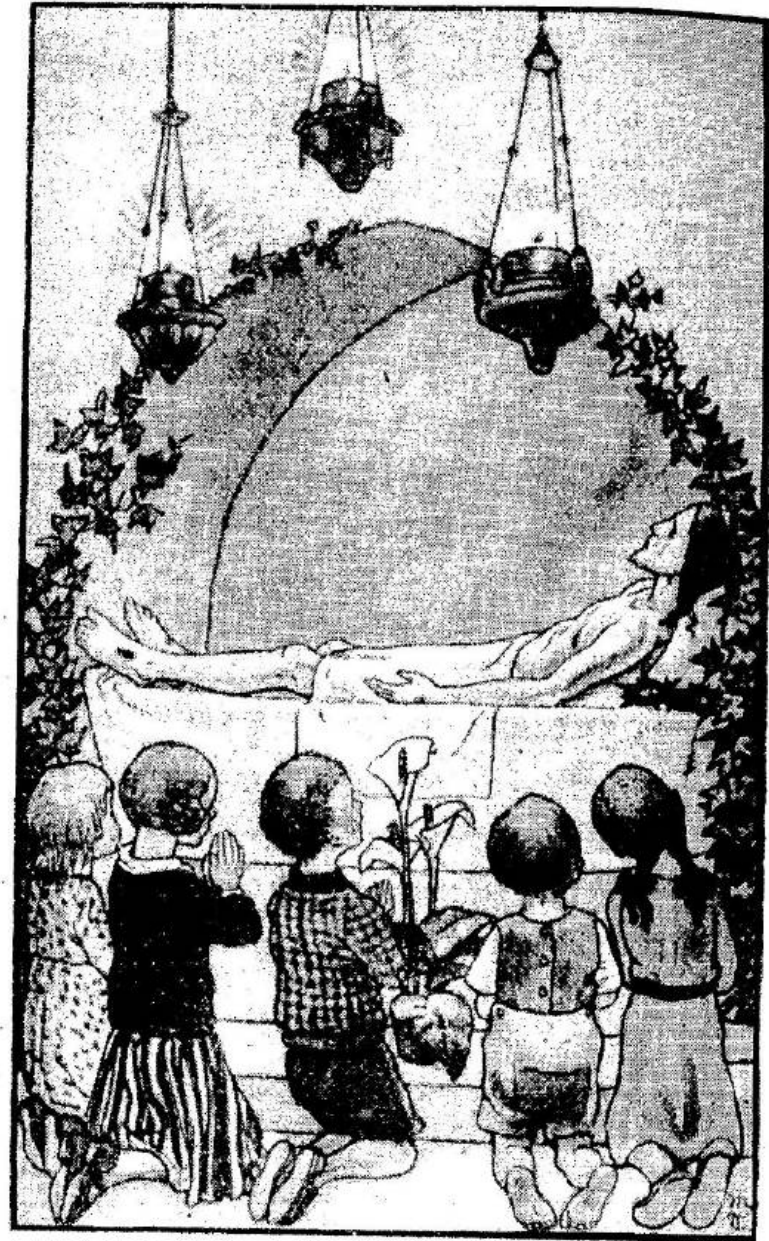
Zdrava, Marija... Usmili se nas, Gospod! Usmili se nas!

+

O Jezus, hvali naj
ves svet Te vekomaj.
Po svojem križu nam
podeli sveti raj!

SKLEP

O dobri Bog, vsi narodi naj se pripognejo pred križem Tvojega ljubelega Sina! Njegov križ naj kraljuje v vseh domovih in vseh srcih naj gori ljubezen do Jezu-

sal! Po vsem svetu naj se do konca dni in vso večnost razlega hvaležni klic: „Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo, ker si s svojo smrtjo svet odrešil!”

MOLITVE ZA SVETO BIRMO

Devetdnevica

O Bog Sveti Duh, ozaljšaj mojo dušo s posvečujočo milostjo. Podpiraj me z dejansko milostjo, da bom sveto vero stanovito pričal in vedno po njej živel. Jezusu, svojemu Zveličarju, obljubim zvestobo do smrti.

Pridi, Sveti Duh, daj mi modrost, da bom preziral minljive stvari in hrepenel po dobroti večnega življenja.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, daj mi umnost, da bom natančno spoznaval pomen verskih resnic.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, podpiraj me s svetom, da se bom v dvomih in težavnih

rečeh odločeval za to, kar je Bogu ljubo.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, daj mi moč, da premagam težave, ki me ovirajo na potu zveličanja.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, učime, da dosežem trdno prepričanje o razodetih resnicah in spoznam, kaj naj storim ali opustim.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, daj mi pobožnost, da bom do nebeškega Očeta, do njegovega Sina in do Tebe vedno imel otroško srce.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

Pridi, Sveti Duh, vlij mi v srce strahbožji, da se bom iz spoštovanja do božjega veličastva ogibal vsakega greha.

Oče naš ... Zdrava, Marija ... Čast ...

O Bog vse tolažbe, Sveti Duh, ne glej na mojo nevrednost, temveč pridi in pomagaj mi. Prosim Te v imenu Jezusa, našega ljubega Odrešenika, ki z Očetom

in s Teboj živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev pred sveto birmo

Vsemogočni večni Oče, pošlji nam Svetega Duha, očeta ubogih in tolažnika naših duš: Duha modrosti in umnosti, Duha svéta in moči, Duha vednosti in pobožnosti in napolni nas s svojim strahom. Amen.

Zaznamuj me z znamenjem svetega križa in potrdi me s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

O moj Bog, vérujem v Tebe, ker si neskončno resničen. Upam v Tebe, ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest. Ljubim Te nadvse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden. Žal mi je, da sem Te kdaj žalil. Pridi, Sveti Duh, napolni moje srce z nebeško milostjo! Amen.

Med birmovanjem se skupno moli sveti rožni venec.

Molitev po sveti birmi

O Bog, Sveti Duh, zahvalim se Ti, da

si v zakramentu svete birme prišel v mojo dušo z nebeškimi darovi.

Posvetil si moje srce v svoje svetišče: o daj, da ostane vedno brez madeža!

Zaznamoval si me z znamenjem Jezusovim: o podéli mi moč, da ostanem Jezusu zvest do groba; sveto vero hočem skrbno varovati in neustrašeno braniti.

Ponižno Te prosim, podpiraj me zlasti takrat, kadar bo v nevarnosti moje zveličanje. Daj mi trdnost, da nikoli ne prelomim božje ali cerkvene zapovedi iz strahu ali napačne sramežljivosti pred svetom.

Trdno sklenem, rajši umreti kakor nezvest biti svojemu Zveličarju. Blagôslovi, o Sveti Duh, moje prošnje in sklepe, da bom vedno varno hodil po poti zveličanja in prišel k Tebi, ki si z Očetom in Sinom večno veselje izvoljenim v nebesih. Amen.

Oče naš... Zdrava, Marija... Čast bodi...

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas!

O. Amen.

O pridi, Stvarnik
Sveti Duh

O pridi, Stvarnik Sveti Duh, * obišči nas, ki Tvoji smo; * napolni z rajsko milostjo * srce, po Tebi ustvarjenol

Ime je Tvoje Tolažnik * in Dar Boga Najvišjega, * Ljubezen, Ogenj, Živi vir, * Duhovno pomaziljenje.

Sedmero Ti darov deliš, * Desnice Prst Očetove, * obljubil Tebe Oče je, * Zgovorna Moč apostolov.

Čutilom našim luč prižgi, * ljubezen v naša srca vlij; * v telesni bedi nas krepčaj, * v slabosti vsaki moč nam daj.

Odženi proč sovražnika * in daj nam stanoviten mir; * pred nami hodi, vodi nas * in zla nas varuj vsakega.

Po Tebi naj spoznavamo * Očeta in Sina božjega * in v Tebe, iz obeh Duha, * naj vedno trdno verujemo.

Bogu Očetu bodi čast * in Sinu, slavno vstalemu * in Duhu Tolažitelju * od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Pošlji svojega Duha in prerojeni bomo.

O. In prenovil boš obličje zemlje.

Molimo. O Bog, ki si srca vernih po razsvetljenju Svetega Duha učil, daj nam, da bomo v istem Duhu spoznali, kaj je prav, in se vedno veselili njegove tolažbe. Po Kristusu, Gospodu našem. —

O. Amen.

P r i d i, p r i d i, S v e t i D u h

Pridi, pridi, Sveti Duh, * iz nebes na nas razlij * svoje luči svetli sij!

Pridi, oče revežem, * ki deliš darove vsem, * pridi, srcem svetla luč!

Ti olajšaš nam bridkost, * Ti si dušam sladki gost, * Ti jih sladko poživiš.

V hudem trudu si nam mir, * v vročem dnevu hladen vir * in tolažba v žalosti.

O, Ti luč preblažena, * daj, razsvetli srca vsa * zvestih svojih vernikov.

Saj brez Tvoje milosti * človek poln je bednosti, * k sreči nič ne priduje.

Duši madeže izmij, * kar je suho, spet zalij * in ozdravi rane vse!

Upogni, kar upira se, * vse ogrej, kar mrzlo je, * vodi vse, ki so zašli.

In sedmero vlij darov * v duše svojih vernikov, * ki v té zaupajo.

Za krepost plačilo daj, * srečno smrt in sveti raj, * v njem veselje vekomaj! * Amen.

Ob slovesni zahvali

(T e D e u m l a u d a m u s)

Tebe Boga hvalimo, * Tebe Gospoda poveljučujemo.

Tebe večnega Očeta * časti vsa zemlja.

Tebi vsi angeli, * Tebi nebesa in vse oblasti,

Tebi kêrubi in sêrafi * neprenehoma prepevajo:

Svet, * svet, * svet si Ti, Gospod, Bog nebesnih čet!

Polna so nebesa in zemlja * veličastva Tvoje slave.

Tebe hvali * apostolov slavni zbor,

Tebe prerokov * hvalevredno število,

Tebe mučencev * sijajna vojska,

Tebe po vsej zemlji * slavi sveta Cerkev:

Očeta * neskončnega veličastva;

Častitega Tvojega Sina, * pravega in edinega;

In Svetega Duha * Tolažnika.

Ti, Kristus, * Kralj veličastva.

Ti si Očetov * večni Sin.

Ti se nisi branil učlovečenja v telesu Device, * da si odrešil človeka.

Ti si premagal želo smrti * in vernim odprl nebeško kraljestvo.

Ti sediš na desnici božji * v slavi Očtovi.

Da prideš kot sodnik sodit, * verujemo.

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, * ki si jih odkupil z dragoceno krvjo.

Daj, da bomo v večni slavi * prišteti Tvojim svetim.

Zveličaj, Gospod, svoje ljudstvo * in blagoslôvi svojo lastnino.

In vladaj jih * in poveljučuj jih na veke.

Dan na dan * Tebe slavimo.

In hvalimo Tvoje ime vekomaj * in na vekov veke.

Izvoli, Gospod, ta dan * brez greha nas ohraniti.

Usmili se nas, Gospod, * usmili se nas.

Tvoje usmiljenje, Gospod, bodi nad nami, * kakor upamo v Tebe.

V Tebe, Gospod, upam, * ne bom osramočen vekomaj.

V. Slavimo Očeta in Sina s Svetim Duhom.

O. Hvalimo in povišujmo ga vekomaj.

V. Slavljen si, Gospod, na nebesni višavi.

O. In hvalevreden in slaven | in pove-
ličevan vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moj klic naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, čigar milosrčnost je neizmerna in dobrotljivosti zaklad neskončen: tvojemu premilostnemu veličastvu se zahvalimo za podeljene darove

in tvoje usmiljenje vedno prosimo: ne zapusti njih, katerim na njih prošnje podeljuješ, česar želé, marveč jih pripravi za prihodnja darila. Po Kristusu, Gospodu našem. — O. Amen.

V. Božja † pomoč ostani vedno pri nas. — O. Amen.

POBOŽNOSTI

Litanije presvetega Srca Jezusovega

Gospod, usmili se.

Kristus, usmili se.

Gospod, usmili se.

Kristus, sliši nas.

Kristus, usliši nas.

Bog Oče nebeški, — usmili se nas.

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Srce Jezusovo, Sinú večnega Očeta,

Srce Jezusovo, v Materi Devici od Svetega Duha upodobljeno,

Srce Jezusovo, z Besedo božjo v osebi zedinjeno,

Srce Jezusovo, neskončno veličastno,
 Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,
 Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,
 Srce Jezusovo, hiša božja in vrata ne-
 beška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni,
 Srce Jezusovo, posoda ljubezni in pra-
 vice,
 Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni polno,
 Srce Jezusovo, globočina vseh čednosti,
 Srce Jezusovo, vse hvale vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi zakladi
 modrosti in vednosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa pol-
 nost božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče po-
 sebno veselje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo vsi
 prejeli,
 Srce Jezusovo, hrepenenje večnih višav,
 Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskončno
 usmiljeno,
 Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo,
 Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti,

Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,
 Srce Jezusovo, z zasramovanjem nasi-
 čeno,
 Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij po-
 trto,
 Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
 Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,
 Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,
 Srce Jezusovo, naše življenje in vstajenje,
 Srce Jezusovo, naš mir in naša sprava,
 Srce Jezusovo, daritev za grešnike,
 Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih,
 Srce Jezusovo, upanje v tebi umirajočih,
 Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov,
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod.
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod.
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 usmili se nas.
V. Jezus krotki in iz srca ponižni.
O. Upodobi naše srce po svojem Srcu.
Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ozri
 se na Srce svojega preljubega Sina in na
 češčenje in zadoščenje, ki Ti ga opravlja

v imenu grešnikov, in po njem potolažen odpusti njim, ki prosijo Tvojega usmiljenja, v imenu istega tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s Teboj živi in kraljuje na veke vekov. — Amen.

Posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred Tvojim oltarjem. Tvoji smo, Tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s Teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas rado-
voljno posveti Tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi nikdar niso poznali, mnogi pa so Tvoje zapovedi zaničevali in Te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu.

Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso nikdar odpadli od Tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so Te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo,

da ne poginejo od uboštva in lakote. Kralj bodi tistih, ki jih slepi verska zmotata ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu ena čreda, en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živijo še v zmotah poganstva ali islama; reši jih iz teme in privedi jih k luči in v božje kraljestvo. Ozri se slednjič z očmi usmiljenja na sinove onega rodu, ki je bil tako dolgo izvoljeni narod, in Kri, ki je bila nekdanje klicana, naj sedaj tudi nanje pride kot vir rešenja in življenja.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagonosno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast mu vekomaj! — Amen.

+

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu

O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus, obnavlja spomin njegovega trpljenja, napolnjuje duša z milostjo in

nam deli zastava prihodnje slave. (Aleluja.)

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

Molimo. O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojega Telesa in Tvoje Krvi tako častiti, da bomo sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš . . .

Lavretanske litanije Matere božje

Gospod, usmili se.

Kristus, usmili se.

Gospod, usmili se.

Kristus, sliši nas.

Kristus, usliši nas.

Bog Oče nebeški, — usmili se nas.

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, — prosí za nas.

Sveta Mati božja,

Sveta Devic Devica, —
 Mati Kristusova,
 Mati milosti božje,
 Mati prečista, —
 Mati brezmadežna,
 Mati nedolžna,
 Mati deviška, —
 Mati ljubezniva,
 Mati čudovita,
 Mati dobrega sveta, —
 Mati Stvarnikova,
 Mati Odrešenikova,
 Devica najmodrejša, —
 Devica častitljiva,
 Devica hvalevredna,
 Devica mogočna, —
 Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice, —
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna, —
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna, —

Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni
 Hiša zlata, —
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica, —
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih, —
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov, —
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev, —
 Kraljica spoznavalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov, —
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,
 Kraljica vnebovzeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,
 Kraljica miru,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas.

Molitev k Materi božji

Pod Tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Podéli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu in da bomo po častitih prošnjah blažene Marije, vedno Device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Gospodu.

Litanije vseh svetnikov

Gospod, usmili se.

Kristus, usmili se.

Gospod, usmili se.

Kristus, sliši nas.

Kristus, usliši nas.

Bog Oče nebeški, — usmili se nas.

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, — prosi za nas.

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabrijel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in nadangeli, —
prosite za nas.

Vse svete vrste zveličanih duhov,

Sveti Janez Krstnik,

Sveti Jožef,

Vsi sveti očaki in preroki,

Sveti Peter,

Sveti Pavel,

Sveti Andrej,

Sveti Jakob,

Sveti Janez,

Sveti Tomaž,

Sveti Jakob,

Sveti Filip,

Sveti Jernej,

Sveti Matej,

Sveti Simon,

Sveti Tadej,

Sveti Matija,

Sveti Barnaba,

Sveti Luka,

Sveti Marko,

Vsi sveti apostoli in evangelisti,

Vsi sveti učenci Gospodovi,

Vsi sveti nedolžni otroci,

Sveti Štefan,

Sveti Lavrencij,

Sveti Vincencij,

Sveti Fabijan in Sebastijan, —
prosite za nas.

Sveti Janez in Pavel,

Sveti Kozma in Damijan,

Sveti Gervazij in Protazij,

Vsi sveti mučenci,

Sveti Silvester,
 Sveti Gregorij,
 Sveti Ambrozij,
 Sveti Avguštin,
 Sveti Hieronim,
 Sveti Martin,
 Sveti Nikolaj,
 Vsi sveti škofje in spoznavalci,
 Vsi sveti učeniki,
 Sveti Anton,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Frančišek,
 Vsi sveti mašniki in leviti,
 Vsi sveti menihi in puščavniki,
 Sveta Marija Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucija,
 Sveta Neža,
 Sveta Cecilija,
 Sveta Katarina,
 Sveta Anastazija,
 Vse svete device in vdove,
 Vsi svetniki in svetnice božje,

Bodi nam milostljiv, — prizanesi nam,
 o Gospod.
 Bodi nam milostljiv, — usliši nas,
 o Gospod.
 Vsega hudega — reši nas, o Gospod.
 Vsega greha
 Svoje jeze
 Nagle in neprevidene smrti
 Skušnjav hudičevih
 Jeze, sovraštva in vse hude volje
 Duha nečistosti
 Treska in hudega vremena
 Šibe potresa
 Kuge, lakote in vojske
 Večne smrti
 Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja
 Po svojem prihodu
 Po svojem rojstvu
 Po svojem krstu in svetem postu
 Po svojem križu in trpljenju
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem svetem vstajenju
 Po svojem čudežnem vnebohodu
 Po prihodu Tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe

Mi grešniki, — prosimo te, sliši nas.
 Prizanesi nam,
 Odpusti nam,
 Pripelji nas k pravi pokori,
 Vladaj in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Daj krščanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo soglasje,
 Daj vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
 edinost,
 Pokliči vse, ki so v zmoti, v edinost Cer-
 kvé in privedi vse nevernike k luči
 evangelija,
 Potrdi in ohrani nas vse v svoji sveti
 službi,
 Povzdigni naše misli k nebeškim željam,
 Povrni vsem našim dobrotnikom z
 večnimi darovi,
 Reši duše naše in naših bratov, sorodni-
 kov in dobrotnikov večnega
 pogubljenja,
 Daj in ohrani sad zemlje,
 Daj vsem vernim dušam večni pokoj,

Usliši nas,
 Sin božji,
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod.
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod.
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta,
 usmili se nas.

Kristus, sliši nas.
 Kristus, usliši nas.
 Gospod, usmili se.
 Kristus, usmili se.
 Gospod, usmili se.

Oče naš. (Dalje tiho do:)

O. Temveč reši nas hudega.

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

Molimo. O Bog, ki od Tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tisti mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca vdana Tvojim zapovedim ter bodo časi, ko nam odvzameš strah pred sovražniki, pod Tvojim varstvom mirni. Po Kristusu, Gospodu našem . . .

MAŠNE PESMI

Pred Bogom pokleknimo

V s t o p : Pred Bogom pokleknimo, * povzdignimo srce, * v nebesa zdaj pošljimo * vse misli in želje. * Ta dar presvete maše * sprejmi od nas, o Bog; * naj zbrise grehe naše, * naj var'je nas nadlog.

S l a v a : Bogu v višavi slava, * na zemlji mir ljudem! * Nebesa so poslala * rešenje vsem stvarjem. * Ti sam, Gospod presveti, * dolge si nase vzel, * v ljubezni večno vneti * si smrti nas otel.

E v a n g e l i j : Bog sam nam oznajnuje * življenja srečno pot, * temoto razsvetljuje, * nas var'je grešnih zmot. * Kristjani, poslušajmo, * kaj Jezus nas uči, * po njem se vsi ravnajmo, * da raj nam podeli.

V e r a : To ver'jem, Bog nebeški, * da Ti si stvarnik moj, * da rešil rod človeški * je Sin edini Tvoj. * V nas Sveti Duh prebiva, * od Jezusa poslan, * dari njegove uživa * na zemlji vsak kristjan.

D a r o v a n j e : Sprejmi Bog, Oče večni, * od nas prečisti dar, * ki grešniki nesrečni * ga damo na oltar. * Naj grehe vse izmije, * ki dušo nam težé, * naj milost Tvojo vlije * v očiščeno srce.

V ponižnosti pošljimo * ta sveti dar v nebo, * Gospodu se izročimo, * prosimo ga srčno; * Naj bo mu v počesčenje, * v zahvalo in spomin, * da je za nas življenje * dal večni božji Sin.

S v e t : Svet, svet, svet, Bog nebeški; * nad vsem imaš oblast, * ves svet in rod človeški * Ti daje hvalo, čast. * Naj vedno bode hvaljen, * česčen, poviševan, * ki bil je z grehom žaljen, * za spravo v smrt izdan.

P o p o v z d i g o v a n j u : O angelci, hitite * in pridite iz nebes; * presveti Kruh molite, * ki je naš Bog zares. * Čutilom si telesa * sam Jezus tukaj skrit, * naj pridemo v nebesa * Te gledat in častit.

O b h a j i l o : Moj Jezus, Tebe užiti * iz srca hrepenim; * bojim se k Tebi priti, * ker tolikrat grešim. * Odpusti

grehe moje, * zedini se z menoj, * v srce me sprejmi svoje, * da bodem vedno Tvoj.

O Jezus, pridi, pridi, * preženi grehov noč, * naj duša moja vidi * ljubezni Tvoje moč. * Ostani vedno v meni, * v slabosti me krepčaj, * z menoj se trdno skleni, * svoj sladki mir mi daj.

Sklep: Daritev smo končali, * odpeli čast Bogu, * Očetu darovali * edinega Sinu. * Dodeli živim spravo, * mir večni mrtvim daj; * daj v raju Tvojo slavo * nam zreti vekomaj!

Oče večni v visokosti

Vstop: Oče večni v visokosti, * k Tebi zdaj se bližamo, * svoje grehe in slabosti * srčno obžalujemo. * Grešnikov se nas usmili, * spreobrni nam srce, * da bi zvesto Te ljubili, * žalovali za dolgé.

Slava: Čast Očetu na višavi * in na zemlji mir ljudem! * Naj se zliva po širjavi * milost božja vsem stvarer! * Tebi, Jagnje, Sin Očeta, * ki odjemlješ greh

sveta, * poje vsaka duša vneta * slavo večno iz srca.

Evangelij: Tvoja milost je prižgala * prave vere svetlo luč, * pot v nebesa pokazala, * rajskih vrat nam dala ključ. * Torej se resnic držimo, * ki jih Jezus nas uči: * če zvesto po njih živimo, * sveti raj nam podeli.

Vera: Bog nebeški, vsi spoznamo, * da si stvarnik vseh reči, * za Očeta Te imamo, * ki dobrote vse deli. * Sina dal si rešenika, * nam poslal v zveličanje, * dal Duha si tolažnika, * ki nam milosti daje.

Darovanje: Večni Oče, v svojo slavo * sprejmi dar brez madeža, * ki Ti ga v popolno spravo * daje verna množica. * Tvoja zarja naj obseva * našega življenja pot, * za krepost naj nas ogreva, * da Te ljubimo, Gospod.

Pred tabo na kolenih

Vstop: Pred Tabo na kolenih, * o Bog, Te molimo * in polni želj ognjenih * dobrot Te prosimo. * Daritev sve-

te maše * naj Ti prijetna bo; * molitve srčne naše * usliši milostno.

S l a v a : Naj slava se razlega * v višavah Tebi, Bog, * nebesa naj presega, * napolni zemlje krog! * Da bi sveto živel, * pomoč nam svojo daj * in Tebi bomo peli * v nebesih vekomaj.

E v a n g e l i j : Vesela je resnica, * ki jo uči Gospod; * to zvesta je vodnica, * ki kaže k Bogu pot. * On biva v luči večni, * pri njem pomote ni; * o srečni, trikrat srečni, * če njemu smo zvesti.

V e r a : Bog Oče, glej spoznamo, * ves svet je Tvoja stvar, * in kar zase imamo, * je roke Tvoje dar. * Tvoj Sin, od vekov rojen * in v času k nam poslan, * je k smrti bil obsojen, * da greh je naš opran.

OBHAJILNE IN BLAGOSLOVNE

Častimo Te

1. Častimo Te, * kruh živi angelski! * Ti pravi človek si * in večni Bog nebeški: * Sveto, sveto, sveto, * sveto, vedno sveto * Jezusovo je Telo, * v Zakramentu moljeno.

2. Nikdar nas ne zapusti, * o Jezus vir sladkosti; * zlasti pa poslednji čas * bo di, Jezus, Ti pri nas!

Glasno zapojmo

1. Glasno zapojmo, * čast povzdiguemo, * v hostiji beli * Jezus je skrit; * pred nas postavljen, * vedno pripravljen * svoje ovčice * blagoslovit'. * Sveto, sveto, čez vse je sveto. * Sveto, sveto, sveto je Jezusa Rešnje Telo.

2. Roke sklenimo, * lepo prosimo, * usmili se, Jezus, * ubogih sirot. * Teb' se izročimo, * srčno želimo: * Ti blagoslovi * zemeljski rod. * Sveto...

3. Tebe častiti, * verno moliti * množica zbrana * tukaj želi; * sprejmi jo v slavo, * v rajsko višavo, * kjer Te brez konca * pesem slavi. * Sveto...

Jezus hoče v srce priti

1. Jezus hoče v srce priti, * trdno z nami se skleniti, * bódimo nedolžni mi * kakor ljubi angelci. * Jezus bo srce nam vodil * in bo vedno z nami hodil, *

če nedolžni bomo mi * kakor ljubi angelci.

2. Jezus v srcu bo prebival, * luč nebeško v njem razlival, * veselimo se ga vsi * kakor ljubi angelci. * Jezus bo ...

3. Jezus naše je veselje, * Jezus naše srčne želje, * o zares smo srečni mi * kakor ljubi angelci. * Jezus bo ...

Mogočno se dvigni

1. Mogočno se dvigni nam spev iz srca * v pozdrav Rešeniku, Vladarju sveta. * Kristus, kraljuj! Kristus, zmaguj! * V hostiji sveti nam gospoduj!

2. Darujemo vdano Ti svoje srce, * dejanja, besede, vse misli, želje. * Kristus...

3. Poživi nam vero v presveto skrivnost, * večerje nebeške vseh svetih sladkost. * Kristus, kraljuj! ...

4. Utrdi, Zveličar, nam upanje zdaj; * po Rešnjem Telesu obetaš nam raj. * Kristus, kraljuj! ...

5. Ljubezen gorečo nam v srcih vžgi * do hostije bele, do Rešnje Krvi. * Kristus, kraljuj! ...

Molite, angeli

1. Molite, angeli, * strmite, vse stvari: * vaš Stvarnik in Gospod * se bliža v dom sirot. * Odpri se, sveti raj, * pomoč mi svojo daj, * da vzljubim Jezusa * in vredno prejmem ga.

2. O pridi, Jezus moj, * naj sklenem se s Teboj, * očisti mi srce, * odstrani zmote vse. * Odpri se ...

3. Po Tebi hrepenim, * le Tebe si želim, * osreči dušo mi, * o Jagnje božje Ti. * Ob mizi angelski * naj kruh me Tvoj živi, * v nadzvezdni dom od tod * mi kaži, Jezus, pot!

Najsvetejši, Tebe počastimo

1. Najsvetejši, Tebe počastimo * in ponižno se priporočimo; * usliši svoje ljudstvo, Jezus usmiljeni, * ki pred Tabo zdaj kleči.

2. Blagoslovi, Jezus, pričujoče, * pred Teboj ponižno vzdihujoče; * milostljivi Jezus, nam vsem skupaj zdaj * blagoslov svoj sveti daj!

3. Zdaj smo sveti blagoslov prejeli, *

pojmo hvalo Jezusu veseli; * ljubi Jezus, bodi vedno Ti pri nas, * zdaj in pa poslednji čas.

Nizko se, kristjani

1. Nizko se, kristjani, priklonimo, * živo vero v srcu obudimo; * najsvetejši Zakrament je pred očmi, * Jezusa Telo in Kri.

2. Jezus, Ti si naša vsa dobrota, * kdor Te nima, je zares sirota. * Vsako noč želim pod tvojim varstvom spat', * vsako jutro s tabo vstat'.

3. Jezus, Ti si za nas kri prelival, * Ti si naše grešne duše umival. * Ljubim, srčno ljubim Tvojo sveto stran, * Tvojih pet krvavih ran.

4. O Ljubezen neizrečena, sveta, * Tebi bodi čast in slava peta. * Srce Jezusovo, ljubim Te nad vse, * prosim, blagoslovi me.

Tebe ljubi moja duša

1. Tebe ljubi moja duša, * o Zveličar moj! * Tvojo naj sladkost okuša, * daj ji pokoj svoj. * Pridi, pridi, * skleni se

z menoj, * naj bo skoraj srce moje * dom prijeten Tvoj!

2. Sladki Jezus, hočem dati * čisto Ti srcé; * Tvojo voljo spolnjevati * moje so želje. * Pridi, pridi ...

Usmiljeni Jezus

1. Usmiljeni Jezus, ozri se namé, * iskrene se dvigajo k tebi željé. * Naj ljubim srčno * le Tebe samo, * ki svoje razkrivaš * Srcé mi lepo.

2. Če joka sirota, tolažbo deliš, * za ovco zgubljeno pa sam se solziš. * Naj ljubim gorkó * le Tebe samo, * usmiljen me vzdigni * na ramo svojó.

3. Ko v družbo nebeško boš srca jemal, * boš zvesto ljubezen najvišje dejal. * Saj ljubim zvestó * le Tebe samo, * o sprejmi me k sebi * v veselo nebo!

ADVENTNE IN BOŽIČNE

Vi, oblaki, ga rosite

1. Vi, oblaki, ga rosite * ali zemlja naj ga da! * Ve, nebesa, ga pošljite * skor' Zveličarja sveta. * Milo so ljudje zdih'-

vali, * v greh in temi ječali: * Bog je bil zemljo prekel, * greh ljudem nebesa vzel.

2. Oče večni se usmili * zemlje bridkih bolečin: * da bi se ljudje rešili, * se ponudi božji Sin. * Angel počasti Devico, * prvo v čednosti Kraljico, * vse izpolni nje Srce, * kar Gospod ji zapové.

3. Zgodba sveta in vesela * je odprla vsem nebo: * Glej, Devica je spočela, * Večni je sprejel telo. * Pred Gospoda pokleknimo * se za milost zahvalimo! * Blagor tebi, revni svet, * greha kmalu boš otet!

4. O Zveličar, pridi skoraj, * spolni, kar srčno želim, * moč prinesi mi od zgoraj, * da se čisto spokorim. * Mir nebeški nam dodeli, * naj ga uživamo veseli; * zberi nas na sodni dan * med ovce na desno stran.

Glej, zvezdice božje

1. Glej, zvezdice božje migljajo lepo, * odprto široko je sveto nebo: * duhovi

nebeški se iz raja vrsté, * prepevajo slavo, na zemljo hité.

2. Obljuba predavna postala je res: * Zveličar je rojen ljudem iz nebes; * pri ubogih pastircih na slam'ci leži, * si revščino izvoli, * ponižnost uči.

3. O srečne dušice, ki njega dobé, * z nebeško tolažbo jim polni srce; * le k njemu hitimo, saj rad nas ima, * zaupno odkrijmo mu rane srca!

Kaj se vam zdi

1. Kaj se vam zdi, pastirci vi, * al' ste kaj slišali? * Veseli glas gre dol do nas, * z nebes veseli glas. * Gloria in excelsis Deo, * tako angelci pojejo; * lepo pojo na čast Bogu, * odprto je nebo.

2. Tja pójdite in molite * Zveličarja Boga. * Kot angelci zapojte vsi, * kar glas moči ima. * Gloria...

3. Svet' Jožef in Marija pa * sta srečna sveti čas, * z nam' molita in hvalita, * prepevata na glas. * Gloria...

4. Češčen povsod Tvoj rojstni god, * o Jezus, naš Gospod! * Počeščen Ti, ki prišel si * odrešit vse ljudi! * Gloria...

Poslušajte, vsi ljudje

1. Poslušajte, vsi ljudje: * sveti Jožef v mesto gre. * Sveti Jožef in Marija * gresta v mesto Betlehem.

2. Ko pa v mesto prideta, * prenočišča iščeta. * Oj, ti mesto betlehensko, * da nas nočes prenočit' ?

3. Sveti Jožef govori: * „Za večerjo me skrbi.“ * Pa Marija ga tolaži: „Saj večerje treba ni.“

4. Za ročico jo drži, * na oslička posadi. * Potlej gresta ven iz mesta, * ven iz mesta Betlehem.

5. Ko pa iz mesta prideta, * bajtico zagledata. * Tam na gmajn'ci v revni štal'ci * je rodila Jezusa.

6. Zdaj pogledajmo vsi v nebo, * kako zvezde sevajo. * Oj, te zvezde betlehenske: * milosti nam trosijo.

7. Vsi zapojmo iz srca * v slavo Jezusa Boga! * Da nam Dete betlehensko * blagoslov svoj sveti da.

Sveta noč

1. Sveta noč * blažena noč! * Vse že spi, * je polnoč; * le Devica z Jožefom

tam * v hlevcu var'je Detece nam: * Spavaj, Dete sladko!

2. Sveta noč, * blažena noč! * Prišla je * nam pomoč; * Dete božje v jasliah leži, * grešni zemlji rãdost deli: * rojen je Rešenik.

3. Sveta noč, * blažena noč! * Radostno * pevajoč * angeli Gospoda slavé. * mir ljudem na zemlji želé: * človek, zdaj si otet.

POSTNE PESMI

Daj mi, Jezus

1. Daj mi, Jezus, da žalujem, * smrt, trpljenje objokujem, * ki si, Jagnje, ga prestal, * greh izbrisal, milost dal.

O d p e v : Jezus, daj, da Tvoje rane * nas presunejo kristjane * in trpljenje prebridko * naj pomoč nam v smrti bo.

2. Smrt za nas si sam izvolil, * pred Očetom trikrat molil; * si krvavi pot potil * in trpljenja kelih pil. * Jezus, daj ...

3. So trinogi Te obdali, * zvezanega Te peljali; * so uklenili Ti roké, * ki vesolje vse držé. * Jezus, daj ...